ISSN 1331-9124

Blaženi Alojzije Stepinac

»Molite i za onaj takozvani 'narod'. Mi ne bismo bili dostojni učenici našeg Učitelja da Ga ne bismo nasljedovali i u ljubavi prema neprijateljima«

(Bl. A. STEPINAC, Pismo vlč. Josipu Gjuranu, župniku u Sv. Jani, Krašić, 12. rujna 1953.)

God. XIV. (2007.) 3. listopada GLASNIK POSTULATURE Broj 3.- 4. Cijena 10 kn

Skupina učenika drugog razreda iz OŠ Sveti Križ Začretje, predvođeni svojim učiteljicama Marijom Majsec i Anom Borovečki kod oltara bl. Alojzija Stepinca u Krašiću, 28. svibnja 2007.

(foto: D. Kučan)

BLAŽENI ALOJZIJE STEPINČE, MOLI ZA NAS!

Papin nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji u Beču u nedjelju 9. rujna

Papa Benedikt XVI. blagoslivlje i pozdravlja vjernike na misi u Mariazellu, 8. rujna 2007., prigodom pohoda Austriji i tom marijanskom svetištu o 850. obljetnici njegova postojanja

Za mene je ovoga jutra bilo posebno lijepo iskustvo slaviti s vama Dan Gospodnji na tako dostojanstven i svečan način. Euharistijski obred, kada se slavi kako dolikuje, pomaže nam da postanemo svjesni goleme veličine dara koji nam Bog daje na misi i ispunja nas dubokom radošću. Stoga sam zahvalan onima koji su, svojim doprinosom u pripravi i ostvarenju bogoslužja ili svojim sabranim sudjelovanjem u svetim otajstvima, stvorili ozračje u kojemu se Božja prisutnost stvarno živo osjeća.

Razmišljanje o smislu nedjelje i o današnjem ulomku iz evanđelja pomaže nam otkriti da Božja ljubav, koja je "samu sebe izgubila" predavši se za nas, daje unutarnju slobodu da "izgubimo" svoj život, kako bismo tako pronašli pravi život. Dioništvo u toj ljubavi i Mariji je dalo snage za njezin bespridržajni "da". Osjetivši tu smjernu i nježnu ljubav Božju, koja za ostvarenje svoga nauma ljubavi očekuje slobodnu suradnju svoga stvorenja, Djevica se mogla bez imalo oklijevanja s punim povjerenjem predati u Božje ruke. Potpuno raspoloživa, potpuno otvorena u dubini svoga srca i slobodna od sebe, dala je mogućnost Bogu da je, po Duhu Svetomu, ispuni svojom ljubavlju. Tako je Marija mogla primiti u samoj sebi Sina Božjega i dati svijetu Spasitelja koji se darovao njoj.

I nama je danas, u euharistijskome slavlju, darovan Sin Božji. Onaj tko se pričestio nosi sada u sebi na osobit način Gospodina uskrsloga. Kao što ga je Marija nosila u svojemu krilu - nevino malo ljudsko biće, potpuno ovisno o majčinoj ljubavi - tako se Isus Krist, pod prilikama kruha, dao nama, draga braćo i sestre. Ljubite ga kao što ga je ljubila Marija! Nosite ga ljudima kao što ga je Marija nosila Elizabeti, pobudivši u njezinu srcu klicanje i radost! Djevica je Božjoj Riječi darovala ljudsko tijelo, kako bi ona mogla ući u svijet. Dajte i vi svoje tijelo Gospodinu, postajući sve više oruđe Božje ljubavi, hram Duha Svetoga! Nosite nedjelju s njezinim velikim darom u svijet!

Molimo Mariju da nas nauči da, poput nje, postanemo slobodni od nas samih, kako bismo u raspoloživosti za Boga pronašli svoju pravu radost, pravi život i istinsku i trajnu radost.

* * * * *

Govoreći na svečanom euharistjskom slavlju u marijanskom svetištu Mariazell, 8. rujna 2007., Benedikt XVI. je pozvao Crkvu i svijet "gledati Krista kroz Mariju, koja svojega sina pokazuje čovjeku" i "svaki čovjek vjere trebao bi imati srce koje je stalno na hodočašću; srce 'nemirno', koje želi prijateljstvo s Kristom, i koje, kada ga pronađe, nauči biti u istini i ljubavi. Put toga hodočašća prolazi uz zahtjev koji valja uputiti prije svega Mariji, koja u krilu drži dijete - sina, kao što će ga i raspetoga držati u rukama."

* * * * *

Hrvatske je hodočasnike Sveti Otac pozdravio ovim riječima: "Od srca pozdravljam i vas, dragi hrvatski hodočasnici! Neka vas prati moćni zagovor i pomoć Blažene Djevice Marije, da uvijek ostanete vjerni Kristu i njegovoj Crkvi! Hvaljen Isus i Marija!"

Kardinal Josip Bozanić 13. svibnja 2007. propovijeda u Bleiburgu prigodom spomen-slavlja za sve žrtve pokolja koje je izvršila komunistička Titova vlast u svibnju i lipnju 1945. nad vojnicima i nevinim civilima hrvatske narodnosti

UREDNIKOVA RIJEČ

Bl. Alojzije Stepinac blagoslivlja dom "Gospodarske sloge" u Zagrebu 16. lipnja 1939.; nazočan je bio "diplomatski zbor sviju zemalja"; pomaže mu dr. Dragutin Nežić - ceremonijar, kasnije biskup porečko-pulski

Uoči devete obljetnice proglašenja zagrebačkoga nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca blaženikom i mučenikom predajemo ovaj broj *Glasnika* u ruke njegovim čitateljima. Neka on po zagovoru bl. Alojzija Stepinca svojim sadržajem upućuje na radostan kršćanski život i ljubav prema bližnjemu.

Prigodom spomenute obljetnice i desete godišnjice upravljanja kardinala Josipa Bozanića Zagrebačkom nadbiskupijom , Nadbiskupija je, uz ostale pothvate, uredila i muzej bl. Alojzija Stepinca. Muzej je smješten u kuli Nebojan, u sklopu Nadbiskupskog dvora. Projektnu dokumentaciju izradila je i postav ostvarila arh. Ana Nada Krpelnik.

Dosadašnja Spomen-zbirka pokazala se premalenom i neodgovarajućom za brojne posjetitelje i Blaženikove štovatelje koji žele dublje upoznati junački i krjeposan život te mučeničku smrt ovoga sjajnoga pastira Crkve i predvodnika svega naroda. On je doista bio, poput Mojsija, predvodnik naroda u zbilju Božje slave jasnoćom riječi, hrabrošću stava i žrtvom vlastitoga života za ideale Evanđelja te slobodu i dostojanstvo Katoličke crkve u Jugoslaviji i svega hrvatskoga naroda.

Ovih se dana prisjećamo i sudske presude kojom je komunistička vlast, nakon što nije uspjela privolama udaljiti nadbiskupa Stepinca iz njegova naroda i od njegovih vjernika, osudila ovoga hrabroga pastira na šesnaest godina robije i nakon toga kroz pet godina na gubitak svih građanskih i političkih prava.

Obljetnica te sudske presude ne može se istrgnuti iz sveukupne sudbine koja je zadesila hrvatski narod u komunističkoj diktaturi. Djela te diktature jesu masovna ubojstva pripadnika domobranskih jedinica, postrojbi NDH te nevinih civila što su ih osmislili i proveli Tito i njegovi suradnici. Otkako su Englezi 15. svibnja 1945. izručili pripadnike hrvatskih postrojbi i civile izbjeglice Titovim partizanima, samo je u Republici Sloveniji u 150 od 540 masovnih grobišta bačeno na desetke tisuća pobijenih Hrvata. Svjetska i hrvatska povijest pamti tu tragediju ili genocid (holokaust) kao Bleiburšku tragediju ili Hrvatski križni put. Bila je to Kalvarija s presudnim utjecajem na društveni, gospodarski i demografski razvoj hrvatskoga naroda nakon završetka Drugoga svjetskoga rata. Tko god bi se usilio hrvatsku povijest pisati ne obazirući se na te zločine, činio bi hrvatskome narodu i svekolikome čovječanstvu tešku nepravdu i povrjedu ljudskoga dostojanstva. A ima ih, nažalost, i s akademskim naslovima koji ispisuju stranice hrvatske povjesnice ne obazirući se na ove zločine, čime, u ime lažne znanosti ili dirigirane svjetske politike, počinjaju novi. "Zločin, koji je počinila nova jugoslavenska vlast nad vlastitim građanima s masovnim pomorima bez ikakvog suđenja, bio je još gori zbog zahtjeva da o tome treba šutjeti i zbog oduzimanja prava tim ljudima na vlastiti grob", ustvrdili su dr. Matja Ferenc i Želimir Kužatko u knjizi *Prikrivena grobišta Hrvata u Republici Sloveniji* (str. 29.).

Velik broj grobišta bio je razoren, prekriven ili uništen. A sve se to dogodilo kad je rat u Europi bio završen. Tada je u nezapamćenom naletu mržnje hrvatskom narodu pripremljeno stratište na kojemu su pogubljene stotine tisuća mladih ljudi. Samo na Bleiburškom polju izručeno ih je oko 200.000. Uspomenu na njih čuvaju u Sloveniji protutenkovski rovovi pretvoreni u masovne grobnice (Tezno, Mostec, Celje, Mislinje, Slovenj Gradec), kraški ponori i rudarska okna i skloništa (Kočevski rog, Barbarin rov kod Hude jame, Stari Hrastnik i Slovenska Bistrica, Šentvid, Brezarjevo brezno i drugdje).

A "koliko hrvatskih žrtava kriju deseci znanih i neznanih jama u Hrvatskoj i Bosni kao što su Jazovka, Mala Piramida kod Gračana, Rasadnik na Sofijinu putu u Zagrebu, Resnička šuma između Sesveta i Ivanje Reke, šuma Gliboki jarek također u području Sesveta, Klinča Selo, Lepa Bukva kod Krapine, Kamešnica u Sinju, Lički Osik, prostor pred katoličkim grobljem u Gospiću, nekoliko jama na otoku Korčuli, Kevina jama podno Malačke, Brestovica blizu sela Žestilac na otoku Krku, Bezdan nedaleko od Kostrene (Rijeka), Josipovo kupalište kod Varaždina, okolica Klanjca, Laduča u Žumberku, okolica Karlovca, Duge Rese i Ogulina, Toplička kosa, prostori oko Siska i Đurđerca, šuma kod Virovitice, zatim Gornji Podgradci kod Bosanske Gradiške, Kastel u Banjaluci, područje oko Travnika i Ivan planine, najzad logor u Jasenovcu, u kome nisu stradavale samo žrtve ratne represije ustaške vlasti, nego i žrtve poslijeratnog terora komunističkog sustava, napose brojni zarobljeni hrvatski vojnici i civili, koji su, preživjevši Bleiburg, dotjerani amo u jednoj od mnogih 'kolona smrti' i tu završili svoj križni put - ni to se neće nikada utvrditi, makar i s približnom sigurnošću. Sve su te, a i druge, ovdje nespomenute, grobnice žrtava srbokomunističkog terora pod maskom antifašizma - ukupno ih je, prema nekim podatcima, blizu pet stotina jama! - iako poznate, još i danas više-manje neistražene, a žrtve u njima neidentificirane." (JELČIĆ, ak. D., *Bleiburg i njegovo značenje*, u: "BLEIBURG 1945.-1995.", str. 44.- 45., 46.)

Tijela ubijenih i stradalih na križnim putovima zaboravljena leže u brojnim jamama, usjeklinama, jarcima i rijekama. Toga su svibnja. godine 1945., nakon rata "bez ikakva suda i dokaza krivnje poubijani hrvatski vojnici i civili." Zbog ljudi koji nisu poštivali Boga ni čovjeka, "Bleiburško se polje izlilo i pretočilo u 'križne putove', u udarce, logore, tamnice, mučilišta i smrt koja je svoj zadah i strah širila stotinama kilometara, ali jednako tako, poput otrova, godinama bila stavljana u hranu odgoja novih naraštaja. Od trenutka kada ova dolina više nije smjela gledati lica, nego leđa i korake povratka, krvave tragove povratka u jugoslavensku tamnicu hrvatskoga naroda, i njezina se ljepota pretvorila u bol, u neizrecivu okrutnost i na kraju u bezimenost." (Kard. Josip BOZANIĆ, *Propovijed na Bleiburškom polju 13. svibnja 2007.*)

Zato u ovom broju Glasnika donosimo najznačajnije misli koje je kard. Bozanić u toj homiliji izgovorio. Isto tako smo o tom događaju donijeli misli povjesničara, a i riječi samoga nadbiskupa Stepinca koji je osuđivao svako nasilje i bezakonje je i ovo koje je prouzročilo najveću tragediju i pokolj u povijesti hrvatskog naroda."

A ubojice i njihovi istomišljenici preobučeni u demokratsku odjeću danas se bore za vlast i zataškavanje zločina. Nadamo se da će tvorci europske uljudbe i hrvatskoj djeci i građanima cijeloga svijeta omogućiti istinitu spoznaju o tim zločinima.

Uz redovite rubrike, teološki podlistak u kojem dr. Josip Sabol prikazuje bl. Alojzija Stepinca kao uzor današnjemu katoličkom političaru te tumači

Kolona razoružanih hrvatskih vojnika prolazi Križni put kroz Celje

kanonski postupak za proglašenje blaženim, donosimo prikaz Euharistijskoga kongresa održanoga u Samoboru 1938. i svjedočanstva o našem Blaženiku iz sjećanja vlč. Ivana Vukine, Josipa Gjurana i prof. Marijana Vukovića. O čašćenju našega Blaženika posvjedočit će nam vijesti u Kronici, a neizostavan je i nastavak životopisa vlč. Vilima Cecelje i prikaz Blaženikova života u sužanjstvu iz pera župnika Josipa Vranekovića.

Značajno je za našu kršćansku stvarnost da su tijekom ove godine Hrvati u domovini i diljem svijeta u čast bl. Alojzija podizali crkve i kapele, u nekoliko oltara ugrađene su moći (relikvije) bl. Alojzija Stepinca, a uvećao se i broj članova Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca.

Nadamo se da će čitatelji *Glasnika* s radošću posegnuti i za čitanjem novoizašle zbirke propovijedi o lurdskim ukazanjima koje je bl. Alojzije sastavio godine 1958. kao i koju drugu knjigu koju je izdala postulatura za Alojzijevo proglašenje svetim, a sve s ciljem da hrvatska i svjetska javnost mogu što istinitije upoznati osobu Alojzija Stepinca i vrijeme u kojemu je živio.

Zahvaljujemo svim suradnicima koji su nam riječju i slikom pripomogli u oblikovanju ovoga *Glasnika* kao i onim Blaženikovim štovateljima koji su nam priopćili primljene misli i uslišanja na njegov zagovor.

Crkvu Muke Isusove na spomen Križnoga puta u Maclju u kojoj će se prikazivati sv. Misa za hrvatske stradalnike komunističkog režima i u čijoj su kripti pokopani ostatci brojnih žrtava, blagoslovio je u nedjelju 3. lipnja 2007. varaždinski biskup Josip Mrzljak

Preporučamo, osobito bolesnicima, da se za ozdravljenje i snagu utječu bl. Alojziju koji je za života uvijek rado i spremno bližnjima pritjecao u pomoć hrabreći ih da ne gube pouzdanje; molimo one vjernike i Blaženikove štovatelje koji budu uslišani po Alojzijevu zagovoru da nas o tome obavijeste, a o ozdravljenju pošalju osobnu medicinsku dokumentaciju.

Molimo sve čitatelje *Glasnika* i štovatelje bl. Alojzija Stepinca za razumijevanje što smo zbog većih troškova tiskanja i poštarine prisiljeni podići cijenu *Glasnika* na 10 kn. Molimo ih da nam i nadalje proslijeđuju preslike Blaženikovih fotografija ili starijih časopisa koji o njemu govore ili se još uvijek sjećaju zgoda kojima su nazočili, a bio je prisutan i sam blaženi Alojzije.

Budimo uvijek svjesni da je važno prihvaćati zbilju života otvorenošću vjere i potpunim predanjem u Boga. Tako nas je poučavao bl. Alojzije, svjestan značenja riječi i životnoga iskustva pretočenu u ovu misao koju je nepoznatom svećeniku uputio u pismu iz Krašića 18. siječnja 1960.: "Pozdravite, *data occasione*,[1] svu tamošnju braću svećenike. Moje zdravlje je uvijek vrlo kolebljivo. Već su mi istočili 35 litara krvi i tko zna koliko će još. Ali, kad bi baš i čuli, da sam završio život ovdje, ni časa se ne pokolebati u pouzdanju u Boga, koji bdije nad svojom Crkvom. Mi smo i tako *servi inutiles*[2], pravi branitelj Crkve Božje jest Krist, koji ju je i osnovao. Ako On kaže - *Ego vobiscum sum usque ad consummationem saeculi* [3] - a znamo, da je Krist Bog, onda nije teško pogoditi, tko će iznijeti konačnu pobjedu u svijetu.

Danas se Krista Gospodina rado uvrštava u carstvo priča, kao da tobože nikada nije ni postojao. Ali će se jednoga dana pokazati kao luda i opasna priča negiranje Kristove egzistencije i poricanje Njegova božanstva. *"Ego Dominus, extra Me non est Deus!"*[4] Zemaljski bogovi od mesa poslužit će kao hrana crvima, dočim *regni Christi non erit finis!*" [5]

Zagreb, 15. rujna 2007.
dr. sc. Juraj Batelja, postulator

[1] Kad se pruži prilika.
[2] Sluge beskorisni, usp. Lk 17, 10
[3] "Ja sam s vama do svršetka svijeta.", Mt 28, 20
[4] "Ja sam Gopsodin, osim mene Boga nema.", Iz 45, 5
[5] Kraljevstvu Kristovu ne će biti kraja!

TEOLOŠKI PODLISTAK Piše: dr. Josip SABOL

Bl. Alojzije Stepinac katoličkom političaru danas

Blaženikov život i djelovanje, u prvome redu svetačka i svjedočanska dimenzija njegova života, otkrivaju nam nekoliko bitnih istina za orijentaciju našemu životu u današnjemu društvu. Zagrebački nadbiskup Stepinac izrekao je u svome govoru pred sudom 1946. god. ovu epohalnu rečenicu: "Povijest će prosuditi da li sam bio u pravu". Povijest je prosudila: nadbiskup je bio u pravu. Da su njegovi tužitelji i progonitelji bili u krivu; da je sud izrekao presudu neistine i neprava i time počinio epohalnu nepravdu samome Stepincu, Katoličkoj crkvi u Hrvatskoj i čitavome hrvatskome narodu, treba posebno napomenuti samo radi toga jer ovdje otkrivamo cjelokupnu filozofsko-teološku istinu o čovjeku, o njegovoj duhovno-psihičkoj strukturi, o njegovoj spoznajnoj ograničenosti, i konačno o čovjekovoj zloćestoći i grješnosti. Spoznaja ove istine od temeljne je važnosti za naš osobni život i za snalaženje u vremenu u kojemu živimo.

Bl. Alojzije Stepinac u razgovoru s nepoznatim sugovornicima

Slučaj "Stepinac" neoborivo dokazuje da u svijetu postoji zlo u zlim ljudima i kroz njih; da u svijetu postoji zabluda i laž - opet u ljudima i po njima - i da su sve teorije o tobožnjoj prirodnoj dobroti ili nevinosti ljudskog bića isprazne želje i iluzije. Za one, koji možda sumnjaju da će istina pobijediti, slučaj "Stepinac" pokazuje ispravnost očekivanja i nadanja da će istina konačno trijumfirati na društvenoj, na nacionalnoj i na svjetskoj razini. Neistina i laž neće imati završnu riječ ni u povijesti čovječanstva, ni u povijesti hrvatskoga naroda jer Istina nije uvjetovana ekonomsko-društvenim procesima. Istina je objektivna stvarnost, metafizička i Božja stvarnost koju čovjek može prikrivati raznim metodama, ali je ne može ukinuti niti učiniti nepostojećom.

U slučaju "Stepinac" istina glasi da je on nevin, da je čovjek svetoga kršćanskoga života, a neistina glasi da je Stepinac prekršio civilni i moralni zakon. Ljudi zastupnici neistine zauvijek nestaju u moru nepoznatih, nevrijednih spomena, dok se čovjek življene istine po Božjemu zakonu uzdiže na oltar da bude uzor svim budućim pokoljenjima sve dok Crkva, narod Božji, ne dođe do kraja svoga ovozemaljskoga putovanja. Nadbiskup Stepinac imao je u svome grbu lozinku: "U te se uzdam, Gospodine, neću se postidjeti dovijeka". Ova se božanska istina ispunila na njemu. Njegov život daje svjedočanstvo da je Bog vjeran svojim obećanjima; da je vjernost čovjeka Bogu uvijek na blagoslov i na spas, i da je Bog onaj koji vodi parnicu nevinih protiv nepravednih sudaca ovoga svijeta. Istina je: Božja pravednost je jedino sigurna i potpuna pravednost; čovjekova je pravednost ograničena i ugrožena grijehom svijeta. Gospodin je onaj koji skida s prijestolja silnike, jer su nasilnici, i koji uzdiže nemoćne. Bog je onaj koji je utemeljio tijek povijesti na principu da prvi budu zadnji i zadnji prvi; da se radosna vijest objavljuje malenima i sakriva pred oholima. Gospodin je onaj koji će konačno učiniti stvarnošću da se sada žalosni vječno raduju; da ovdje prezirani zadobiju svoje potpuno dostojanstvo; da sada progonjeni i mučeni uživaju vječni spas u domu Oca Nebeskoga.

Blaženi Alojzije nepokolebivo je vjerovao u ove istine naše vjere. Stoga se pouzdavao jedino u Gospodina, stoga je velikodušno oprostio svojim progoniteljima, mučiteljima i neprijateljima prepustivši Bogu osvetu za nanesenu nepravdu. Ovi stavovi i postupci dokaz su njegove svetosti, a nama trajni uzor da pođemo istim putem. On nas poziva da budemo spremni oprostiti; da nikoga ne osudimo nego sud prepustimo Bogu. Blaženik nas na poseban način poziva na beskompromisnu vjernost i ljubav prema istini.

Lako je uvidjeti da su ove krjeposti i ovi stavovi od posebnoga značenja u demokratskom i plura-

lističkom društvu. Demokratsko i pluralističko društvo odlikuje se time da u njemu vladaju neizbježni povodi za konflikte na području gospodarstva, kulture, znanosti, etike. To je normalno baš za ono društvo gdje vlada individualna sloboda, gdje je pravom i zakonom zajamčena sloboda misli, sloboda artikuliranja vlastitih interesa, sloboda određivanja vlastitog smjera i ciljeva života. Bez ljudi, koji se odlikuju krjepošću praštanja i traženja oproštenja, i koji se odlikuju krjepošću uvažavanja drugoga u njegovu mišljenju i uvjerenju, jedno takvo društvo ne može opstati. Katolički vjernici i posebice katolički političari mogu biti ohrabreni primjerom i zagovorom bl. Alojzija da i oni nađu snagu živjeti ove krjeposti, tako važne za današnje društvo.

Ovdje treba spomenuti još jednu važnu krjepost, koju je Blaženik posjedovao do savršenstva, i koja je važna za demokratsko-pluralističko društvo: krjepost vjernosti i ljubavi prema istini. Pluralitet društva na neki način nužno "proizvodi" mnogo "istina". Stoga se traži krjepost hrabrosti zastupati javno "svoju istinu", hoću reći: istine svoje kršćanske vjere. Ovo je poslanje na poseban način zadano katoličkom političaru. On će hrabro zastupati svoja katolička uvjerenja u konkretnim pitanjima zajedničkoga života, ne tražeći kompromise u pitanju istine isključivo za volju takozvanog društvenog mira.

Kada se radi o bitnim pitanjima vjere i morala, politički kompromis nije metoda oblikovanja društveno-državnoga života na osnovi katoličkoga socijalnoga nauka. Katolički političar - katolik koji je političar - treba imati jakosti i volje suprotstaviti se "duhu vremena", ukoliko u njemu prepoznaje protivnost Evanđelju, Duhu Kristovu, nauku Crkve. To će činiti u dubokom uvjerenju da je jedino Istina pravi put na ostvarivanju zajedničkih humanih i nacionalnih ideala: mira u slobodi, blagostanja sviju u pravednosti, solidarnosti i bratstva u pomirenju i praštanju. U ovom stavu prema Istini blaženi je Alojzije izrazit i odličan uzor. Znamenita je i proročka njegova riječ: "Ako treba za istinu umrijeti, umrijet ćemo". Samo ovaj stav prema Istini bio je njemu siguran izvor nadahnuća i jakosti da se suprotstavi fašizmu i komunizmu, tim političkim oblicima neistine i moralnoga zla. Slijediti Blaženika u ljubavi i vjernosti prema Istini - to nam je dužnost!

* * * * *

Život i smrt u NDH

Predsjednik Komisije Iustitia et pax HBK zagrebački pomoćni biskup Vlado Košić dao je izjavu o emisiji *Latinica* o temi 'Život i smrt u NDH':

"Emisija Latinica na temu 'Život i smrt u NDH', emitirana na 1. programu Hrvatske televizije u ponedjeljak 11. lipnja, zahtijeva pomniju analizu i očitovanje o odgovornosti za neistinite i tendenciozne sadržaje. Ne ulazeći ovdje u sadržaj cijele emisije, izražavam čuđenje i ogorčenje na sadržaje kojima je prikazana uloga Katoličke crkve te osobito kardinala bl. Alojzija Stepinca, zagrebačkog nadbiskupa. Potpuno je neprofesionalno i nekorektno ponavljati zastarjele teze, nastale u svrhu propagande u doba kad su vlasti progonile nadbiskupa Stepinca, u ovo naše doba kad postoje vjerodostojne znanstvene povijesne studije o liku i djelovanju nadbiskupa Stepinca. Nema opravdanja što nije ili u studio pozvan ili što nije dobivena izjava svjedoka i povjesničara, crkvenoga ili drugog, koji bi iznio stvarnu sliku o kardinalu Stepincu.

Ovdje je dovoljno spomenuti djelo Ivana Meštrovića 'Uspomena na političke ljude i događaje' (NZMH, Zagreb, 1993.), u kojem Meštrović kao svjedok piše o tome da je kardinal Stepinac oštro osuđivao ustaške zločince i doslovno poglavnika Pavelića nazivao 'izdajicom' (str. 324.), a njega i njegove suradnike 'razbojnicima i manijacima' (ib.). U istom djelu je navedeno da je i Đilas izjavio da je Stepinac bio nevino osuđen (str. 363.). I Amiel Shomrony u članku 'Odnosi Katoličke crkve u Hrvatskoj i Židova u vrijeme i nakon Drugog svjetskog rata' (Šeper 3, *Veritatem facientes in caritate*. Zbornik radova, Zagreb, 2003.) kao tajnik zagrebačkog nadrabina dr. Freibergera svjedoči o zauzimanju kardinala Stepinca za Židove i obrazlaže svoj zahtjev da nadbiskup Stepinac bude proglašen pravednikom među narodima (str. 295.-297.).

Na žalost, umjesto objektivne istine, emisija je ponudila davno stvorene stereotipe te se uključila u propagandu laži, i to o čovjeku koji je čist kao suza i kojega je sluga Božji papa Ivan Pavao II. nazvao 'najsvjetlijim likom Crkve u Hrvata'. Izražavajući prosvjed protiv takvoga neprofesionalnog i nekorektnog postupanja, očekujem očitovanje odgovornih na javnoj Hrvatskoj televiziji."

BLEIBURG I NJEGOVE POSLJEDICE (1)

Više od 200.000 domobrana, redovite hrvatske vojske, te postrojbi NDH i vojnika drugih naroda te mnogo civilnoga pučanstva povlačilo se od početka svibnja 1945. pred nadiranjem jugoslavenskih partizana i Crvene armije prema Austriji u nadi da će prema njima biti primijenjene sve međunarodne konvencije. Bježali su pred komunističkim jednoumljem i tiranijom, a dokrajčili ih njihovi slogani: laž, mržnja, smrt.

Dio njih uspio je prijeći na austrijsko područje, a dio ih je zarobljen u Sloveniji. No, sudbina im je bila ista. Oni koji su zarobljeni prije prelaska granice i oni koji su je prešli, ali su ih Englezi predali partizanima, završili su na marševima smrti, "križnim putovima", do Đevđelije, a mnogi su nemilosrdno pogubljeni i bačeni u 150 masovnih grobišta od njih 540 koja su do sada evidentirana samo u Sloveniji.

Zarobljeni pripadnici hrvatskih postrojbi i civila u okolici Celja

Za bolje poznavanje činjenica o tim stradanjima priredio je Počasni bleiburški vod u utorak 11. rujna 2007. u Tezenskom gozdu kod Maribora posebnu tiskovnu konferenciju kojoj su nazočili predstavnici javnih i crkvenih vlasti iz RH Hrvatske i Slovenije, znanstvenih i kulturnih ustanova te predstavnici hrvatskih i slovenskih sredstava javnog izvješćivanja. Glavni predavači bili su dr. Mitja Ferenc, voditelj projekta istraživanja masovnih grobnica pri povjerenstvu vlade Republike Slovenije i član toga povjerenstva Jože Dežman. Spoznaja o masovnim hrvatskim grobištima na području Republike Slovenije i činjenica masovnog pokolja hrvatskog življa "žalosnija je i tragičnija" pri spoznaji da je te zločine počinila nova "jugoslavenska vlast nad vlastitim građanima", a posljedice tih zlodjela uvećala je šutnja kojom su donedavna morali biti prikriveni. Naime, žrtvama je bilo oduzeto pravo na grob, ustvrdio je Ferenc.

Već 1945. godine, navodi Ferenc, donesena je uputa kako se odnositi prema mjestima egzekucije.

Jedno od tih grobišta jesu i protutenkovski rovovi u Teznom, gdje je pogubljeno oko 18.000 vojnika i civila, koje je "vjerojatno najveće prikriveno grobište u Sloveniji i široj okolici", rekao je u svom predavanju povjesničar Mitja Ferenc.

Povjesničar Jože Dežman, također član vladina povjerenstva za istraživanje poratnih grobnica, rekao je da je u Sloveniji još prije 17 godina počelo "razgrađivanje titoističkog tabua šutnje o mrtvima", a povjerenstvo koje sada istražuje masovne grobnice daje savjete slovenskoj vladi i nije izvršno tijelo s ovlastima.

Na skupu je iznesena i činjenica da je Komisija Vlade Republike Slovenije za rješavanje pitanja prikrivenih grobišta u Mariboru prezentirala dosadašnje rezultate istraživanja masovne grobnice u Teznom u kojoj su pripadnici Jugoslavenske armije likvidirali najmanje 15.000 ratnih zarobljenika, uglavnom Hrvata, i da je Republika Slovenija još 2003. zatražila od hrvatske vlade potpisivanje sporazuma za dostojno obilježavanje grobišta i pokapanje žrtava koje su na tlu Slovenije, ali odgovor nije uslijedio.

Na masovna ubojstva koja su se u Sloveniji događala u mjesecima nakon Drugog svjetskog rata upozorio je na Veliku Gospu ove godine i mariborski nadbiskup Franc Kramberger u marijanskom svetištu na Ptujskoj gori napominjući da su ta ubojstva "mrlja koja zahtijeva čišćenje povijesnog pamćenja i uspostavu odnosa pijeteta prema nepokopanim žrtvama".

Velik broj tih grobišta bio je razoren, prekriven ili uništen. A sve se to dogodilo kad je rat u Europi bio završen. U nezapamćenom naletu mržnje tada je hrvatskom narodu pripremljeno stratište na kojem su pogubljene stotine tisuća mladih ljudi. Samo na Bleiburškom polju izručeno ih je oko 200.000. Uspomenu na njih čuvaju protutenkovski rovovi pretvoreni u masovne grobnice (Tezno, Mostec, Celje, Mislinje, Slovenj Gradec), kraški ponori i rudarska okna i skloništa (Kočevski rog, Barbarin rov kod Hude jame, Stari Hrastnik i Slovenska Bistrica, Šentvid, Brezarjevo brezno i drugdje).

Odgovor na pitanje: "Koliko je Hrvata našlo mučeničku smrt u Sloveniji, na Kočevskom Rogu,

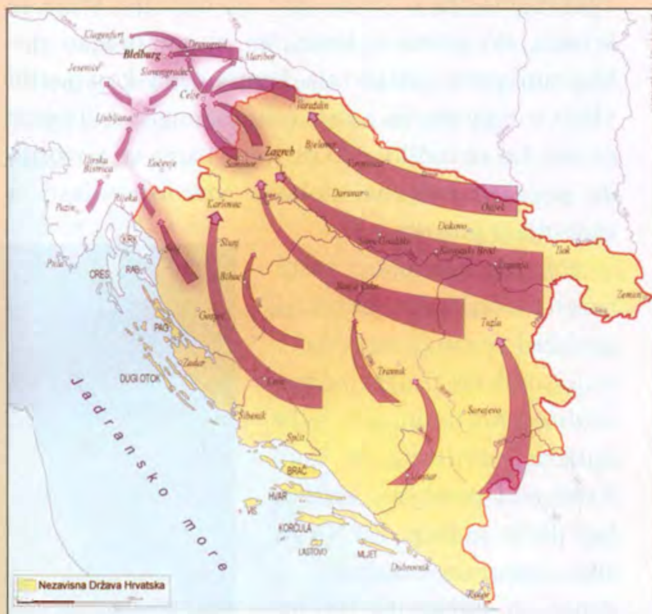
koliko na Kamniku ili u okolici Maribora, pa kod Slovenjgradeca, Celja, Zidanog Mosta, Brežica, koliko u Podutiki kod Ljubljane?" - nikada se neće saznati, napominje akad. Jelčić i nadodaje: "Bleiburškom operacijom komunistički antifašizam u Jugoslaviji pokazao je svoje pravo, krvavo lice i svoju totalitarističku narav. Bleiburg nije bio obračun komunista s ustašama, obračun 'antifašista' s 'fašistima', nego obračun velikosrpskog jugoslavenstva s hrvatstvom. Mnogi hrvatski komunisti to dugo nisu uvidjeli, zaslijepljeni antifašističkom maskom i frazeologijom, kojom se velikosrpstvo uvelike služilo; a oni koji to ne uviđaju ni danas, ne bi se smjeli dičiti svojom političkom pameću, a još manje bi smjeli pripisivati sebi neke zasluge za Hrvatsku i hrvatstvo." (JELČIĆ, ak. D., *Bleiburg i njegovo značenje*, u: "BLEIBURG 1945.-1995.", str. 44.-45., 46.)

Blaženi Alojzije Stepinac, za kojega je u Teznom na znanstvenom skupu 11. rujna 2007. rečeno da je "mučenik svih mučenika" jer su se na njemu komunisti sustavno iživljavali do smrti 1960., o tim je strahotama napisao 21. srpnja 1945. dr. Vladimiru Bakariću predsjedniku Narodne vlade Hrvatske:

"Rodbina justificiranih nema prava da znade gdje se nalaze grobovi njihovih roditelja i braće i muževa. Poznato je da su rimski zakoni dopuštali pokop justificiranog. Nakon što je izvršena smrtna kazna "pravdi je zadovoljeno", pa nema ni jednog opravdanog razloga da se mrtvo tijelo kršćanina dostojno ne pokopa. Mjesto toga danas se justificira na nepoznatim mjestima. Mrtva tjelesa bacaju se u zajedničku grabu, i nitko od rodbine ne može znati gdje su grobovi njihovih dragih (...).

Ovih sam dana dobio više stotina molba i upita, koji se odnose na sudbinu odvedenih časnika i domobrana. Tako je bilo mnogo žalbi gledom na skupinu časnika zrakoplovaca, koji su prošli svoj trnoviti put od Zagreba do Bjelovara, pak preko čitave Slavonije do Petrovaradina i Vršca. Nisu samo jednom bili izvrgnuti poruzi, kletvama i kamenjima u krajevima s pretežno srpskim stanovništvom. Rođaci, koji su ih posjetili u Vršcu, donijeli su vijesti da će ti ljudi, zajedno s ostalim zatvorenicima, biti poslani u Rusiju na rad (...).

Ostali deseci tisuća domobrana, koji su pješice odvedeni iz Zagreba, kako čujem, uvrštavaju se u jugoslavensku armiju i smještaju daleko od svojih domova u Makedoniju i Srbiju. Teška je sudbina tih ljudi, cvijeta hrvatskoga naroda. Oni su u dobroj vjeri vršili svoju dužnost. Danas se moraju potucati od nemila do nedraga, ispostavljeni izljevima šovinističke mržnje kao zarobljenici u vlastitoj domovini. Mjeseci prolaze, a da se ne mogu javljati svojim kućama. Drugi se još nalaze u logorima i gladuju u svojoj domovini. Kad čovjek sve to gleda, samo se 'od sebe nameće pitanje: da li je kada hrvatski narod u svojoj povijesti prepatio toliko nevolja kao ove posljednje četiri godine i ovih nekoliko mjeseci poslije svršetka rata (...).

Prikaz pravaca povlačenja hrvatskih vojnika i civila pred partizanskim snagama

Konačno, nameće se pitanje, gdje postoji moralno opravdanje za progon tisuća hrvatskih časnika i stotine tisuća hrvatskih vojnika, koji su u najboljoj vjeri i potpunom predanju da služe hrvatskomu narodu vršili svoje vojničke dužnosti. Po etičkim i pozitivnim načelima o ratovanju nijedan od njih ne bi smio biti predveden nikakvoj kazni osim onih, koji su prekršili međunarodne principe ratovanja i možda nepravedno napadali mirovno pučanstvo, koje uopće nije sudjelovalo u ratnim operacijama. Neće biti možda suvišno da se u obranu ovih hrvatskih časnika i vojnika naglasi i to da su oni svoju borbu smatrali kao obrambenu borbu protiv svih onih nepravdi, koje su i po priznanju predstavnika NOP' počinjali šovinistički režimi predratne Jugoslavije."

A na montiranom sudskom postupku u rujnu i listopadu 1946. reče:

"Ja neću govoriti o klanjima koja se stalno nama imputiraju, ali bi bilo mnogo toga za ispitati i na drugoj strani, odakle silna grobišta širom cijele naše domovine i da li su to samo ustaška klanja ili

hrvatskih domobrana (...). Moje hapšenje i zatvor i istražni postupak ima pripremiti očigledno materijal za sud protiv mene. Danas je u cijelom kulturnom svijetu omraženo direktno napadati crkvu i vjeru. Zato se tamo, gdje se hoće nešto poduzeti protiv predstavnika crkve, mora naći politička podloga, što je protiv mene nađeno u ovoj formi. Ni po Božjem, ni po naravnom, ni po internacionalnom pravu nijedan ispravan sud ne bi me nikada mogao osuditi za ono što mi se imputira, kad bi pregledao cijelu situaciju u kojoj smo se nalazili. Moja je krivnja sto posto u tome što nisam mogao pokleknuti pred zahtjevima komunizma koji jedini vlada u ovoj zemlji, a zašto nisam mogao reći amen na sve što se radilo, evo razloga: nama se govorilo da je zagarantirana sloboda vjeroispovijesti u sadašnjem poretku (...).

Evo, da razumijete zašto smo se borili. Još jedno tri do četiri primjera slobode.

U školskim udžbenicima tvrdite, protivno od svih dokaza povijesti, da Isus Krist nije postojao. Znajte, Isus Krist je Bog! Za Njega smo spremni umirati, a danas je nauka to da on uopće nije postojao! Kad bi se koji profesor usudio učiti protivno, mogao bi se sigurno nadati da će izletjeti iz škole. Ja vam kažem, gospodine državni tužioče, da uz ovakve uvjete nije Crkva slobodna, nego da će za kratko vrijeme biti istrebljena."

A u prikazu političkih, društvenih i crkvenih prilika u komunističkoj Jugoslaviji nakon premještaja iz lepoglavske kaznionice na izdržavanje kazne u župnu kuću u Krašić sastavio je **Osvrt na komunizam u Jugoslaviji i nagađanja za budućnost**. U njemu je ukazujući na poruke Dekaloga (deset Božjih zapovijedi) i postavke komunističke ideologije blaženi Alojzije ustvrdio: "Peta zapovijed Božja glasi: 'Ne ubij!' Mislim, da je kod nas život čovjeka prigodom dolaska na vlast Komunističke partije bio jeftiniji nego život jednoga lovačkoga pseta, konja ili mazge. Kad se jednom otkriju silna grobišta žrtava komunističkoga terora, svijet će se zgranuti, da je bilo moguće u dvadesetom vijeku počiniti ovakve grozote."

Misli iz propovijedi zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića prigodom blagoslova oltara i spomen-slavlja na Bleiburškom polju 13. svibnja 2007.

Okupljeni smo u dolini koja danas plijeni svibanjskom ljepotom prirode. Lako je uroniti u zavodljivost te ljepote i promatrati je kao divan Božji dar. Ali, ova dolina zna da je ona jednoga svibnja za ispaćeni narod, a posebno za živote mnogih, postala neobičnom dolinom; da je postala dolinom smrti, zaustavljenih života, srušenih zemaljskih nadanja. Ova dolina zna zašto smo danas ovdje. Ova će dolina hrvatskomu narodu, na samo nama poznat način, trajno šaptati riječi koje su u njoj ostale, molitve koje su u njoj izgovarane, prenoseći nam kako okus ljubavi, tako i okus mržnje pred kojom se svaka ljepota grči u boli.

Razoružana hrvatska vojska kreće na Križni put i najveći dio njih u smrt

- Odakle smo došli? Dođosmo iz svoje zemaljske domovine Hrvatske, iz Bosne i Hercegovine, iz raznih krajeva Europe i svijeta, sretni što na ovome polju danas mirno možemo reći da je iz hrvatskih žrtava krvavoga nasilja iznikao ponos i da su stvoreni preduvjeti da se ovim poljem prolomi istina o Bogu i čovjeku, istina koja ne smije biti predana u ruke ljudskim manipulacijama.
- Došli smo ovamo onim istim putovima kojima su prije šezdeset i dvije godine, nakon završetka Drugoga svjetskog rata, kolone vojnika i civila tražile put koji bi ih poštedio od zatorne ruke jugoslavenskih i inih ratnih pobjednika. Na tome

smo putu ponovno čuli glas žrtava koji se desetljećima nije smio čuti; u mislima smo nailazili na njih, susretali ih, premda do danas nisu obilježena mjesta njihovih stratišta, niti otkrivena imena izvršitelja djela nedostojnih ljudskoga imena. Iz šumaraka i jama, iz rovova i dvorišta doseže nas šapat koji se nada da će biti dovoljno jak da ga mi čujemo i da ga glasno izgovorimo kao istinu koja je sposobna ponovno roditi život, dati smisao njihovu umiranju, stvoriti temelje za izgradnju društva u kojemu je najmanje što možemo učiniti poštovanje nedužnih žrtava.

• Da, braćo i sestre, ova je dolina gledala ispaćena lica i hrvatskih civila i hrvatskih vojnika, hrvatskih očeva i majki, sinova i kćeri; lica koja su bila uronjena u nadu i očekivanja da će im biti darovan prostor ljudskosti, put prema zakonitosti i životu koji se neće pomiješati s mržnjom, bezumnim osvećivanjem i ideološkim lažima. No, ova je dolina vidjela zaustavljenost te nade, razočaranja, neizvjesnost i, konačno - zvjerstva.

Prikaz glavnih pravaca Hrvatskog križnoga puta

Toga svibnja, godine 1945., ova se dolina silno proširila. Zbog ljudi koji nisu poštivali Boga ni čovjeka, Bleiburško se polje izlilo i pretočilo u 'križne putove', u udarce, logore, tamnice, mučilišta i smrt koja je svoj zadah i strah širila stotinama kilometara, ali jednako tako, poput otrova, godinama bila stavljana u hranu odgoja novih naraštaja. Od trenutka kada ova dolina više nije smjela gledati lica, nego leđa i korake povratka, krvave tragove povratka u jugoslavensku tamnicu hrvatskoga naroda, i njezina se ljepota pretvorila u bol, u neizrecivu okrutnost i na kraju u bezimenost.

• Prije dvanaest godina (1. svibnja 1995.), u Pismu Hrvatske biskupske konferencije o pedesetoj obljetnici završetka Drugoga svjetskog rata, napisali smo sljedeće: "... taj je svibanj - za razliku od drugih naroda kojima je vraćena sloboda i demokracija - dolaskom marksističkog totalitarnog sustava za nas značio nov početak zatvora, ubijanja nevinih ljudi. Mnogi su stradali samo zato što su katolici, što su katolički svećenici, redovnici i redovnice, što su katolički biskupi. Taj martirologij optužba je krvnika, ali on je još više - slava Kristove Crkve".

• Od trenutka kada je počinjeno sramotno izručenje razoružane hrvatske vojske i nevinih civila u ruke krvnika, upravo su zločinci zabranjivali svaki spomen na ovo mjesto i sve ono što je slijedilo poslije Bleiburga, nastojeći silom spriječiti istinu da progovori glasom žrtava.

Komunistički vlastodršci ovu su dolinu učinili prisilnim polazištem na put smrti i krvoprolića. Međutim, danas je ova dolina mjesto našega spomena i slavlja Boga koji je put, istina i život. Bog je taj koji je sve putove ljudske patnje preobrazio u Križni put svoga Sina; sve ljudske laži raskrinkao svojom istinom i u svaku tamu smrti unio zraku svjetla svoga života. To je ono što nikakvo nasilništvo ne može zaustaviti. Zato u nama kao vjernicima nasilje ne postoji, ali postoji vapaj za istinom.

• Nažalost, mnoga naša okupljanja - protkana poglavito molitvom i pročišćenjem spomena - ljudi koji su pripadali komunističkomu režimu, ili ostali zaslijepljeni njegovom propagandom, i koji ne žele biti oslobođeni istinom, promatraju još uvijek očima svoje ideologije. Prozivaju Katoličku crkvu, njezine pastire i vjernike na sličan način na koji su to činili i u ono doba. Prozivat će, vjerujem, i moje današnje riječi, a ja u njih ne stavljam ništa osim ljubavi. A upravo to ih smeta: ljubav prema čovjeku, ljubav prema Domovini, ljubav prema pogaženima i ljubav prema istini koja iz Boga izvire.

• U kršćanstvu postoje polazišta i vrijednosti koje se nikada ne smije zaboraviti. Jedna je od njih poštovanje tuđega života. Tu ne može biti razlike ni nacionalne, ni konfesionalne, ni svjetonazorske, ni stranačke. Temeljna jednakost u dostojanstvu svih ljudi proizlazi iz same naravi čovjeka, stvorena na sliku Božju. Upravo stoga je danas teško razumjeti zašto se još uvijek ne može dovoljno jasno čuti glas koji govori o tome da se ovdje nije poštovao život, da su, bez ikakva suda i dokaza krivnje, poubijani hrvatski vojnici i civili nakon rata. Ponavljam: nakon rata!

• Kristov mir koji svijet ne može dati, mi vjernici živimo u zemaljskome domu. Znamo koliko je svakom čovjeku važno biti u okrilju ljubavi i topline doma. Nitko rado ne napušta ni dom ni domovinu, niti ih lako zaboravlja. Ljudi kojih se ovdje spominjemo ostavili su za sobom Hrvatsku i svoje domove; nipošto laka srca. Zato, braćo i sestre, kako da se srce ne stegne nad nepravednom tvrdnjom koja kaže: da nisu bili krivi, ne bi bježali. Takvo poopćivanje uistinu vrijeđa. Zar i nakon svega onoga što se dogodilo poslije njihova izručenja jugoslavenskim komunističkim vlastima, netko još dvoji koliko je njihov strah bio opravdan?

• Jedan od najbližih Titovih suradnika u to vrijeme Milovan Đilas ovako je posvjedočio godine 1979.: "Da budem iskren, mi nismo shvaćali zašto Britanci ove ljude nama vraćaju. Uglavnom su to bili obični seljaci. Oni nisu nikoga ubili. Njihov je jedini zločin bio strah od komunizma. Oni (Englezi) učiniše nešto sasvim pogrešno kada su ove ljude prebacili preko granice, kao što smo i mi pogrešno učinili što smo ih sve poubijali" (vidi: Vlatko PAVLETIĆ, *Tuđmanova doktrina i drugi članci*, Zagreb, 2007,, str. 151,). Pitam se: je li to komunistički antifašizam?

I dok se tješimo riječima vjere, kao ljudi ne smijemo previdjeti nepravde koje su rađale nove nepravde. Koliko je samo, nakon Drugoga svjetskoga rata, domova opustošeno, razoreno, konfiscirano; koliko je ljudi obespravljeno i onemogućeno; koliko je bogatstva otuđeno i koliko siromaštva rođeno zbog gramzivosti nepravednog komunističkog režima.

• Nije u pitanju samo egzekucija, nego sve što je ona sa svojim posljedicama značila na društvenoj razini. Stvoren je novi poredak koji nikada neće zaslužiti odliku pravednosti, ma koliko ga se pokušavalo prikazati da je bio stvoren "u ime naroda". Bleiburška je tragedija osiromašila cjelokupno hrvatsko društvo. Zbog događaja kojima je bila klica, stotine su tisuća Hrvata stjerane na margine; mnogi su kasnije bili prisiljeni na iseljeništvo, obitelji koje su na bilo koji način bile povezane sa žrtvama tih događanja natjerane su na posvemašnju šutnju i bile politički maltretirane; potomci su smatrani građanima drugoga reda, poglavito ako nisu htjeli prihvatiti novu ideologiju i ucjenjivačku igru terora.

Žrtve su bile vezane žicom

• Bleiburška je tragedija, i sve ono što je slijedilo nakon toga uvod u zločin puno širih razmjera. Ona je ostavila pustoš u duhovnom i kulturološkom tkivu hrvatskoga naroda, jer je ubijen, ušutkan i raseljen veliki broj intelektualaca, posebno katoličkih, svećenika, redovnika i redovnica, kako bi se lakše ukorjenjivala ideologija marksističkog i bezbožničkog obilježja. Od tada, pa sve do današnjih dana, na Crkvu se u našem narodu baca ljaga i sjena krivice koju Crkvi nijedan analitičar, koji drži do istine i teži k objektivnosti, ne može pripisati. To pak da je i među sinovima i kćerima Crkve bilo i onih koji su počinili zlodjela sa žaljenjem oplakujemo i prepoznajemo bol koju je nanio njihov grijeh.

• Kako to da šezdeset godina nakon stravičnoga zločina, bez obzira na to što još uvijek postoji dovoljan broj svjedoka i prikupljenih svjedo-

čanstava, te bez obzira na to što je iz mnoštva činjenica vidljivo o čemu se radilo, nitko nije odgovarao? Kako to da su još uvijek nepoznata imena nalogodavaca i izvršitelja tih djela? Kako to da se još uvijek ne može, barem na načelnoj ako već ne i na konkretnoj razini, čuti jasna osuda svega što vapi zbog gaženja božanskih i ljudskih prava, a učinjeno je protiv hrvatskoga naroda? Zar mislimo da je moguće graditi zdravo hrvatsko i bilo koje društvo sa sviješću da se naraštaje naše djece i mladih hranilo i danas hrani neistinama? Kako to da nije napravljen popis žrtava i da nisu obilježena mjesta masovnih grobnica u kojima do danas neidentificirane leže kosti poznatih i nepoznatih ljudi?

• Grozna je pomisao da su tolike godine zajedno s nama živjeli i žive ubojice; da su protkali sve pore svakodnevice te možda ni njihovi najbliži ne znaju istinu o njima i da su se prikazivali u najljepšem svjetlu boraca za slobodu. Molimo za njih, da im Bog dadne snagu obraćenja, priznanja i prihvaćanja slobode u istini. Ali kao vjernici, kao državljani suverene i nezavisne Hrvatske s pravom očekujemo da državne institucije učine ono što su zakonom dužne učiniti: da istraže ove zločine i obznane krivce za njih.

Očekujemo da će se mjerodavne institucije države Hrvatske jasnije očitovati o komunističkome režimu i nedjelima koja je planirao i sustavno provodio te na temelju istine promicati one vrijednosti koje nisu sukladne s komunističkim krivotvorinama, kako u povijesnome tako i u svjetonazornome smislu. Očekujemo da će hrvatske vlasti i u vidu deklarirane proeuropske orijentacije poduzeti sve da se kod nas provede rezolucija Skupštine Europskog parlamenta broj 1481, od 25. siječnja 2006., o međunarodnoj osudi zločina totalitarnih komunističkih režima.

• Kao Crkva danas govorimo da su takva mjesta nastala tamo gdje je iz života izguran Bog. Vrijeme rata, a još manje poraća, ne može biti nikakav izgovor. Tamo su i za vrijeme fašističkoga i za vrijeme komunističkoga terora stradavali svećenici, vjernici i vjernice, jer kršćanstvo ne može mirno suživjeti niti s jednom neljudskom vladavinom. U Hrvatskoj se olako stavlja znak jednakosti između antifašizma i komunizma, između opravdane težnje i borbe za slobodu i bezbožne ideologije boljševičkih i velikosrpskih planova. Stoga ne čudi nas što se rasprava vodi između krivaca i njihovih sljedbenika s raznih strana, kako onih koji podržavaju partizanske zločine, tako i onih koji se ne žele odreći fašističkih težnja i osuditi svoje zločine.

• Dok danas ovdje komemoriramo strašnu bleiburšku tragediju, s grozom mislim i na jasenovački ustaški logor. Smatram nužnim upravo ovdje reći da nam se zbog vjernosti Bogu i ljubavi prema Hrvatskoj ne smije zamagliti pogled ni pred čijim zločinom. U tom duhu ponavljam riječi blaženog Alojzija Stepinca koji je bez ikakve dvoznačnosti javno usred rata, u veljači 1943. godine, jasenovački logor nazvao "sramotnom ljagom", a za ubojice u njemu izjavio da su "najveća nesreća Hrvatske". Ali hrvatsko društvo zaslužuje svima dosežnu i koliko je više moguće cjelovitu istinu! Kao kršćanin i kao Hrvat bio bih nedostojan i jednoga i drugoga imena, kada bih i u primisli nosio opravdavanje nečijega zločina. Ta zar netko uistinu misli da boli nedužnih koje su prouzročili pripadnici hrvatskoga naroda nisu i moje boli? No, jednako tako bio bih nedostojan čovještva, kad ne bih prokazivao laž i nepravdu nanesenu hrvatskomu narodu.

• Kristova istina nas oslobađa. Danas ovdje molimo za svjetlo istine da mognemo jasnije spoznati plodove ideologija zla dvadesetoga stoljeća: fašizma, nacizma i komunizma. Ovdje smo, braćo i sestre, jer želimo svojom molitvom i euharistijskim zajedništvom ponovno zaliti klice Božjega kraljevstva, utemeljenoga na ljubavi, a ne na sili i mržnji. Uzdamo se u Boga, u onoga koji posvećuje u istini, molimo ga da nam udijeli uvijek jasnije kriterije te istine, a to je na prvome mjestu ljubav. Za svakoga čovjeka vrijedi da će, ako traži istinu, pronaći Boga.

Kao vjernici u ovu dolinu donosimo baš ono čega je ovdje nedostajalo u svibanjskim danima godine 1945., a to je mir. Moleći za sve žrtve, pogled nam je uprt u križ, a od sada će taj znak jasnije obilježavati ovu dolinu. Mjera naše istine je Kristov križ. On je zakrilio sva vremena i sve ljudske drame. Križ je nekima ludost, nekima sablazan, a nama koji smo dionici Kristova otajstva, spasenje i kompas.

• Pozivam također na jedinstvo. Ne dopustite da nas kao narodno i crkveno tkivo razjedinjuju oni kojima nije stalo do hrvatskoga boljitka, sloge i dobra. Pozivam na jedinstvo domovinske i iseljene Hrvatske, a svatko tko može pridonijeti istini o bleiburškoj tragediji, neka to čini u kršćanskome duhu poniznosti i sebedarja.

EUHARISTIJSKI KONGRESI

Nadbiskup Alojzije Stepinac odlučio je održavanjem euharistijskih kongresa pokrenuti dublju i sveopću moralnu i vjersku obnovu svoje prostrane nadbiskupije. Kongresi su imali značajnu ulogu u javnome životu, kako za naviještanje i slavljenje vjerskih istina, tako i za socijalno i kulturno uzdignuće naroda.

Nadbiskup se u svojim nastojanjima oko euharistijske evangelizacije oslonio na velikodušnost i vjerničku gorljivost više od 60.000 vjernika organiziranih u društvima Katoličke akcije. Oni su svojom brojnošću, velikodušnošću, pobožnošću, odorama i znakovljem davali posebno obilježje vanjskim manifestacijama kongresa. Njihovu udjelu Nadbiskup je znalački pridodao ulogu kulturnih, športskih i prosvjetno-kulturnih društava, udruga i organizacija, koje su se spremno uključivale u pripremu i slavlje euharistijskih kongresa i upravo se njihovim sudjelovanjem odjek Božje riječi proširio u sve pore javnoga, obiteljskoga i osobnoga života u hrvatskom narodu.

Čitateljima ovoga broja *Glasnika* u glavnim obrisima predočujemo euharistijski kongres koji se od 10. do 12. lipnja 1938. održao u Samoboru. Napominjemo da cijeli prikaz pripreme i proslave ovoga kongresa, potom bibliografiju i slikovne zapise, čitatelji mogu pronaći u knjizi *Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca* koju su objavili Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i *Glas Koncila*.

VELIČANSTVENO EUHARISTIJSKO SLAVLJE U SAMOBORU 10. - 12. lipnja 1938.

Slavni i drevni Samobor bio je 10., 11., 12. i 13. lipnja 1938. svjedokom žive vjere širokih hrvatskih narodnih slojeva Samobora i okolice i onih dekanata koji su tih dana prisustvovali Euharistijskom kongresu.

Mnoštvo Božjega naroda, njih preko 25.000, u čvrstom zajedništvu sa svojim nadbiskupom i hrvatskim metropolitom dr. Alojzijem Stepincem i svećenstvom, očitovalo je svoju živu i žarku vjersku svijest, vjeru u Krista Gospodina te odanost Crkvi, Papi i hrvatskim biskupima.

PRIPREME ZA KONGRES

Samobor se vrlo spremno uključio u euharistijski pokret u nadbiskupiji. Više je čimbenika pridonijelo dobroj pripremi: sloga svećenstva Okićkoga dekanata, tradicionalno živa vjera u Euharistijsko Otajstvo i vjernički ponos.

Za što učinkovitiju pripravu na kongresna slavlja Odbor Euharistijskog kongresa u Samoboru dao je sastaviti i objaviti posebnu knjižicu pod naslovom *Euharistijski kongres: Samobor - 11. i 12. VI. 1938.*, u kojoj je sadržana povijest župa Okićkoga dekanata, raspored kongresnih svečanosti i potrebne obavijesti za djelatno sudjelovanje u kongresnim zbivanjima. Značajnu je ulogu u duhovnoj pripremi kongresa imala prigodna molitva za njegov uspjeh, a promicala je "blagoslov za sve vjernike, za obitelji, domove i cijeli hrvatski narod".

Trodnevnica i staleške propovijedi

Kroz tri dana uoči kongresa održavane su posebne pobožnosti s propovijedima u 19 sati u franjevačkoj crkvi Marijina Uznesenja na nebo, a u 20 sati u župnoj crkvi sv. Anastazije. U obje se crkve tih dana ispovijedalo počevši već od 16 sati.

Održane su i staleške propovijedi: u subotu 11. lipnja u 17 sati u župnoj crkvi za mladiće, a za djevojke u isto vrijeme u franjevačkoj crkvi. U 19 sati bila su predavanja u župnoj crkvi za muževe, a u franjevačkoj za žene.

Dolazak nadbiskupa Stepinca u Samobor

Početkom euharistijskih svečanosti u Samoboru može se smatrati dolazak hrvatskoga metropolita nadbiskupa zagrebačkoga dr. Alojzija Stepinca u petak 10. lipnja 1938. u 17.30 sati. Bio mu je priređen srdačan doček.

Na početku svetonedjeljske ceste, na ulazu u područje samoborske općine, dočekao ga je banderij i pratio ga sve do sjenice kod kuće gosp. Kazića u Perkovčevoj ulici.

Tu su ga najprije pozdravili župnik i dekan te začasni kanonik preč. Juraj Kocijanić, zatim načelnik gosp. Viktor Regović, narodni zastupnik samoborskog kotara prof. Ljudevit Tomašić i jedno školsko dijete koje je krasnoslovilo pjesmu Bogumila Tonija *Djeca nadbiskupu*:

Natpastiru blagi,
što dolaziš k nama danas
u ime dobroga Krista,
pozdravljaju Te u smjernosti
dječja srca čista.

U ime dobroga Krista
Ti donosiš našem srcu
svijetle radosti
i riječ ljubavi tople
našoj vedroj mladosti.

U ovaj dan Gospodnji
u dušama zasja sreća.
Mi sipamo stazama
zelene grančice,
svilene latice cvijeća.

I molimo Te u taj dan
Euharistijskog kongresa:
Sazovi i na nas male
blagoslov Božji s nebesa!

U 20 sati stigao je vlakom dr. Josip Srebrnić, biskup krčki. Pred župnim uredom dočekao ga je odred križara i križarica, u ime kojih je biskupa pozdravio student Franjo Družak.

Istoga dana u 21 sat priredilo je samoborsko građanstvo svome nadbiskupu podoknicu, na Trgu kralja Tomislava, pred općinskom vijećnicom, na kojoj je govorio umirovljeni bankovni direktor gosp. Marko Bahovec. Sudjelovala su samoborska društva s lampionima, svirale su glazbe, a pjevao zbor Jeka.

Podoknica je bila uspješna. Govor i pjesma mnoštva naroda stvorili su izvrsno raspoloženje kod nazočnih te pripremili pučanstvo Samobora na predstojeće dane Euharistijskog kongresa.

PRVI DAN KONGRESA

Podjeljivanje sakramenta sv. Potvrde

Svečanosti kongresa počele su u subotu ujutro podjeljivanjem sakramenta Potvrde. Nadbiskup je toga prijepodneva krizmao sedamstotinjak krizmanika.

Istoga prijepodneva bio je dionikom i prve svečanosti koja je značila zakoračaj u kongresne svečanosti: blagoslovio je osam novih barjaka raznih samoborskih bratovština.

Staleške propovijedi

Poslije podne održavane su u samoborskim crkvama staleške propovijedi. U župskoj crkvi muževima je propovijedao isusovac o. Tomo Jagrić, a u franjevačkoj crkvi djevojkama je govorio vlč. dr. Vilim Nuk. U istoj je crkvi potom ženama održao propovijed mons. dr. Vjekoslav Wagner.

Svečano otvaranje Kongresa

U 18 sati sam je nadbiskup, okružen brojnom asistencijom, tijekom svečanog liturgijskog slavlja otvorio Euharistijski kongres u Samoboru. Najprije je u župnoj crkvi pjevački zbor otpjevao *Dođi, Duše Presveti.* Zatim je nadbiskup održao propovijed o ljubavi Isusa Krista u Presvetom Oltarskom Sakramentu i podijelio blagoslov s Presvetim Otajstvom. Nakon što je proglasio Euharistijski kongres otvorenim, nadbiskup Stepinac je blagoslovio barjake za osam samoborskih vjerskih društava.

Večernja procesija

U 21 sat krenula je procesija s gorućim svijećama u čast Blažene Djevice Marije iz župne crkve u franjevačku. Predvodio ju je krčki biskup dr. Josip Srebrnić, koji je prisustvovao Kongresu kao predsjednik Stalnog odbora za euharistijske kongrese. U procesiji je sudjelovalo oko tri tisuće

vjernika, koji su uzornim redom i katoličkim dostojanstvom prolazili samoborskim ulicama.

Procesija je prolazila rasvijetljenim Samoborom iz župne crkve glavnim trgom, Livadićevom, Obrtničkom, Šmidhenovom, Gajevom i Mesničkom ulicom do trga: tu se zaustavila da bi vjernici saslušali propovijed koprivničkoga župnika preč. Stjepana Pavunića. Nakon propovijedi procesija je krenula Perkovčevom i Samostanskom ulicom u franjevačku crkvu.

Na završetku procesije propovijedao je u franjevačkoj crkvi protonotar i koprivnički župnik preč. Stjepan Pavunić. Nakon njegove propovijedi slijedilo je klanjanje naroda pred izloženim Svetotajstvom sve do ponoćnih misnih slavlja.

Mise ponoćke

U obje crkve bilo je klanjanje pred Presvetim. Božji narod - građani Samobora i njegovi hodočasnici - potpunoma su ispunili obje crkve i do kasno u noć slavili otajstva vjere. U ponoć su slavljene mise ponoćke u župnoj i franjevačkoj crkvi. U župnoj crkvi slavio je i propovijedao mons. dr. Milan Beluhan, a u franjevačkoj crkvi mons. Stjepan Pavunić. Obje su crkve bile pune.

Nadbiskup Alojzije Stepinac dolazi na Euharistijski kongres u Samoboru 10. lipnja 1938.

Svečanost je upotpunilo nekoliko izvanjskih čimbenika: izvana osvijetljene župna i franjevačka crkva, Stari grad, Kalvarija i paljenje krijesova.

GLAVNI DAN KONGRESA

U vedro i suncem obasjano nedjeljno jutro započele su svečanosti na glavni kongresni dan. U 5 sati ujutro glazba je budnicom nagovijestila svečanost glavnih kongresnih zbivanja. Jedno za drugim nizalo se misno slavlje u obje samoborske crkve i mnogi su vjernici pristupali sakramentu sv. Pričesti. Znakovito je da su to bile staleške mise: u 6 sati za muževe u župnoj crkvi, a za žene u franjevačkoj. U 7 sati za mušku mladež u župnoj crkvi, a za žensku u franjevačkoj.

Osobit dojam na prispjele hodočasnike i domaći svijet učinila je i pričest sve djece pučkih škola samoborske župe, koja su u 8 sati u župskoj crkvi pristupila stolu Gospodnjem.

Mnogobrojni hodočasnici

Istovremeno su sa svih strana pristizale procesije s brojnim hodočasnicima. Bilo je tu vjernika koji su se izdaleka uputili na kongres, pa su morali pješačiti i po nekoliko sati.

Osobito su brojne bile procesije iz Kupinca, Jastrebarskog, Noršić Sela, Plješivice i Svete Jane. Najviše su putovali i žrtvovali se hodočasnici koji su prispjeli iz Virja, a doveo ih je kateheta vlč. Franjo Lodeta.

U izvanredno velikom broju vlakovima su prispjeli hodočasnici grada Zagreba. Za vožnju vlakom "Samoborčekom", iz Zagreba do Samobora, omogućen je sudionicima kongresa popust od 50% na punu cijenu putne karte.

Svečano zborovanje i govornici

U 10.30 sati procesije su se svrstavale na trg gdje je održano svečano zborovanje kojemu je prisustvovao i preuzvišeni krčki biskup dr. Josip Srebrnić sa svećenstvom okićkog i drugih dekanata koji su bili zastupani na ovom Kongresu.

Zborovanje je otvorio predsjednik pripremnog odbora za Euharistijski kongres u Samoboru umirovljeni sveučilišni profesor Stjepan Jurinić. Govorili su sljedeći govornici: gosp. Milutin Mayer o *Značenju katolicizma u povijesti hrvatskog naroda*; prof. Marica Stanković o *Euharistiji i obitelji*; dr. Stjepan Orešković na temu *Euharistija i pravednost i mir u društvenom i privrednom životu*; gosp. Juraj Glikselig iz Domaslovca o značenju vjere i euharistijskih slavlja za život seljačkog stanovništva te prof. Petar Grgec na temu *Hrvatska vjernost Euharistiji i papinstvu*. Prof Grgec je najprije dozvao u svijest značenje Samobora u

hrvatskoj povijesti i kulturi, a onda progovorio o veličajnosti i značenju vjerničkog okupljanja na Kongresu u Samoboru.

"Ovdje, u samoborskim zidinama", istaknuo je prof. Grgec i nastavio, "odlučena je bitka u kojoj je hrvatski vjerski i domovinski tabor očuvan od najstrašnijega poraza.

Njemački, naime, velikaši Ungnadi upotrebljavali su u 16. vijeku, kao zemaljski gospodari Samobora, i tamnice i bičeve i progone da pribave pobjedu nauci Martina Luthera, koji je htio dokinuti Euharistiju i koji je papu nazivao Antikristom.

Mnogi su bili sagnuli koljeno pred Ungnadima i polakomili se za zemaljskim dobrima i častima. No nisu kleknuli pred silnicima i otimačima katoličkih dobara sinovi sv. Franje Asiškoga i seljaci samoborske okolice. Progonjeni od Ungnadovih tlačitelja i doušnika obilazili su neustrašivi franjevci sela samoborske okolice, učvršćujući narod u pravoj vjeri i hraneći duše Kruhom anđeoskim koji je s neba sišao. Kao u prvo doba kršćanstva, kada su apostoli zalazili u same obitelji moćnih Cezara, tako su i izagnani samoborski franjevci došli najposlije i u samu obitelj otpadnika i tlačitelja Krištofa Ungnada. Bog je nagradio njihov rad divnom milošću jer se sama jedinica kći Ungnadova obratila na katoličku vjeru. Ta je obraćenica postala ženom velikoga junaka, hrvatskoga bana Tome Erdödyja, koji je g. 1593. spasio kod Siska Hrvatsku od osmanlijske poplave, a g. 1608. spasio ju je na požunskom saboru od razornoga protestantizma.

Hrvatska katolička braćo i sestre!

Ako su se Vraz, Preradović, Livadić, Šenoa, Arnold, Milaković i drugi natjecali tko će istaknuti više vrlina i zasluga Samobora, onda moramo također i mi danas uplesti u vijenac njegovih hvala i junačko njegovo držanje u obrani papinstva i Euharistije protiv protestantizma. Da nije bilo toga držanja, mi danas ne bismo mogli ovdje slaviti ovo veličanstveno slavlje. Tamo, gdje se ukorijenila Lutherova nauka, nema ni euharistijskih kongresa, nema vjernosti papinstvu, nema ni same Presvete Euharistije (...). Dižući svoja srca k Bogu i mi se udružujemo s Euharistijskim Spasiteljem te na ovom svetom tlu, na kojem se vodila jedna od najodlučnijih bitaka za hrvatsku tisućgodišnju kulturu, u ovom opjevanom i dičnom gradu Samoboru, prisežemo da ćemo ići vjerno stopama svojih junačkih djedova i da ćemo uvijek ostati vjerni namjesniku Kristovu Svetome Ocu papi, jer jedino tako možemo ostati u vezi s izvorom svih milosti, s pravim i živim Bogom i Čovjekom Kristom, Kraljem naših srdaca i vrhovnim zakonodavcem hrvatskoga naroda."

Nakon prof. Grgeca progovorila je izaslanica Nadbiskupijskog okružja Hrvatskih katoličkih žena gđa Ema Buzina na temu *Euharistija i ljubav prema bližnjemu*, a posljednji je govornik na temu *Put i cilj hrvatske omladine u preporodu naroda* bio student prava Franjo Družak.

Rezolucija zborovanja

Odmah poslije zborovanja pročitao je odvjetnik dr. Stjepan Orešković rezoluciju u kojoj se oštro prosvjeduje protiv nepravda koje su u državi nanesene Svetome Ocu papi i Katoličkoj crkvi za vrijeme borbi i konačnog otklona konkordata.

Rezolucija je primljena uz sveopću i oduševljenu potporu nazočnih, a bila je izražena dugotrajnim pljeskom i poklicima Svetome Ocu papi, Katoličkoj crkvi i nadbiskupu Stepincu.

Svečani pontifikal

Nakon zborovanja slijedila je u 11 sati svečana pontifikalna sveta misa koju je predslavio nadbiskup zagrebački i hrvatski metropolit dr. Alojzije Stepinac uz veliku asistenciju. Za vrijeme misnoga slavlja propovijed je održao je krčki biskup dr. Josip Srebrnić.

Propovijed biskupa Srebrnića

Propovijed biskupa Srebrnića bila je usredotočena na značenje Euharistije u životu i organizaciji Katoličke crkve. U vezi s Euharistijom najprije je istaknuo kako do Euharistije dolazimo samo po Papi, jer bez Pape nema biskupa, bez biskupa svećenika, a bez svećenika nema Euharistije, a onda nastavio:

"O kako nas mora sve to poticati da upravo radi Presvete Euharistije Papu štujemo i slušamo, Papu ljubimo

i branimo te da budemo njemu od sveg srca privrženi.

Gotovo već 1300 godina Hrvati su s Papom povezani; isto toliko godina oni su i euharistijski narod.

Povijest hrvatskog naroda pokazuje nažalost i kobne pojave kad su se dijelovi hrvatskog naroda od Pape otuđivali ili su napuštali Krista u Presvetoj Euharistiji. Ta je pojava uvijek značila nesreću i propadanje hrvatskoga naroda. Bogumilstvo u 13. vijeku sa svojim popratnim posljedicama u sljedećim vjekovima jasno o tome svjedoči. Bogumilstvo nije htjelo znati za Papu, ali ni za Presvetu Euharistiju; ono je razbilo ono divno jedinstvo s kojim je hrvatski narod nastupao kad se papa Ivan VIII. na Spasovo, 21. svibnja 879., pod svetom misom molio Isusa za sav hrvatski narod i njegova kneza Branimira. Ili kad je papa Ivan X. godine 925. Tomislavu poklonio kraljevsko dostojanstvo te time hrvatski narod uveo za jednakopravna člana u obitelji neovisnih kršćanskih naroda tadanje Europe ili kad je papa Grgur VII. u nedjelju 9. listopada 1076. pod svetom misom po svome poslaniku kraljevskom krunom okrunio Zvonimira!

Mi hoćemo graditi slogu, mir, prosperitet, jedinstvo naroda na temelju vjere u život Isusa u Presvetoj Euharistiji i na temeljima Isusova zamjenika u Papi; na temeljima ljubavi i odanosti prema Kristu, kojega Papa zamjenjuje, koga imamo za obnovu svojih duša kao kruh života u Presvetoj Euharistiji!

To svoje nastojanje hoćemo dokumentirati i time da smo od srca privrženi svome biskupu i episkopatu koji u jedinstvu s Papom nastupa i vjernicima daje upute, pozive i naređenja za što bolji razvitak vjerskog života.

To je vrlo važno! To ne zazivlje samo blagoslov Božji na nas, nego stvara najčvršće temelje jedinstvu u narodu za njegovu bolju vremenitu budućnost, jer uvijek ostaju na snazi Kristove riječi: 'Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu i sve ostalo bit će vam nadodano'.

To su naše čvrste odluke. I radi toga otklanjamo od sebe sve što je u sukobu s tom vjerom; s indignacijom otklanjamo i one nezgrapne molitve Suncu, kao da je sunce neko božanstvo, i one nauke da je krv u narodu najjače jedinstvo.

Naše je jedinstvo vjera naša u Krista, naša snaga je u Presvetoj Euharistiji; naše sunce Krist, koga štujemo, ljubimo i slušamo u Papi, koga slavimo, ljubimo i uživamo u Presvetoj Euharistiji!"

Za vrijeme misnoga slavlja pjevao je zbor mjesnog pjevačkog društva Jeka. Zborom je ravnao učitelj gosp. Božo Antonić. Zbor je izvodio višeglasnu misu Antona Förstera, ali i pretpjevao liturgijske pjesme koje su sav Božji narod uključivale u slavlje.

Zborovanja Katoličke akcije

U 15 sati održano je zborovanje za članove Katoličke akcije. Hrvatski katolički muževi i omladina Hrvatske katoličke akcije okupili su se kod franjevaca. Govorili su im izaslanici centrale iz Zagreba: gosp. Pavao Postružin u ime Hrvatskih katoličkih muževa, gosp. Vjekoslav Ujčić u ime okružja Seljačke katoličke omladine (SKOM) i Katoličke radničke omladine (KROM), te dr. Ilija Seder u ime katoličkih muževa.

Na zborovanju Hrvatskih katoličkih žena i ženske omladine Katoličke akcije govorile su izaslanice okružja žena i djevojaka gđa Zlata Svoboda i gđica Marija Đurđeković.

Istodobno je bilo održano zborovanje križarske omladine na kojemu su govorili krčki biskup dr. Josip Srebrnić, gosp. Franjo Družak, I. Tubaković, gđica Mira Dugački i dr. Ivo Protulipac.

Veličanstvena teoforička procesija

Kruna euharistijskih svečanosti u Samoboru bila je veličanstvena teoforička procesija koja je u 15.30 sati krenula iz župne crkve samoborskim ulicama. Dostojanstvo i vjernički zanos koji je procesija širila, 15.000 vjernika koji su u njoj koračali, učinili su je snažnijom od bilo kakvih riječi.

Svim ulicama kuda je procesija prolazila stajao je brojni špalir zadivljenih vjernika. U procesiji se isticalo mnoštvo raznih zastava i prekrasne narodne nošnje Samobora, Svete Nedjelje, Brezovice, Jakuševca, Velike Gorice, Okićke sv. Marije i Sv. Martina.

Osobito je bila zapažena oveća skupina djevojčica u bjelini koje su organizirale časne sestre služavke Maloga Isusa uz pomoć svjetovnih učiteljica.

Sve su samoborske kuće bile okićene zastavama, cvijećem i svijećama. Narod je u procesiji skladno pjevao crkvene pjesme, a brojne su limene glazbe svirale pobožne skladbe i tako pridonosile svečanom raspoloženju i uspjehu procesije.

U procesiji su najprije stupala školska djeca, iza njih su slijedili Slovenci iz župe Velika Dolina, zatim vrlo brojna skupina zagrebačkih društava Katoličke akcije i to ovim redom: Mladi junaci župe sv. Josipa, đaci, Katoličke žene iz župe sv. Ivana, sv. Marka, sv. Petra, bl. Marka Križevčanina, sv. Obitelji, sv. Blaža, Gospe Lurdske, sv. Josipa.

Slijedili su katolički muževi sv. Duha, sv. Ivana, sv. Marka, sv. Petra, sv. Josipa, sv. Obitelji, sv. Terezije Djeteta Isusa, sv. Blaža, Gospe Lurdske. Bilo je više od tisuću članova zagrebačkih društava Katoličke akcije.

Iza njih su slijedili vjernici i društva Katoličke akcije iz župa Stenjevec, Velika Gorica, Novo Čiče, Jakuševac, Virje, Šestine, Rude, Noršić Selo, Okićki sv. Martin, Okićka sv. Marija, Kupinec, Brezovica, Sveta Nedjelja - svi sa svojim župnicima.

Zatim je slijedila samoborska župa i to ovim redom: vatrogasci svih sela župe skupa s vatrogascima iz župe Sveta Nedjelja i Rude, zatim Hrvatsko obrtničko društvo, Napredak, pjevačko društvo Jeka, bratovštine sv. Trojstva, sv. Josipa, sv. Obitelji, sv. Jelene, sv. Jurja, sv. Ivana Krstitelja, sv. Filipa i Jakova, sv. Valentina.

Nakon njih koračali su: Društvo hrvatskih katoličkih muževa pa križari i križarice iz Samobora, Zagreba, Svete Nedjelje i Virja, koji su svojim uniformama, glazbom i disciplinom izazivali pozornost svih nazočnih.

Slijedile su djevojke samoborske župe u krasnoj narodnoj nošnji pa glazba Hrvatske čitaonice. Treba s pohvalom istaknuti da je u procesiji odmah iza glazbe Hrvatske čitaonice slijedila delegacija vodstva Hrvatskog narodnog pokreta koje su zastupali brojni hrvatski narodni zastupnici i načelnici.

Za njima su koračali Kongregacija gospođa te djeca zabavišta službenica časnih sestara služavki Maloga Isusa u bjelini sa simbolima muke Kristove. Potom je išlo svećenstvo i franjevci u velikom broju pa asistencija i napokon preuzvišeni nadbiskup i hrvatski metropolit dr. Alojzije Stepinac koji je nosio Presveti Oltarski Sakrament.

Iza neba stupao je kotarski načelnik gosp. dr. Stjepan Fundak, pa časne sestre milosrdnice sv. Vinka, služavke Maloga Isusa te brojno seljaštvo i građanstvo, koje je zaključilo dugačku procesiju.

Litanije u čast bl. Alojzija Stepinca možete naručiti na adresi Postulature.

Nagovor nadbiskupa Alojzija Stepinca

Kad je procesija stigla na glavni samoborski trg, nadbiskup Stepinac je održao sljedeći govor na temu *Isus je naša najjača obrana.*

"Predragi vjernici! Evo završujemo dekanatski euharistijski kongres u Samoboru. Gledajući vas u brojnim tisućama sakupljene pred Spasiteljem u sv. Euharistiji mislim da ne mogu ljepšim riječima i ljepšom željom zaključiti ovaj kongres negoli je ona što sam je čitao urezanu na starodrevnom kamenom stupu na Trgu sv. Petra u Rimu: *'Christus ab omni malo plebem suam defendat!'* - 'Krist neka brani puk svoj od svakoga zla!'

I ja molim istim riječima: 'Krist neka brani hrvatski narod od svakog zla, a napose one koji su danas u tolikom broju pohrlili ovamo da Mu se poklone!'

Kolika nam zla prijete sa svih strana! Teško ih je izbrojiti. Ali samo neka da spomenem. Jedno nam prijeti od osvete pravde Božje. Ako smo iskreni, moramo priznati da su grijesi roda ljudskoga već takvi i toliki da se čovjek u čudu pita koja je to čudna sila i koji je to sigurni munjovod koji gromove srdžbe Božje odvraća da se ne survaju na nesretni ljudski rod. To je bez sumnje Isus u sv. Euharistiji! Kad dijete nešto skrivi i vidi razjarenog oca kako se sprema da ga kazni, onda mu nema drugog lijeka nego da bježi majci pod krilo, da ga ona zaštiti svojim tijelom. Tako je i Spasitelj po svetoj Euharistiji razapeo krila svoga milosrđa gotovo po čitavoj zemaljskoj kugli da nađu pod njima utočišta svi koje tereti osjećaj krivnje.

Drugo nam zlo prijeti od zasjeda pakla. Pakao je onaj koji huška danas već nejaku djecu da se dižu protiv roditelja i starijih. Pakao je onaj koji podjaruje mladež da se podaje najgorim strastima. Pakao je onaj koji podjaruje na bogumrsku kletvu i psovku, koji podjaruje bračne drugove da zaboravljaju na uzvišenu svoju zadaću, koji podjaruje na svađe, razdor, ubojstva, otimačine! Njegova moć ćuti se, makar moderni svijet zatvara oči pred svim što nije materija. Tko da nas sigurno brani od tolikih zasjeda pakla? Nitko sigurnije od Isusa u sv. Euharistiji. Kad je anđeo po zapovijedi Gospodnjoj u jednoj noći pomorio svu mušku prvorođenu djecu u Egiptu, ostali su pošteđeni oni čija su vrata bila poprskana krvlju janjetovom. I mi smo sigurni dok bude u grudima našim svete Euharistije, dok se budu usne crvenile od krvi Jaganjca Božjega, da nam sve navale pakla neće nauditi, ma kako žestoke bile.

Mnoge tišti osjećaj krivnje. Ali nijedan neka ne klone. Ma kako duboko pao, imade za njeg utočišta. Kao što su nekada i najgori zločinci bili sigurni od smrti kad bi se utekli pod okrilje oltara, tako je i danas Spasitelj u sv. Euharistiji sigurno sklonište za sve izmučene duše koje već klonu u borbi života. Isus u sv. Euharistiji naša je najjača obrana, Isus u sv. Euharistiji naša je nesavladiva snaga, naša utjeha i radost u nevoljama života.

Zato i mi poput starih Izraelaca na obalama voda babilonskih kličemo Euharistijskom Spasitelju na rastanku: 'Ako zaboravimo kada na Tebe Kriste Gospode, neka se preda zaboravu i uspomena na nas!' (usp. Ps 137, 5s)."

Završetak Kongresa u Samoboru

Kad je nadbiskup završio ovu zaključnu propovijed, predmolio je posvetnu molitvu Presvetom Srcu Isusovu, a mnoštvo je Božjega naroda ponavljalo. Slijedila je pjesma zahvalnica *Tebe Boga hvalimo* i blagoslov s Presvetim Sakramentom.

Poslije završenog vjerskog čina, kojemu je prisustvovalo više od 25000 osoba, govorio je još hrvatski narodni zastupnik M. Majer. Potom je uz zvukove *Lijepe naše* završena veličajna euharistijska proslava u Samoboru.

Nakon toga mnoštvo se vjernika, umorno, ali duhovno svježe i vedro, počelo razilaziti s dubokim i neizbrisivim tragovima u duši. Sudjelovali su u veličanstvenoj euharistijskoj svečanosti koja je bila manifestacija vjere Samobora, njegove okolice i cijeloga Prigorja u Isusa u Presvetoj Hostiji. To je bilo očitovanje odanosti katoličkoj vjeri, Svetome Ocu papi i hrvatskim biskupima te potvrda snage i jedinstva naroda u tom najčvršćem uporištu.

Župnik Kocijanić je 1943., prisjećajući se tih kongresnih dana, istaknuo: "Nitko se nije nadao da će se moći u ono doba, kad je vjera u mnogih klonula, političke prilike dospjele do najveće napetosti, a teška neizvjesnost velikih događaja poput more sve pritisla, izvesti ovakovo veličanstveno vjersko katoličko slavlje. Slavlje je uspjelo, jer se mnogo molilo, i jer je Odbor radio revno i složno".

"Jedino je još na Kalvariji nad Samoborom blistao rasvijetljeni križ i na simbolički način dočarao, da onaj Krist koji je u trijumfu i slavlju prošao samoborskim ulicama, bdije nad gradom i narodom i daje mu svoj blagoslov."

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjega broja *Glasnika* svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Ozana CRNOGORAC - Biograd; Stjepan SKRBIN; Jelena IVANOVIĆ; Marija ŠESTAN; Emil VULJANKO; obitelj GALOVIĆ - Zagreb; Dragica SKENDER - Zagreb; Manda MILOŠEVIĆ; N. N.; John HRDI - Cleveland; Renata ŽUPAN - Toronto; Ružica KOMADINA - Požega; Jadranka KVASNIČKA.

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

Molimo Vas, pošaljite nam kopiju uplata izvršenih preko bankovnoga računa, jer nam banka ne isporučuje imena uplatitelja.

Svaki dopis na Postulaturu blaženoga Alojzija Stepinca, kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena, neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna pisma se ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni, neka to napomenu u dopisu.

Hvala Vam što čitate i drugima omogućujete primati *Glasnik* "Blaženi Alojzije Stepinac". Ako na vrijeme podmirite svoje obveze prema *Glasniku*, on će moći redovito izlaziti i biti vjesnik Blaženikovih vrlina, kojima ga je Bog proslavio za dobro svoje Crkve i hrvatskoga naroda. *Glasnik* može svaki čitatelj i svjedok obogatiti svojim dopisom i uspomenama na kardinala Stepinca ili fotografijom iz njegova života. Ako ste bili dionikom koje svečanosti priređene u njegov spomen, izvijestite o tome putem *Glasnika* sve prijatelje i štovatelje kard. Stepinca.

Zahvaljujemo na svjedočanstvima i ohrabrenjima koja su pismenim putem proslijedili brojni čitatelji i Blaženikovi štovatelji.

Budući da nam Zagrebačka banka ne dostavlja redovito imena i prezimena čitatelja i štovatelja bl. Alojzija Stepinca, koji uplaćuju svoj dar za postupak njegove kanonizacije ili uplatu za *Glasnik*, molimo čitatelje i štovatelje da nas razumiju i ispričaju ako njihova imena ne donesemo pravodobno u *Glasnikovu* popisu.

KRONIKA

15. hrvatsko vojno-redarstveno hodočašće u Lurd

U godini proslave 10. obljetnice utemeljenja Vojne biskupije u Republici Hrvatskoj, Vojni je ordinarijat organizirao svoje 15. jubilarno hodočašće u Lurd, gdje su se hrvatski hodočasnici - vojnici i redarstvenici odnosno djelatnici MORH-a i MUP-a te predstavnici hrvatske vatrogasne zajednice i braniteljskih udruga, invalidi Domovinskog rata, članovi obitelji poginulih branitelja te povijesne postrojbe, a neki i s članovima svojih obitelji - uključili u program 49. međunarodnog vojnog hodočašća, održanog pod motom "Pomirite se s Bogom!". Organizator je stoga iznimno omogućio hodočašćenje većem broju svojih vjernika te djelomično i drugima, pa je posebnost ovogodišnjega hodočašća dosad najveći broj sudionika. Svi su za uspomenu, osim prigodnog Vodiča-molitvenika, dobili i knjigu kardinala Stepinca "Propovijedi o lurdskim ukazanjima", koju je u suradnji s Vojnim ordinarijatom priredio mons. Juraj Batelja.

Hodočašće su predvodili vojni ordinarij Juraj Jezerinac i generalni vikar mons. Josip Šantić. Zapovjednik hodočašća bio je zapovjednik HRM komodor Ante Urlić, a njegov zamjenik brigadni general Slaven Zdilar. Duhovno vodstvo hodočasnicima bilo je 50-ak svećenika, a s hodočasnicima su putovali također vojni orkestar i klapa HRM "Sv. Juraj", koji su u Lurdu sudjelovali u hrvatskom i međunarodnom programu hodočašća.

Za ovogodišnje je hodočašće papa Benedikt XVI. uputio ovu poruku: "Danas se vojnika poziva da radi na prevenciji sukoba, što dodatno oplemenjuje njegov poziv. Nasuprot trenutcima nasilja i stvaranju napetosti, miru treba služiti srcima koja su oplemenjena Božjom ljubavlju. Tako će vojnici postati kreatori mira i pomirenja tamo gdje su pozvani služiti svojoj braći. Povjeravajući se zaštiti Gospe Lurdske - svim vjernicima, naročito bolesnicima koji su na liječenju u bolnicama Notre-Dame des Armees, Sveti im Otac punim srcem udjeljuje apostolski blagoslov."

Ovogodišnje vojno-redarstveno hodočašće ostat će posebno zapamćeno po činu predaje biste bl. Alojzija Stepinca gradu Lurdu. Taj svečani čin dogodio u subotu 12. svibnja, poslije mise u župnoj crkvi u kojoj je krštena sv. Bernardica, u nazočnosti hrvatskog državnog izaslanstva, kojemu su se pridružili hrvatski izaslanik u Francuskoj Mirko Galić i hrvatski vojni izaslanik u Parizu pukovnik Duje Stojević. U propovijedi je vojni biskup Jezerinac istaknuo svetački lik mučenika Alojzija Stepinca, koji je također bio veliki štovatelj Gospe Lurdske te nam je primjer i uzor kako se ljubi Crkvu i svoj narod te koliko je za rast u svetosti važna molitva.

Nadbiskup Alojzije Stepinac priprema se za euharistijsko slavlje i završne svečanosti veličanstvenog Euharistijskog kongresa u Petrinji 15. kolovoza 1938.

Prigodom same predaje spomenika lurdskom gradonačelniku ministrica Kosor je istaknula povijesnu privrženost Hrvata, Majci Božjoj i dugu tradiciju hodočašćenja Gospi Lurdskoj. Izrazila je želju da bl. Alojzije Stepinac od sada još više povezuje Hrvatsku i Francusku.

Primivši dar, rad akademskog kipara Ante Jurkića, gradonačelnik Jean-Pierre Artiganave je vrlo uzbuđen najprije rekao da osjeća tri duboke emocije: prva, jer prvi put u životu govori u crkvi (u Francuskoj to nije običaj!), druga, zato što ga je oduševio lik kardinala Stepinca čiji je životopis pročitao još u mladosti, a treća, jer govori prijateljima Hrvatima. Gradonačelnik je izrazio duboku zahvalnost za dar biste velikog štovatelja Gospe Lurdske te rekao da će Ona sada još više voljeti Hrvatsku, ali se nada također da neće zaboraviti ni Francusku.

U nedjelju 13. svibnja u Bazilici sv. Pija X. slavljena je u 10 sati sv. misa za sve sudionike hodočašća, a predslavio ju je i održao prigodnu propovijed francuski vojni biskup Patrick Le Gal. U 15 sati upriličen je oproštajni susret na Trgu Esplanade, pred večer je u stožernom hotelu "Christina" hrvatski Vojni ordinarijat organizirao svečani prijam za strane delegacije. Poslije večere hodočasnici su imali mogućnost odlaska na koncert njemačkog vojnog orkestra u crkvi sv. Bernardice ili na molitveno bdijenje u kripti odnosno oproštajni molitveni pozdrav s Gospom pred Spiljom ukazanja.

Anđelko Kaćunko (skraćeno izvješće)

Župni pastoralni centar bl. Alojzija Stepinca

U župi sv. Jakoba apostola u Prelogu je u četvrtak 28. lipnja varaždinski biskup Josip Mrzljak blagoslovio Župni pastoralni centar bl. Alojzija Stepinca s knjižnicom i galerijom "Croata Insulanus", u kojoj je otvorio postav velike izložbe djela najvećeg umjetnika naive Ivana Lackovića Croate (1932.-2004.). Ovu značajnu kolekciju od više od 250 djela Ivana Lackovića Croate rodnoj je župi darovao dr. Matija Berljak, kanonik Zagrebačkoga prvostolnog kaptola i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Blagoslivljajući pastoralni centar, na čijem se ulazu nalazi veliko reljefno poprsje blaženika Stepinca, biskup Mrzljak je istaknuo kako će taj prostor zasigurno biti i škola u kojoj će se ispravno poučavati kako biti dobar kršćanin i dobar čovjek te građanin grada kojem je čestitao 10. obljetnicu.

Časopis Blaženi Alojzije Stepinac pojavljuje se nakon 14 godišnjeg izlaženja u cijelosti u višebojnom tisku. Već duže vrijeme njegova cijena ne pokriva troškove tiskanja i poštarine pa smo se morali odlučiti za novu cijenu *Glasnika* - 10 kn. Molimo čitatelje za razumijevanje.

Hvala svim čitateljima, štovateljima blaženoga Alojzija Stepinca u domovini i širom svijeta, za molitve i darove, koji nesebično i velikodušno promiču glas svetosti i mučeništva kardinala Alojzija Stepinca.

Zlatna misa preč. Matije Burje

Vlč. Matija Burja rođen u Krašiću 15. srpnja 1930., a za svećenika je zaređen 29. lipnja 1957. Nakon pastoralnog rada u Sveticama i Krapini supsidijar je u nacionalnom svetištu Mariji Bistrici. Pedesetu obljetnicu misništva proslavio je u Krašiću na svoj rođendan 15. srpnja 2007. Okružili su ga svećenici rodom iz Krašića i susjedni župnici. Slavljenik i mnoštvo okupljenoga naroda prisjetili su se progona uoči samoga dana Matijine Mlade mise i na sam dan Mlade mise, kad je policija iz povorke odvela na desetke prispjelih vjernika, svećenika i bogoslova. Zanosno je propovijedao sâm blaženi Alojzije.

Župnik Josip Vraneković u svom je dnevniku zabilježio dan Matijina mladomisničkoga slavlja i okolnosti progona ovim riječima:

14. VII. 1957.

Danas je u Krašiću oko 40 milicionera. Opkolili su mjesto. Posebno stoje oko crkve. Ipak ujutro s ljudima uspije vlč. Žgela i dva bogoslova da se probiju u crkvu. Dvojici iz Penićeve kuće nije uspjelo i oni se ispod sela po livadi vrate u Brezarić. Od Jaske do Metlike, od Žumberka do Karlovca silan je svijet krenuo prema Krašiću. Tisućama bilo je onemogućeno. Mnogi su prodrli u mjesto, ali do crkve nisu mogli. Nervoza vlada. Svijet je ogorčen. Bilo je plača. Milicija nesmiljeno vraća ljude. I pendreki su bili u akciji. Ugovorili smo da vjernici Brlenića i Brezarića pričekaju kod mladomisnikove kuće. Ja ću doći pred njega u 10 sati. Prolazeći mjestom s lijeva i desna vidim puna dvorišta stranog svijeta. Žene se preoblačile u krašićku nošnju. Nekima je tako uspjelo doći u crkvu. Silan svijet i 10 svećenika čeka kod Burje.

Upozorim ljude da ovo nije procesija i neka idu u grupi. Na pragu rodne kuće mladomisnika pozdravi Katica Stepinac. Te riječi i blagoslov oca i majke natjerali svima nama prisutnima suze na oči. U sredini grupe krenem s mladomisnikom i rodbinom. Sjetim se: bolje je da mi idemo malo među posljednjima, da nam ne mogu predbaciti da smo vodili procesiju. Putem do crkve bile su četiri straže. Svijet je nagrnuo za nama i oko nas. I svećenici su u civilu krenuli s muževima. Dr. Šemudvorca i Dimnjakovića vratili. Petorica svećenika i 4 bogoslova probili se do crkve. Tako je bila osigurana potpuna asistencija. Kad smo se približili crkvi, nastala je

tolika gužva da je milicija nemoćna i silan je svijet potrčao na crkveni prostor. Komandir milicije bespomoćno je raširio ruke i rekao: "Pa što im mogu, neka idu." U sakristiji se obuče asistencija (duplex), no pred crkvom izađem samo ja, preč. Šimecki i mladomisnik i domaći abiturijent, obučeni kao klerici. Bilo je tu osam ministranata i djevojčice sa simbolima Euharistije i muke Isusove na jastucima. Silan svijet pomiješan s milicijom i Udbom stajao je tu pred crkvom i oko crkve, dok je crkva iznutra bila ispunjena do zadnjega mjesta. Čim se mi pojavili pred crkvom, zbor gromko zapjeva pozdrav mladomisniku. Zatim sam ja govorio. Slijedile su deklamacije i pozdravi djevojčica - djece. Uđemo u crkvu. Jedva smo se jedan po jedan probili do oltara. Pred oltarom bio je Uzoriti propovjednik. Mi pred oltar, a "ilegalna" asistencija stopi se s nama dolazeći iz sakristije. Kardinal je imao tihu misu u 5.30 sati ujutro. Kod te sv. Mise bili su svi oni koji su kasnije bili zauzeti poslom kod mladomisnikove kuće. Iza sv. Mise do 10.30 je Kardinal promatrao kretanje svijeta i milicije - kako crveni "ureduju". Vidio je žalosnih, ali i smiješnih "okršaja" na cesti.

"Sve u svemu" - rekao je - "jadna država koja se bavi ovakvim poslovima!"

Kardinal je divno govorio. Na početku govora je bio toliko ganut da je gotovo plakao i taj čas jedva izgovorio nekoliko riječi. Sv. Misa je lijepo svršila. Kardinal radostan kao malo kada.

- "Na objed ne idem", veli on, "jer bi ovi išli za mnom, rastjerali svećenike od stola, pa čemu ta neprilika? Ostajem veseo ovdje sam. Danas ću sâm objedovati kao Papa", rekao je kroz smijeh.

Zanimljivo je bilo da je udbaš u civilu prije mise stao pred Starčevića, upravitelja župe u Draganiću. No, ovaj ga je odgurnuo i skočio u crkvu. Još više iza mise Starčević potrči u župni dvor i ravno u sobu Kardinalovu. Tu sam bio sâm s Kardinalom, kad najedanput on - Starčević - samo se stvori na koljenima pred Kardinalom. Kardinala je ta smionost obradovala, pa mu smijući se reče: "To je samo Starčeviću slično!" Iziđe. Milicija ga uhvati i odvede na stanicu. Zapisnik, puste ga - i čekat će da vidi kakva bude kazna!

Na objedu je bilo 16 svećenika, 9 bogoslova i 150 uzvanika. Deo gratias! Toliko su poduzimali da osujete slavu. Ukoliko im je to djelomično uspjelo, efekt svoje vrsti i opet je na našoj strani.

PRVO NACIONALNO HODOČAŠĆE NA GROB SLUGE BOŽJEGA MIROSLAVA BULEŠIĆA

U Lanišću i euharistijskim slavljem u Svetvinčentu u petak 24. kolovoza proslavljena je 60. obljetnica mučeničke smrti sluge Božjega svećenika Miroslava Bulešića, koji je upravo na taj dan 1947. godine ubijen po nalogu komunističkih vlastodržaca.

Sluga Božji Miroslav Bulešić

Plodonosno Bulešićevo svjedočanstvo kršćanske vjere nadahnulo je i tristotinjak hrvatskih svećenika koji su se na poziv hrvatskih biskupa tom prigodom okupili na svoje prvo svećeničko hodočašće u Istru.

Miroslav Bulešić (1920.-1947.) bio je svećenik, profesor i odgojitelj sjemeništa u Pazinu. Umro je mučeničkom smrću 24. kolovoza 1947. godine.. Ubijen je u župnoj kući u Lanišću, u kojem je toga dana izaslanik Svete Stolice dijelio sakrament potvrde. Desetak komunističkih mrzitelja vjere vlč. Miroslava su ubili nožem, a izaslanika Sv. Stolice mons. Jakova Ukmara pretukli.

U rodnu župu Svetvinčenat Bulešićevi posmrtni ostatci vraćeni su iz Lanišća tek jedanaest godina nakon ubojstva, zahvaljujući velikoj ljubavi i upornosti njegove majke Lucije. Godine 2003. zemni ostatci preseljeni su u župnu crkvu gdje se danas posebno štuju. U rujnu 2004. godine završen je biskupijski postupak za njegovo proglašenje blaženim te su dokumenti predani u Kongregaciju za proglašenje svetaca u Rimu. Za rimskoga postulatora imenovan je rektor Papinskog hrvatskoga zavoda sv. Jeronima dr. Jure Bogdan, a da bi se o mučeniku Bulešiću i njegovim krjepostima što više znalo, u našoj Crkvi brine vicepostulator dr. Vjekoslav Milovan.

Molitva u Lanišću

U 11 sati, kada je prije 60 godina u župnoj kući nakon krizme ubijen Miroslav Bulešić, iz iste župne kuće na čijem zidu su ostali tragovi mučeničke krvi, krenula je procesija biskup, u župnu crkvu sv. Kancija, Kancijana i Kancijanile. Nazočne je tijekom pretprograma s okolnostima okrutnog ubojstva i herojskoga Bulešićeva života, upoznao domaći sin Vilim Grbac, ravnatelj Pazinskoga kolegija.

Molitvu je predvodio predsjednik HBK zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić s 13 hrvatskih nad/biskupa, dvojicom koparskih biskupa, tršćanskim biskupom te s više od 250 svećenika. Sve nazočne na početku slavlja pozdravio je porečki i pulski biskup Ivan Milovan, a prigodni nagovor održao je gospićko-senjski biskup Mile Bogović.

Misno slavlje u Svetvinčentu

U Svetvinčentu su tijekom poslijepodneva Bulešićev grob posjetili brojni vjernici i svećenici. Misnom slavlju podno kaštela na prostoru Žlinje prethodila je molitva krunice i čitanje duhovnih misli iz Bulešićeva "Dnevnika".

Svečana ulazna procesija krenula je iz mjesne škole te je kroz mnoštvo od više tisuća vjernika došla do oltara ispod natkrivene pozornice. Misno slavlje predvodio je kardinal Bozanić u koncelebraciji s apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj Franciscom Javierom Lozanom te s 15 nadbiskupa iz Hrvatske i Slovenije kojima se pridružilo više od 250 svećenika. Slavlju su bili nazočni i franjevački bogoslovi iz svih provincija u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini koji se pripremaju za vječne zavjete u Cresu te redovnice koje djeluju u biskupiji. Nazočni su bili i predstavnici političkih vlasti: predsjednik hrvatske vlade dr. Ivo Sanader sa suradnicima, istarski župan Ivan Jakovčić, saborski zastupnik Lino Červar te načelnik općine Svetvinčent Dalibor Macan.

Dobrodošlicu je svima zaželio biskup Milovan. Liturgijsko pjevanje predvodio je mješoviti zbor istarskih župa zajedno sa zborom iz Žminja, a pod ravnanjem umaškoga župnika i dekana Rudija Korace.

Misli iz homilije kardinala Josipa Bozanića prigodom proslave 60. obljetnice mučeničke smrti sluge Božjega Miroslava Bulešića u Svetvinčentu 24. kolovoza 2007.

Čudesna je snaga mučeništva za novi put koji nikada neće zastarjeti. Isusova žrtva iz ljubavi sposobna je spojiti i usmjeriti na isti put tolike životne suprotnosti. Mučenici, sveci - bez obzira u kojem vremenu živjeli - opasnost su za laž i samo po njima Crkva ostaje živom, slobodnom i djelotvornom. Isus svakom svojem učeniku i danas ponavlja: ako ste dobri, pošteni; ako ste spremni dati svoj život, ili ste ga izložili za druge; ništa vam ne jamči da vas neće predavati sudovima, bičevima, uvrjedama, smrti... Koliko li je samo kamenja bačeno na vjernike od tada do danas; koliko li je poštenih završilo u sužanjstvu, progonstvima i nasilnoj smrti?

Kardinal Josip Bozanić i hrvatski biskupi sa svećenicima na grobu sluge Božjega Miroslava Bulešića u Svetvinčentu, 24. kolovoza 2007.

* * * * *

Danas se pred nama kršćanima, barem u ovom dijelu svijeta, više ne pojavljuju organizirane skupine željne krvi. Progonitelji su postali "profinjeni". S Crkvom se želi uspostaviti takozvanu političku i građansku korektnost, pa se nastoji: da se kršćani ne bi previše miješali u svakidašnji život, da bi bili što tiši, da bi bili na distanci. Na razne se načine pokušava diskreditirati i ušutkati Crkvu. Naime, u takozvanom civilnom društvu različite organizacije i udruge trebaju biti respektirane, ali na kršćane i Crkvu ne primjenjuju se ista prava. 'Politička korektnost' često nije ništa drugo doli laž i pokušaj kupovanja istine. A mi, svaki od nas kršćana, a ne samo predstavnici Crkve, pozvani

smo na istinu bez uzmicanja, jer znamo da nije posrijedi naša snaga, nego ona koja dolazi od Boga i njegova Duha.

* * * * *

Pred nama je sluga Božji koji je živio duboku vjernost i predanost Bogu od najranijih dana svoga puta prema svećeništvu. Njegova predanost i vjernost došla je do izražaja prigodom ređenja za đakona, a posebice tijekom duhovnih vježbi za svećeničko ređenje, krajem ožujka i početkom travnja 1943., kada je sa svom odlučnošću zaključio: "Prije smrt, nego grijeh i nevjernost".

Draga braćo svećenici, i mi se danas u svome pozivu pitamo kako ostvariti ono što nam je Bog dao kao poslanje. Često tražimo pravi put, identitet svećenika za novo vrijeme. Mučenici nam uvijek pokazuju temeljne crte suvremenosti, a poseban je dar imati kao spomen-uzor nekoga iz naše sredine, iz našeg naroda, nekoga tko je iskusio naše radosti i trpljenja.

* * * * *

U sluzi Božjem don Miroslavu vidimo jasan odgovor na neka današnja pitanja o svećeniku. Ponajprije, bio je svjestan svoga poziva, duboko dirnut činjenicom da ga je Bog izabrao. Nije se zbog svoga zvanja uzdizao u oholosti, nego je gajio poniznost koja je prerastala u požrtvovnost. Bio je iznimno osjetljiv za dobrotvornost koju je sam mogao iskusiti od drugih i koju je veoma cijenio. Bolno je doživljavao ratna stradanja te je u svoju duhovnost ugradio svijest o prolaznosti ljudskih veličina. Bio je neobično samokritičan i trajno spreman na obraćenje, moleći Božju pomoć. Rado je i puno čitao, dobro je poznavao Sveto pismo. Bio je svećenik iznimne ljubavi prema Crkvi.

U svojoj neposrednosti i otvorenosti prema sugovornicima, nije krio svoje mišljenje niti je ostavljao dojam nejasnoće u stavovima. Iako mlad, znao je čvrsto stati iza svojih odluka, makar bile suprotne onima većine.

* * * * *

Obrazac njegove nepopustljivosti prema komunizmu i neprihvatljivim ponudama za kršćanstvo odražavao je stav blaženog Alojzija Stepinca, osobito glede komunističkog nastojanja da se Crkva u nas odvoji od Svete Stolice. Nadbiskup Stepinac i on poznavali su se i osobno. Kardinal Stepinac bio je njegov dobrotvor, a u Miroslavu je uočio vrijedna svećenika o čijemu će ubojstvu 16. kolovoza 1953. iz kućnoga zatvora u Krašiću napisati: "Sa velikom boli saznao sam nakon svog dolaska iz tamnice, da je ubijen vlč. g. Bulešić, taj dobri i idealni mladi svećenik. To umorstvo neće donijeti blagoslova ubojicama niti onima po čijim su direktivama izvršili to gadno umorstvo" (Isto, str. 88.-89.).

* * * * *

Ovo spomen-slavlje don Mirova prijelaza u vječnost nije revizija, nego vizija povijesti; vizija koju smo dužni prema mlađim naraštajima. Oni danas trebaju znati da je o jednoj smrti, o tisućama i stotinama tisuća smrti sa strane komunističkih vlasti bila nametnuta šutnja. Govor o ubojstvima i njihovim nalogodavcima, o zločinačkom sustavu komunističke strahovlade, plaćao se životom ljudi koji su željeli živjeti i raditi u miru. Naime, nećemo se osloboditi vraćanja u prošlost sve dok se ne rasvijetli istina o žrtvama totalitarističkih režima.

Ovdje je narod osjećao da ga svaka nova neistina bezbožnih režima gura u ponor mržnje i nesreće. Ovdje je narod osjećao Katoličku crkvu kao svoj prostor blizine i sigurnosti putokaza, osobito zahvaljujući marnome radu svećenika. I svećenici i vjernici često su se našli u mnoštvu bezizlaznih situacija. Znali su da pobjeda partizana za sobom povlači teške posljedice za narod i za kršćanstvo u njemu; sve su više uviđali da se u njihovoj borbi protiv okupatora ne krije toliko oslobođenje i boljitak istarskoga čovjeka, nego nastojanje za uspostavljanjem komunizma. Biti u tim prilikama prosvijetljen evanđeljem jedini je put koji nije vrijeđao ljudsko dostojanstvo.

* * * * *

Vjerujem da bi danas svima trebalo biti jasno da se povijest ovoga dijela Hrvatske, prošlost istarskih ljudi ne može razumjeti bez nesebičnosti, žrtve i patnje katolika i bez neizmjernoga doprinosa Crkve, posebno svećenika, za suživot, za čuvanje vrijednosti ljudskosti koje su nevolje i zlo htjeli uništiti. Danas ne bi smjelo biti udžbenika hrvatske povijesti koji ne bi s ponosom isticao dobro koje su promicali crkveni službenici kojih se danas spominjemo, a koji su uosobljeni u mučeništvu sluge Božjeg Miroslava Bulešića.

Zato danas zahvaljujemo Bogu za uzorne istarske svećenike koji se nisu povodili za ideologijama, nego su u povijesnim događajima osluškivali Božji glas, glas nebeskoga kraljevst-

va, imajući pred sobom povjerenu im zajednicu vjernika i čovjeka u potrebi, bez obzira iz kojega je naroda dolazio i kojim jezikom govorio.

* * * * *

U posljednjem svom pismu, od 21. kolovoza 1947., u dopisanomu dijelu koji nazivamo *post scriptum*, javlja broj kojim će jedan novi sjemeništarac označiti svoje rublje, radi lakše organizacije posla u sjemeništu. Novi je to broj za novoga čovjeka na putu prema svećeništvu. To je njegov nedovršeni *post scriptum.* Lijepa podudarnost koja još i danas poziva mlade ljude. U istome je pismu napisao: "Bog znade što i zašto radi".

Njegova je košulja natopljena krvlju i zauvijek obilježena Kristom, ali ima toliko potreba koje u hrvatskoj Istri i po čitavoj Hrvatskoj zovu nove svećenike da bi nasljedovali trag Kristove ljubavi u predanosti Bogu i vjernicima. Sluga Božji Miroslav Bulešić ostavio je odjek Kristova poziva, svoj *post scriptum* za koji molimo da ga pročitaju i čuju svi mladići i djevojke, spremni darovati svoje oduševljenje za Boga u svećeničkom i redovničkom zvanju.

Oltar s ugrađenim moćima bl. Alojzija Stepinca u Beču

U crkvi Devet anđeoskih korova u samom središtu Beča predsjednik HBK zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić posvetio je u nedjelju 2. rujna novi oltar i blagoslovio novi ambon te je u oltar ugradio moći bl. Alojzija Stepinca. Crkva Devet anđeoskih korova ili poznatije - crkva Am Hof - dodijeljena je 1969. godine hrvatskim vjernicima u Bečkoj nadbiskupiji. Novi oltar težak 3600 kg i ambon težak 800 kg izradio je u bračkom kamenu poznati austrijski kipar prof. Oskar Hoefinger.

Oltar s moćima blagopokojnoga zagrebačkoga nadbiskupa kardinala bl. Alojzija Stepinca ostat će u toj poznatoj bečkoj crkvi i povijesni znak o nama i on će nas nadživjeti svojim postojanjem.

Na taj je novoposvećeni oltar 7. rujna izložen Presveti Oltarski Sakrament i pred njim se papa Benedikt XVI. sa svojom pratnjom, prigodom pohoda Austriji, zadržao u molitvi i klanjanju.

Guvernerica posjetila katedralu

Za privatnoga posjeta Zagrebu, u četvrtak 30. kolovoza, guvernerica New South Walesa u Australiji prof. Marie Roslyn Shehadle (Bashir) posjetila je zagrebačku prvostolnicu u pratnji supruga, australske veleposlanice u Republici Hrvatskoj Tracy Reid, generalnoga konzula Republike Hrvatske u Sydneyu prof. dr. Goroslava Kellera.

Ovaj je posjet katedrali guvernerica Shehadle izričito zatražila želeći se pomoliti na grobu "bl. Stepinca, velikoga svjedoka katoličke vjere". O Blaženiku i katedrali te katedralnoj riznici govorili su joj s. Anđelita Šokić, australski svećenik hrvatskoga podrijetla Velimir Maglica, prelat Vladimir Stanković i s. Lina Plukavec.

Hodočasnici su banjolučkoj katedrali donijeli na dar kip blaženog Alojzija Stepinca

Središte Banjolučke biskupije pohodilo je u ponedjeljak 10. rujna tridesetak hodočasnika, većinom iz župe bl. Alojzija Stepinca - Rakitje kod Svete Nedelje. Dočekao ih je domaći biskup Franjo Komarica. Hodočasnici su donijeli kip bl. Alojzija Stepinca na dar banjolučkoj katedrali . U tijeku koncelebrirane mise, koju je u katedrali predvodio biskup Komarica, župnik Rakitja Cindori blagoslovio je kip bl. Stepinca. Izrazio je radost što njegova mlada župa "koja ima za svog nebeskog zaštitnika ovog svjedoka vjere iz redova hrvatskog naroda može darovati kip svog zaštitnika katolicima svjedočke Banjolučke biskupije".

Biskup Komarica zahvalio je župniku Cindoriju "i drugim plemenitim darovateljima ovog dragocjenog dara", istaknuvši kako u toj plemenitoj gesti vidi "očitovanje Božje trajne brige za ovdašnje vjernike i sve koji se trude živjeti vjerodostojno kao ljudi i kao vjernici".

* * * * *

Časopis Blaženi Alojzije Stepinac pojavljuje se nakon 14 godišnjeg izlaženja u cijelosti u višebojnom tisku. Već duže vrijeme njegova cijena ne pokriva troškove tiskanja i poštarine pa smo se morali odlučiti za novu cijenu *Glasnika* - 10 kn. Molimo čitatelje za razumijevanje.

S BLAŽENIM ALOJZIJEM

Uz 61. obljetnicu montiranoga sudskoga postupka protiv bl. Alojzija Stepinca i za bolje poznavanje njegove osobe, jasnoću njegovih prosudbi ukorijenjenih u biblijskim tekstovima i učiteljstvu Crkve te živu vjeru u Isusa Krista i vjernost Katoličkoj crkvi donosimo nekoliko njegovih misli izgovorenih u prigodama kad je bio najdublje suočen sa smislom vlastitoga poslanja i protivnostima komunističke vlasti i bezbožne ideologije.

Iz brojnih nagovora i propovijedi donosimo izbor njegovih poticaja koji su i danas njegov suvremeni poziv na vjernost Isusu Kristu, kršćanskoj baštini, i štovanju Bogorodice pobožnošću u čast Sedam žalosti Blažene Djevice Marije.

Vlč. Matija Burja proslavlja zlatnu misu u Krašiću, na svoj rođendan 15. srpnja 2007.

POTICAJI BL. STEPINCA NA VJERNOST KRŠĆANSKOJ BAŠTINI

Tito i njegovi suradnici odlučili su Katoličku crkvu odvojiti od Rima. Nakon razgovora s Titom koji mu je to predložio, Blaženik je svoju odbijenicu u pismu nunciju Hurleyu obrazložio riječima: "Bili se takva Crkva mogla zvati Kristovom?"

* * * * *

"Govoriti dalje o Crkvi Kristovoj, a bez sv. Petra, znači Boga nazvati lašcem. Zato nije čudo kada je Francuz Barane odgovorio Napoleonu na pitanje može li Crkva postojati bez pape, da Crkva može biti bez pape isto tako kao i Napoleonova vojska bez Napoleona. Budući da je sv. Petar ostavio svijet, a Crkva ima trajati do konca svijeta, onda je jasno da vrhovna vlast u Crkvi prelazi na nasljednike Petrove, kao što je to odredio Isus Krist. Svakom čovjeku zdrave pameti jasno je da za postignuće svog vječnog cilja mora ostati vjeran Crkvi, kojoj je Papa glavar.

* * * * *

Dragi vjernici, kroz čitavu povijest Crkve kušali su protivnici da se nabacuju blatom na vrhovne predstavnike Crkve, na nasljednike sv. Petra. Ovo nas ne smije pokolebati, jer nikad vrhovni predstavnici Crkve nisu utvrdili da nema ljudskih slabosti kod njih pojedinaca. Ali Božja providnost bdije nad nasljednicima sv. Petra, i to nitko ne može poreći. Povjesničar Gregorovius, koji nije bio sklon papama, napisao je: 'Povijest nema dovoljno junaka, a da bi mogla približno ocrtati djelatnost i neizmjernu slavu papa'.

* * * * *

Kada ističemo svoju vjernost sv. Petru i njegovim nasljednicima, s ponosom ističemo i ponovno obećajemo i prisižemo vjernost. To je i pitanje našeg obraza i časti. Nitko s malo trunka poštenja ne će odobriti postupak jednoga Jude, koji je za 30 srebrnika prodao svog učitelja i dobročinitelja. Svaki pošten čovjek osjeća da je to čin podlosti. A kolika smo dobročinstva mi primili od vrhovnoga glavara Katoličke crkve, o tome ćemo se uvjeriti jednom, kad stupimo s onu stranu groba." *(Propovijed u katedrali na svetkovinu sv. Petra i Pavla, 29. lipnja 1945.)*

* * * * *

A mi? Mi ponavljamo danas članak Vjerovanja apostolskoga: vjerujem u općinstvo svetih, uskrsnuće tijela, život vječni! Vjerujemo da ne bi bilo u skladu s vječnom pravdom da oni, koji nikome na svijetu nisu nikada ništa nažao učinili, a trpili su i patili cijeli život, da budu iza smrti izjednačeni s ubojicama, bludnicima, pijancima, razbojnicima. Vjerujemo u općinstvo svetih, uskrsnuće tijela, život vječni! Jer ona općenita težnja srca ljudskoga za trajnom srećom nije nikakav slijepi nagon, nego volja Boga Stvoritelja.

* * * * *

Zato je blagdan Sviju Svetih za nas blagdan vedrog kršćanskog optimizma. Nasilja, laži, nevjera i zla svake vrsti mogu privremeno slaviti slavlje. Ali konačni trijumf pripada vjeri u Boga Stvoritelja svijeta, koji će naplatiti svakome po djelima njegovim." *(Propovijed na Sve Svete 1945.)*

MISLI BL. STEPINCA OČITOVANE NA SUĐENJU 1946.

Izvanjski izgled očituje jasan unutarnji stav bl. Alojzija Stepinca dok mu predstavnik Komunističke partije čita nepravednu presudu na šesnaest godina robije i potom na pet godina gubitak građanskih prava

Ako mi nećete dati pravo vi u ovome što navodim, dat će mi povijest. Iza Katoličke crkve stoji konačno Krist, njezin ugaoni kamen o kojem je pisano: "Ko padne na ovaj kamen, razbit će se i na koga on padne, smrvit će ga." [1]

* * * * *

Što sam govorio o pravu hrvatskog naroda na slobodu i nezavisnost, sve je u skladu s osnovnim principima saveznika istaknutima u Jalti i u Atlantskoj povelji. Ako prema ovim zaključcima svaki narod ima pravo na svoju nezavisnost, zašto bi se to onda branilo samo hrvatskom narodu? Sveta Stolica je toliko naglašavala da i mali narodi i narodne manjine imaju pravo na slobodu. Zar katolički biskup i metropolit ne bi o tom smio ni pisnuti? Ako treba, past ćemo, jer smo vršili svoju dužnost. Ako mislite da je hrvatski narod zadovoljan ovom sudbinom ili mu eventualno još pružite priliku da se izjasni, s moje strane nema poteškoća. Poštivao sam volju svoga naroda i poštivat ću je.

* * * * *

Slobodan sam navesti neke činjenice iz kojih će se vidjeti protivno. Ponovno tvrdim pred svima: 260-270 svećenika poubijano je od narodnooslobodilačkog pokreta. Ni u jednoj civiliziranoj državi na svijetu ne bi toliki svećenici bili tako kažnjeni za te krivice, koje im imputirate.

* * * * *

Ponovno tvrdim: ni u jednoj drugoj civiliziranoj državi ne bi se tako sudilo. Svećenik Povoljnjak ubijen je bez suda kao pseto na cesti. Isto je i s okrivljenim časnim sestrama. Ni u jednoj drugoj civiliziranoj državi ne bi ih se na smrt sudilo, nego najviše na zatvor. Vi ste učinili fatalnu pogrješku što ste pobili svećenike. Narod vam to ne će nikada zaboraviti.

* * * * *

Mi ovakvu slobodu smatramo iluzijom i mi nećemo biti bespravno roblje. Borit ćemo se svim zakonitim sredstvima za svoja prava i u ovoj državi.

Po vašem shvaćanju materijalizam je jedini naučni sistem, a to znači izbrisati Boga i kršćanstvo. Ako nema ništa osim materije, onda vam hvala na slobodi.

* * * * *

Na ostale optužbe, kojima nas stavljate u red koljača i prijatelja terorista, velim da nisu ni sva zlodjela u bivšoj Nezavisnoj Državi Hrvatskoj počinili domobrani i ustaše.

Članovi Molitvene zajednice bl. Alojzije Stepinac iz Travnoga - Zagreb, kod trinaeste postaje križnoga puta, u Krašiću, 9. lipnja 2007.

[1] Isp. Mt 21,44

POBOŽNOST U ČAST SEDAM ŽALOSTI MAJKE BOŽJE

Na groblju u Krašiću postoji kapela Majke Božje Žalosne. Bl. Alojzije je kao sužanj često u njoj molio i slavio misu. Više puta je u razgovoru sa župnikom spominjao potrebu pobožnosti hrvatskoga naroda prema Gospi Žalosnoj. Ta se pobožnost u Katoličkoj crkvi ustalila u srednjem vijeku uz štovanje Isusove muke i pobožnost Križnoga puta. U 15. je stoljeću uveden i blagdan Žalosne Gospe na dan 15. rujna, a papa Pio VII. proširio ga je godine 1814. na cijelu Crkvu. Blaženik ju je promicao u nastojanju nadoknade u ljubavi Majci Božjoj za uvrijede, kletve i psovke koje su se u hrvatskom narodu uvriježile iz mržnje prema Bogu.

Kapelica Majke Božje Žalosne na groblju u Krašiću. U kapelici je grob vlč. Josipa Vranekovića, župnika krašićkoga, a pokraj nje je grob roditelja bl. Alojzija: Josipa i Barbare. (foto: D. Kučan)

Značajno je da je i u završnoj riječi na sudu predbacio svojim tužiteljima blaćenje, čak i u školskim udžbenicima, Majke Isusa Krista, Sina Božjega. Reče: "Krist je temelj kršćanstva. Vi se zauzimate za pravoslavne Srbe. Pitam ja vas, kako vi sebi zamišljate pravoslavlje bez Krista? To je apsurd! Kako vi zamišljate Crkvu bez Krista? To je apsurd!

Za Majku Božju kaže se u knjigama da je bila bludnica. A znadete li da je ona za pravoslavne i katolike najsvetiji pojam?"

Iz snažne vjere u zbilju otkupljenja koje nam je Krist svojom mukom, smrću i uskrsnućem pribavio, želio je zahvaliti i Majci Isusovoj za dragovoljno sudjelovanje u Kristovoj žrtvi i za ljubav kojom ona posreduje i kod Božanskoga Sina zagovara grješne ljude. U više svojih propovijedi o Gospi Žalosnoj uspio je u skladu s biblijskom tradicijom sažeti i protumačiti u sedam točaka patnju Isusove Majke i učiniti je vrelom utjehe i nadahnuća za sve ljudske patnje i stradanja.

U propovijedi na blagdan Majke Božje Žalosne 15. rujna 1959., nakon što je iznio primjer zahvalnog pripadnika najniže kaste u Indiji kojega su spasili misionari i udomile časne sestre, nabrojio je i protumačio svih sedam Bogorodičinih žalosti:

1. Šimunovo proročanstvo u Hramu da će joj "mač probosti dušu";
2. bijeg s Djetetom Isusom u Egipat;
3. tjeskoba dok je tražila dvanaestogodišnjeg Isusa u Hramu;
4. trpjela je kad su Isusa napadali farizeji i Saduceji za javnoga života dok je propovijedao Evanđelje;
5. bol koju je ćutjela za vrijeme Isusova križnoga puta;
6. potresni doživljaj Isusova raspeća;
7. žalost pri Isusovu polaganju u grob, i u zaključku istaknuo ove misli:

"Sveti Pavao apostol u Poslanici Rimljanima predbacuje poganima, i s punim pravom, kao grdnu i gadnu manu među ostalima da su "bili bez srca ... nemilostivi" (Rim 1,31). Treba se samo sjetiti kako su postupali sa svojim robovima, koje su sjekli i bacali ribama za hranu, prodavali na trgu kao tovarnu marvu. Treba se samo sjetiti kako su izlagali divljim zvijerima svoju novorođenu djecu ako im se nisu svidjela. Treba se sjetiti kako su svoju djecu živu palili u čast gadnom idolu Molohu. Neka nikada nas ne stigne ovaj prigovor apostolov da smo bili bez srca prema Onoj koja je za nas i radi nas toliko trpjela pod križem svoga Sina! Onda smo gori od pogana. Eno onaj poganski Indijac, koji nije mogao ništa dati svojim dobročiniteljicama, časnim sestrama za njega u bolnici, ponudio im je (pred smrt, op. J. B.) svoju vlastitu kožu da si naprave od nje cipele. To Majka Božja ne traži od nas. Traži bar nešto samilosti s Njezinim patnjama i nešto zahvalnosti. Tko toga nema, nije dostojan zvati se Njezinim djetetom."

Kip *Pietà* u kapelici Majke Božje Žalosne na groblju u Krašiću popraćen je uklesanim zazivom: "Moli za nas, Djevice Prežalosna". Pred njim je bl. Alojzije često zastajao u molitvi za hrvatski narod i njegovu vjernost kršćanskoj baštini

Nedavno je vlč. Živko Kustić ovaj blagdan Gospe Žalosne prozvao "lijekom posvećene žalosti". Spomenuo je najprije kako je Miroslav Krleža na kongresu književnika u Ljubljani nakon 2. svjetskog rata upozorio da je Žalosna Gospa velika snaga Katoličke crkve, a onda ustvrdio: "Kako se njoj ne bi utjecale tolike žene, kad svako malo oplakuju svoje u ratovima pobijene sinove? Mnoge neutješno plaču nad grobovima, mnoge ne znaju gdje su grobovi pa beznadno ljube izlizane fotografije. Bol je neprebolna - ali kad se u liku žalosne Isusove majke uzdigne na oltar, postaje utjeha i suze postaju lijek. Tako se pretvorba boli koja se dogodila na Golgoti širi u svako ranjeno majčino srce." Krleža je mogao ne biti vjernik, ali je znao promatrati, opažati i upozoravati. Žalost ne svladavaju ni sedativi ni užitci - ona se sa Žalosnom Gospom preobrazuje u posvećenu tugu koja liječi i oplemenjuje. Ožalošćena majka koja zna s Marijom tugovati neće posegnuti za drogom, neće si prikratiti život niti postati nepodnosivom onima koji s njom žive.

Ipak, premda se od jedinstvene Michelangelove Pieta u Vatikanu do slika i kipova u mnogim crkvama širom svijeta posvuda vide Žalosne Gospe, reklo bi se da joj suvremena katolička pobožnost u javnim molitvama i u tisku ne posvećuje ili posvećuje sve manje pažnje. Možda je to u skladu s vremenom kad majke uz mnogo mrtvih sinova koje su za gubilište rodile ne žele misliti na mnogo više djece kojoj nisu dopustile da se rode. Psihijatri pokušavaju nadomjestiti ispovjednike, sedativi pričesne hostije, zabavni i otužni TV serijali molitvu krunice." *(Jutarnji list, 15. rujna 2007.)*

Tako nas zbilja života nuka na pobožnost Gospi Žalosnoj, da bismo postali kršćanski i životno radosni. Ako je to kao potrebno shvatio Krleža, koji nije štedio pera u blaćenju Marijina djevičanstva i Bogomaterinstva, zašto ne bismo cijenili mi, koje ona majčinskom ljubavlju upućuje prema Isusu koji je naš "Put, Istina i Život" (Iv 14, 6). A Isusa moramo tražiti i u žalosti, kao i Majka Božja, koja veli "žalosni smo te tražili", a ne u slastima ovoga svijeta.

Tim je mislima naš Blaženik, tumačeći treću Gospinu žalost "što je izgubila Isusa na povratku iz Jeruzalema u Nazaret" (usp. Lk 2, 41-52), prožeo cijelu propovijed na blagdan Sedam žalosti Majke Božje 1957. i završio je molitvom: "Mi smo, Božja sveta Majko, Isusa mnogo puta izgubili svojom krivnjom. Možda Ga mnogi od nas još ni danas nisu našli (...). Pomozi nam da nađemo Isusa, Ti, koja si utočište grješnika ... Tko izgubi Isusa svojom krivnjom, propao je zauvijek. Tko ga nađe i čuva vjerno uza se, bit će sretan u vremenitosti i vječnosti".

Hodočasnici iz Osijeka prispjeli u Krašić 9. lipnja 2007. slavili su svetu Misu u župnoj crkvi i pohodili spomen-prostorije u kojima je živio blaženi Alojzije Stepinac

MOLITVENA ZAJEDNICA BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA

Već sedmu godinu djeluje "Molitvena zajednica blaženoga Alojzija Stepinca". To je skupina katoličkih vjernika koja nastoji živjeti Evanđelje, nadahnuta primjerom bl. Alojzija Stepinca. Do sada se u zajednicu uključilo oko 5.000 molitelja. Ta naša braća i sestre nastoje molitvom, praćenom savjesnim kršćanskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samog hrvatskog naroda, na temeljima 14-stoljetne katoličke baštine.

• Tko može postati članom i što čini član Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca?

Svaki se kršćanin može uključiti u Molitvenu zajednicu blaženoga Alojzija Stepinca, koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti i širi Kristovu ljubav u sva područja javnoga života, kako je to činio i bl. Alojzije.

• Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

Zajednica štovatelja
BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA
10000 Zagreb, Kaptol 31
tel. (01) 4894 879

• Svaki štovatelj blaženoga Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:

- za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke crkve
- za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi
- za svoje osobne nakane i potrebe
- za domovinu Hrvatsku i svakog čovjeka
- za očitovanje i potvrdu svetosti bl. Alojzija Stepinca u postupku njegova proglašenja svetim.

• Uz molitvu, svaki štovatelj bl. Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu svojim radom nastoji:

- savjesno obavljati svoje svakodnevne obveze
- svjedočiti kršćanske istine u privatnom i javnom životu
- surađivati s Postulaturom u promicanju Blaženikova glasa svetosti
- sudjelovati svakog 10. u mjesecu u slavlju Sv. Mise ili molitvenom sastanku
- darom i žrtvom pridonositi za uspješan dovršetak postupka za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

S vjerom u Općinstvo svetih, za potrebe svoje i braće ljudi, osobito za ozdravljenje bolesnih i obraćenje nevjernika, moli zagovor bl. Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika, s nakanom što skorijeg njegova proglašenja svetim.

Molitva u čast blaženoga Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika

Gospodine, Bože naš,
Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost
čvrsto vjerovati u Isusa Krista
i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti.
Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk
da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio
i služili Crkvi kako joj je on služio
sve do darivanja vlastitoga života za nju.
Njegova živa vjera u Isusa Krista i postojana ljubav prema Crkvi
neka nas učvrste u borbama života na putu vječnoga spasenja.
Po njegovu zagovoru udijeli milost svoga blagoslova našim biskupima,
svećenicima, redovnicima i redovnicama, svećeničkim i redovničkim
pripravnicima, našim obiteljima da budu čvrste u vjeri i blagoslovljene
novim i brojnijim životima.
Budi utjeha svim starijim osobama te pomoć bolesnicima i patnicima.
Očeve i majke, djecu i mlade očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i
tijela. Udijeli milost svećeničkih i redovničkih zvanja našoj župi, našoj biskupiji i Crkvi u Hrvata.
/Po njegovu zagovoru udijeli mi milost ... /
Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.
Nakon toga izmoli:
Oče naš, Zdravo, Marijo, Slava Ocu, sa zazivom: Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!

Svjedočanstva

IVO VUKINA (†1978.): Zadnji susret s nadbiskupom Stepincem

Od mnogih spomendana ostalo mi je u posebnoj uspomeni Aninovo 1944. Tada sam zadnji put razgovarao s našim nadbiskupom, kasnijim kardinalom i mučenikom, Stepincem. Taj mi je susret s njime, 26. srpnja 1944., u Brezovici kraj Zagreba, ostao u nezaboravnoj uspomeni.

Kao zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac je uznastojao biti blizak svojim svećenicima; ovdje na sastanku udruženja svećenika Katoličke akcije, u Sunji 9. svibnja 1939.

Premda je bilo vrlo opasno putovati, ipak sam se uputio i sretno stigao u naš, onda još draži Zagreb! Posebna mi je želja bila posjetiti, i možda zadnji put, vidjeti našega nadbiskupa Stepinca. U nadbiskupskom mi je dvoru njegov tajnik rekao da je on u Brezovici na odmoru. Odvezoh se autobusom u Brezovicu i nađoh Nadbiskupa u kući. Bilo je to oko pola tri popodne, baš na Aninovo. Kad me vidio, vrlo se i ugodno iznenadio i rekao: "Evo Vuka! Što Vas, Vuče, nosi ovamo?" Pozdravio sam ga i rekao: "Želja da Vas još jednom vidim!" Ponudio me objedom, a kako je poslužnik već izašao, to me on sâm podvorio! Nakon objeda prešli smo na razgovor o prilikama, zapravo neprilikama, u kojima smo se nalazili.

Pričao sam mu svoje prilike i neprilike, koje su ga zanimale, jer je bio par puta na Vinagori, čitao redovito Glasnik Majke Božje Vinagorske i našu Vinagoru zavolio. Posebno ga je zanimala seljačka buna na Vinagori, pa sam mu i o tome pričao. Rekao sam mu kako se meni dobro ne piše jer drugovi vele da sam ja organizirao tu pobunu. Razumije se da nisam jer bi bila grozna ludost huškati goloruke seljake na strojnice, a zašto da i sâm izgubim glavu! Nato mi je Nadbiskup rekao da to i oni znadu da nije istina, ali im treba neki izgovor.

Zatim smo u razgovoru prešli na općenite prilike u našoj Hrvatskoj. Na završetku sam ga zapitao što na sve to vele oni, biskupi. Dao mi je odgovor koji ne ću nikad zaboraviti! Rekao mi je, naime, ovo: "Dragi Vuče! Zlo nas čeka i s jedne i s druge strane! No mi biskupi držimo da bi bilo veće zlo ako bi pobijedili četnici! Dođu li na vlast komunisti, stradat ćemo mi biskupi i svećenici i ostala inteligencija, ali narod će ipak ostati! Iz naroda će onda doći nova inteligencija, novi svećenici, novi biskupi! Bog svoje Crkve ne će napustiti! Ali ako dođu na vlast četnici, onda jao i narodu! U mnogim bi ga krajevima nestalo!"

Pitao sam ga još što misli učiniti kad dođe druga (komunistička) vlast. Rekao mi je:

"Ja ostajem na svome mjestu, pa što bude, da bude! Netko mora ostati! A vi svećenici učinite kako vas Bog u onaj čas nadahne. Ne mogu reći nikome da ostane ili da bježi. Neka čini svatko kako misli da je najbolje!"

Razgovarali smo još i o drugim stvarima, a onda sam mu preporučio da ne zaboravi Vinagore. Kad bude nakon rata dao redovnike za svetište Mariju Bistricu, neka ih dade i za Vinagoru. Prošteništa blizu gradova za građane su kao duhovna odmarališta ili, kako je zapisao veliki duhovni pisac Meschler, duhovne klinike. Zato je najbolje da se duhovna služba povjeri redovnicima. Na to mi je Nadbiskup odgovorio kako je i on toga mišljenja i da je to i njegova nakana, samo ako nam Bog dade to dočekati.

Na svršetku razgovora lijepo sam mu na svemu zahvalio, kleknuo i zamolio blagoslov. Blagoslovio me, a onda me bratski zagrlio. Suze su mi potekle jer mi došlo na pamet da se nikad više ne ćemo vidjeti.

* * * * *

Marijan VUKOVIĆ, prof.: "Neka Alojzijevo svjetlo još jače zasvijetli na hrvatskome nebeskome svodu!"

Čovjek, odnosno svaka ljudska duša, stvorena od Stvoritelja, trebala bi u svom životu doći do spoznaje da je Bog vječan, tvorac vidljivog i nevidljivog svijeta i da je u svojoj ljubavi posebno bio zauzet za čovjeka i njegovo stvaranje.

Ljudska duša, kap je Boga u nama, što nam je On daruje od sebe samog u momentu začeća svakoga novoga djeteta. Zato smo mu slični i vječni kao što je i On sam, te se zato zovemo i jesmo djeca Božja.

Kao djeca, obraćamo se u svojim molitvama svome Ocu, da nam pomaže na životnom putu. Ne samo njemu, već i mnogim svecima koji žive u njegovoj vječnoj ljubavi. Među njima je i blaženik naših dana Alojzije Stepinac. Želio bih ovim putem posvjedočiti o njegovu zagovoru. No moje svjedočenje ne će biti popraćeno liječničkim nalazima o mome ozdravljenju jer takvu milost nisam od njega ni dobio, već sam u nekim bitnim životnim momentima u njega zagovor tražio, a moje molbe su bile uslišane. Želio bih da one budu upisane u knjigu 'vječnih molitava' i da doprinesu njegovu proglašenju svetim, kako bi nam još jače zasvijetlio svojim primjerom na hrvatskome nebeskome svodu.

Još kao student došao sam do trenutka diplomiranja. Prije samoga ispita otišao sam na Blaženikov grob i skrušeno ga zamolio za pomoć na tom diplomskom iskušenju. Nisam uživao simpatije pojedinih profesora ispitne komisije i pretpostavljao sam unaprijed da bih mogao imati problema. Nakon provedenoga postupka, dugo su o meni vijećali i na kraju uspješno sam obranio svoj diplomski rad i sretno završio studij. U nutrini svoje duše vidio sam tu prst i uslišanu molitvu blaženoga Alojzija Stepinca.

Rođen sam u Zagrebu, a kao nepodoban bivšoj komunističkoj vlasti zbog svoga vjerskoga svjetonazora, posao nisam mogao dobiti kao učitelj u svom kraju, već sam morao otići za poslom u Slavoniju i kasnije u Hrvatsko zagorje.

Oko šest godina radio sam po školama izvan Zagreba, gdje pretpostavljeni također nisu odobravali moj svjetonazor jer je učitelj u to vrijeme morao obavezno prenositi na djecu znanstveni pogled na svijet, tj. dijalektičko-materijalistički pristup stvaranja svijeta (čitaj: ateistički stav).

Jedna od brojnih skupina učenika osnovnih škola koje su posjetile Krašić i saslušale katehezu o blaženom Alojziju Stepincu - u staroj crkvi gdje je uzidana stara krstionica, gdje je 9. svibnja 1898. bio kršten i Alojzije Viktor Stepinac

Ponovno sam tada otišao na Blaženikov grob i molio s nakanom da uspijem u jednom od mnogih pokušaja da dobijem posao u Zagrebu odakle sam otišao još kao apsolvent. I tada sam se uvjerio da je blaženi Alojzije Stepinac uslišao moju molitvu te sam konačno dobio posao u rodnom gradu, što je dalje moj život usmjerilo u sasvim drugome smjeru. Kako je došlo do toga i zašto tu vidim drugi put Blaženikov prst, trenutak je odluke o mome prijamu. Natječajna komisija imala je svoga kandidata, a upravitelj ustanove svoga, te se nisu mogli usuglasiti oko kandidata i odlučili su da prime trećega - neutralnoga. Taj treći bio sam ja i tako je došlo s veseljem do povratka u moj Zagreb. I nakon mnogih godina provedenih na mjestu učitelja došlo je do pada komunističkog režima 1991. godine, te su i mnogi do tada nepodobni, postali podobni. Višestranačje omogućilo je konačno i nama kršćanima da možemo doći do svih radnih i rukovodećih mjesta u društvu već prema našim sposobnostima. Te godine došao sam na mjesto ravnatelja škole, i eto oko 15 godina obavljam te radne zadatke. Tri puta sam bio imenovan od naših ministara, a četvrti put izabran od strane školskoga odbora. Na toj posljednjoj reizbornosti uvidio sam određene promjene kod članova koji su odlučivali o mome reizboru. Došlo je do grupiranja. Članovi SDP-a i ostali, vodili su u posljednjem slučaju ideološku borbu, tj. tko je podoban, a tko nije za to radno mjesto. Po treći put u životu u bitnim pitanjima obraćam se našem Blaženiku za pomoć, i to samo zato jer ravnatelj koji nije ponovno izabran, završava na Zavodu za

zapošljavanje, ako nema uvjete za eventualnu mirovinu. Jedan jedini glas prevagnuo je o mom ponovnom imenovanju. A i tog člana vrbovali su članovi SDP-a da prevagne na njihovu stranu, no zahvaljujući mome obraćanju Blaženiku i zbog toga što je taj član vjernik, ponovno sam izabran.

Moje molitve bile su uslišane.

Tri moja životna slučaja za mene su siguran pokazatelj o zagovoru i uslišenju mojih prošnji kod našega Blaženika jer sam ga u svojoj nutrini na te nakane molio i obraćao se za pomoć.

Neka se hvali i slavi Bog u vijeke vjekova.

Marijan Vuković, prof.

* * * * *

Josip GJURAN: "Želio bih se pretplatiti na tu vašu ulaznicu za Krašić"

Svake godine 7. kolovoza u liturgiji Crkve slavimo sv. Siksta, papu i mučenika. Živio je u ono davno doba one mlade Crkve. Bio je 4. nasljednik ap. Petra: Lino, Kleto, Klement, Siksto, u doba veoma prepredenog i lukavog, ali i okrutnog rimskoga cara Valerijana, velikog progonitelja Crkve. Progonstvo pod tim carem, po drskom i smišljenom planu, svom se je žestinom okomilo najviše na kler, na svećenstvo, baš kao i komunistički progoni po planovima Josipa Broza: "Udarit ću pastira, pa će se ovce razbježati!" (Mt. 26, 31).

Žrtva toga progona cara Valerijana 6. kolovoza 258. bio je i papa Siksto II. Tek pred godinu dana bio je izabran za Papu. Progonitelji su ga uhvatili na groblju s još četiri đakona i pogubili su ih.

Vjerojatno je Pribić, susjedna župa Krašiću, - uz župu Petrovina - najstarija župa u jaskanskom kraju, jer je posvećena baš tom ranokršćanskom mučeniku sv. Sikstu.

Tako sam i ja, s ostalim svećenicima našeg dekanata, toga dana 7. kolovoza bio na proštenju u Pribiću. Krašićki župnik i dekan vlč. Josip Vraneković, supatnik bl. kardinala Stepinca, predvodio je glavnu župnu misu i propovijedao. Poslije objeda vlč. Đuro Pukec, župnik Gornjeg Prekrižja, i ja dogovorili smo se s krašićkim župnikom da bismo toga popodneva pokušali probiti se do voljenog Nadbiskupa u Krašiću. Pomno smo dogovorili sve pojedinosti jer nije bilo lako neopaženo se provući u župni stan koji su danonoćno čuvala tri milicionera.

Načelnici Policijske uprave zagrebačke, zajedno sa svojim kapelanom vlč. Anđelkom Kačunkom, pohodili su Krašić i slavili svetu Misu u župnoj crkvi na blagdan sv. Alojzija, 21. lipnja, na dan kad je blaženi Alojzije Stepinac slavio imendan

Prokušanim našim iskustvom ipak smo uspjeli probiti se kroz tu njihovu stražu. Radostan je bio naš susret s voljenim Nadbiskupom!

Ipak, dok smo radosno razgovarali s Nadbiskupom, ušla je u sobu jedna od župnih časnih sestara i prestrašeno je rekla:

"Makar još nije vrijeme za smjenu straže u dvorištu, došao je milicajac Đuka i smijenio je dosadašnjeg stražara. Sigurno su doznali da ste vas dvojica u kući, pa čekaju da vas pri izlazu uhapse."

Zabrinuli se jesmo, ali nismo se prestrašili. Bili smo navikli na hapšenja i njihova kažnjavanja, ali Kardinal se jako ražalostio i rekao nam:

"Sad ćete opet imati neprilike zbog mene! Opet će vas kazniti velikom globom ili zatvorom!", rekao je tužno.

"Ništa se vi ne žalostite, Eminenco", rekao sam. "Glavno je da smo opet i ovo kratko bili s vama!"

Gledali smo kroz prozor onog zloglasnog Đuku milicajca. Nepomično je stajao u dvorištu i netremice je buljio u sva troja izlazna kućna vrata. Stajao je svega oko 5-6 metara od tih vrata. Nemoguće je bilo izaći neopažen.

Onda se dogodilo pravo pravcato čudo Božje!

Nas smo dvojica postupili po planu župnika Vranekovića: u trenu smo, pred nosom milicajca Đuke, izletjeli na jedna vrata u vrt, preskočili smo ogradu, izašli na ulicu, pošli smo po motore koje smo ostavili sakrite uz rub ceste. Vlč. Pukec odjurio je svojim motorom u Prekrižje, a ja sam - mimo samoga župnoga stana - lijepo polako - jer me je spriječilo jato seoskih gusaka - polako sam

motorom prošao mimo župnoga stana i milicijske straže, i već uskoro bio sam kod kuće u Sv. Jani. Milicajac Đuka uzalud nas je - bez smjene - čekao sve do jutra...

Već sljedećeg dana dobio sam poziv da smjesta dođem na saslušanje u karlovačku Udbu. I župnik prekriški bio je pozvan, ali odvojeno od mene.

Udbaš koji me je ispitivao, rekao je bahato:

"Skupo ćete, jako skupo ćete platiti tu vašu jučerašnju ulaznicu u Krašić!"

Na to sam ga posve mirno zapitao:

"A tko prodaje te ulaznice?"

"Sudac za prekršaje" odgovorio mi je srdito.

Na to sam ga veoma pristojno zamolio: "Molim vas, tu na stolu imate telefon. Dajte pitajte toga suca: Pošto prodaje te ulaznice, jer ja bih se želio pretplatiti i za buduće."

Na to se on razbjesnio, a ja sam se pokušao opravdati: "Vi ste to nazvali "ulaznicom", a vjerojatno i sami znadete: kad negdje nastupa neki popularni glumac ili pjevač, ulaznice su mnogo skuplje od uobičajenih. A naš Nadbiskup u Krašiću - i sami znadete - vrlo je popularna osoba širom svijeta. Baš radi toga ga onako pomno čuvate, zar ne? Zato pretpostavljam da će i te "ulaznice" vašega suca biti jako skupe kako ste i sami naglasili!"

Obojica smo: i župnik Đuro Puklec i ja bili kažnjeni, ali samo uobičajenom globom na kakvu smo već bili navikli. Vjerojatno su "drugovi" željeli meni pokazati da za njih naš Nadbiskup nije nikakva posebno važna niti ugledna osoba.

Oni su za nadbiskupa Stepinca rekli: "Ratni zločinac!" a Crkva i sav svijet najslužbenije su presudili: Svetac!

Ja sam uvjeren - a to sam davno i u istražnom postupku u Vatikanu pod prisegom posvjedočio: ja duboko vjerujem da je onaj milicioner Đuka ondje na župnom dvorištu u Krašiću, onoga trena dok smo nas dvojica skakali kroz vrata župnoga stana, taj milicioner je - po zagovoru kardinala Stepinca - bio zaslijepljen i nije nas vidio! Posve sigurno: da nas je vidio, ne bi nas propustio ni za živu glavu! Tvrdim da nas je čudo još živog Nadbiskupa sačuvalo od mržnje naših progonitelja!

Njih je - u ovom Domovinskom ratu trebalo nestati iz naše povijesti, ali nisu nestali. Istina je da je i njih sada sram pred ljudima pa se više ne vole zvati komunistima. Sad se radije nazivaju nekim čudnim nazivom "antifašistima". Tada su nešto takvoga bile samo one neke žene "afežejke". Pa ipak još malo strpljenja!

Mojsijevi Židovi na bijegu iz rodnog Egipta u "obećanu im slobodu", mogli su za mjesec dana pješice doći iz Egipta u obećanu im Palestinu, a lutali su 40-ak mučnih godina sinajskom pustinjom. Trebali su poumirati svi koji su se najeli egipatskog kruha i poprimili egipatski duh! Čak ni Mojsije nije došao u "Zemlju obećanja" i slobode.

"Stat Crux dum volvitur mundus!" Svijet se vrti, a Križ čvrsto stoji!

Josip Gjuran, umirovljeni župnik

P l a m e n o S r c e

Plamenog srca buktinja gori
Iz koje vječna ljubav grije
Za vjeru i narod hrvatski se bori
U čemu ga nitko natkrilio nije.

Stepinčeva Srca plamen se vidi
U Stolnici njegovoj, iza oltara,
Vjerniče s vjerom k Stepincu idi
Gdje ljubav Božja prašta i ozdravlja.

Na ovome mjestu Blaženik nas čeka
Plamenog Srca, sklopljenih ruku
Pri đimo ovdje vjerni iz daleka
Noseći sa sobom sve patnje i muku.

Blaženi Stepinac odbiti nas neće
Iz Plamenog Srca ljubav se širi
Koliko milosti, utjehe i sreće
Hodočasnik koji s Bogom se izmiri.

Imena brojna kod Stepinca stoje
S mučenikom našim moleći Boga
Kolike ovdje utjehe se broje
Uz pomoć Stepinca blaženo-svetoga.

Stepinčev štovatelj (M.Ć.)

Zahvaljujemo štovateljicama bl. Alojzija Ani Trputec i Ivani Kljajić iz Zagreba, te Zdenki Kaljužny iz Mostara na pismenim svjedočanstvima o uslišanjima koje su primile na njegov zagovor. Već su uvrštena u dokumentaciju postupka za Blaženikovo proglašenje svetim.

Nova cijena *Glasnika* je 10 kn.
Molimo čitatelje za razumijevanje.

ZAPISI I PREPORUKE U SPOMEN-ZBIRCI BL. ALOJZIJA STEPINCA

" Drago mi je da naš Kardinal ima tako lijepu zbirku - neka svi vide, a naročito mlađi naraštaji koliko je trpio za svoj narod i dragoga Boga. Ja se puno molim dragom Kardinalu i za svoju obitelj i uvijek sam u molbama uslišana. - Zahvalna Naglić M.

" Došavši u ovu prostoriju odmah se osjeti duhovni mir i spokoj. Nažalost, malo ljudi zna za ovu zbirku kardinala Stepinca. Zahvalan sam bl. Alojziju Stepincu koji je bio za života i ostao nakon njega svjetlo i lučonoša cijelog hrvatskog naroda.

" With great pleasure and edification I have followed the explanation of the sister and my personal devotion of Blessed Cardinal Alojzije Stepinac haps been enriched and deepened. - George Card. Mijig (S velikim sam zanimanjem i poukom slijedio sestrino tumačenje te moja osobna pobožnost prema bl. Aloziju Stepincu obogatili su me i produbili moje uvjerenje u tu njegovu svetost.) - (9.VIII.'06)

Učenici trećeg razreda OŠ "Kardinal Alojzije Stepinac" u Krašiću, predvođeni svojim vjeroučiteljem i župnikom, pohodili su 12. lipnja 2007. rodnu kuću bl. Alojzija Stepinca u Brezariću

" Dirnuti smo ovim divnim, sačuvanim Spomenom i zahvalni smo dobrim našim crkvenim ljudima koji su ovu ljepotu sačuvali. Srdačna hvala svima i sve vas dragi Bog blagoslovio! - Đurđica, Štefanija i Cristi

" Cardinal Stepinac is a model practitioner of the Catholic Faith, and I am confident that the croatian people will forget him (Kardinal Stepinac je praktični model katoličke vjere i siguran sam da ga hrvatski narod nikada ne će zaboraviti.) - Andrew Miller, USA

" Este museo es una gran recapilacion de historia que hace mucho mas facil entender la historia de Croacia y los grandes heroes de su cindad. Gracias per mostrar la historia de este hombre y a si hacer que no sea olvidado e ignorado como en su epoca pretendieron. (Ovaj je muzej velika rekapitulacija povijesti koja se vrlo proteže i na povijest Hrvatske i na njezine građane koji su veliki heroji. Zahvaljujem što ste prikazali povijest toga čovjeka, kako se ne bi zaboravilo i ignoriralo proteklo razdoblje.) /Potpis nečitljiv/

" S velikim poštovanjem posjetili smo ovaj prostor u kojemu su pohranjeni dokumenti o našem velikom kardinalu Stepincu. Preporučujemo našu obitelj našem blaženom Kardinalu. - Gordana Starčević - kćerka kipara Ante Starčevića

" Puno hvala for the glorious story of a man with the 'Heart of Jesus'. What honour his life brought to the people of Zagreb and the city (Hvala za predivnu povijest čovjeka po 'Srcu Isusovu'. Koju je samo čast njegov život donio narodu grada Zagreba i samom gradu!) - Nancy i Zoran Kovačić, USA

" Sretan sam što sam razgledao izložbu našeg velikog kardinala Stepinca i sve ono s čime se služio. Mogu reći da sam i ovaj put puno naučio o njemu. - Krunoslav Jurković, sjemeništarac

" Ho incontrato, finalmente, un santo vescovo che ho ammirato dalla mia fanciulezza ed ha guidato gli anni della mia formazione al sacerdozio - Il suo esempio mi sia sempre di incoragiamento (Konačno sam susreo svetog biskupa kojemu sam se od djetinjstva divio i koji me pratio na putu svećeničke priprave - Njegov primjer neka mi bude uvijek na pobudu.) - Mons. Carlo Chiarenza, Acireale, Italia

" Hvala kardinalu Stepincu čija uspomena još uvijek pobuđuje vjeru i zahvalnost Bogu. Hvala svima koji rade na ovoj Spomen - zbirci. Preporučujem svoju obitelj i tetu Baricu bl. Kardinalu. - Obitelj Ljudevita Šešelje, Australia, Canberra

" Vraćamo se ovdje gdje se osjećamo dobro! Hvala! - PB Vrapče, odjel za alkoholizam

" Dolazim ovdje gdje osjećam mir i spokoj koji želim i mojoj obitelji bez koje sam ostala. Hvala, Ljerka

" Župa Mihovljan hodočastila je putovima bl. A. Stepinca. Hvala za žrtvu, hvala za ljubav, hvala za herojsku vjeru, hvala, Kardinale, za uslišane molitve. A tvoji te Mihovljančani mole: Moli za nas!

" Dragi naš Alojzije! Došli smo ti prvi put iz župe u Vugrovcu. I to nas 19. Obećajemo da je ovo tek početak naših dolazaka i posjeta.

SVJEDOK VREMENA - Vilim CECELJA

Piše: vlč. Andrija Lukinović

U ovoj rubrici nastavljamo s objavljivanjem zapisa koji osvjetljavaju duhovni lik velečasnog Vilima Cecelje. Odaziv čitatelja Glasnika da svojim sjećanjima i podatcima koje posjeduju pripomognu pisanje životopisa blagopokojnog Cecelje nije naročito velik, ali javili su se neki veoma kompetentni poznavatelji Ceceljina života i autorima vlč Lukinoviću i g. Ivi Pomperu dostavili dragocjene podatke. I nadalje pozivamo čitatelje da se jave na adresu *Glasnika* ili na adresu vlč. Lukinovića: Kaptol 27, 10000 Zagreb, e-mail: alukinovic@zg.t-com.hr ili pak g. Pomperu: Rosengasse 10, 5020 Salzburg, Austria, e-mail: ivo_pomper@hotmail.com

Prilog u ovom broju u cijelosti smo posvetili odnosu između bl. Alojzija Stepinca i blagopokojnog Vilima Cecelje.

Vilim Cecelja i bl. Alojzije Stepinac

Blaženi Alojzije Stepinac nesumnjivo je bio najveći ljudski autoritet u životu Vilima Cecelje. Već prvi dojam koji je mladi bogoslov Cecelja stekao kada je prvi put vidio mladog svećenika Stepinca bio je očaravajući. "Ovako izgledaju oči sveca", zapisat će kasnije u sjećanju na taj prvi susret. Tijekom vremena Ceceljino povjerenje u Stepinca samo će rasti. Međusobno povjerenje ovih dvojice duhovnih velikana nije pokolebala ni dugotrajna potpuna odvojenost - Stepinac u zatočeništvu, Cecelja u izgnanstvu - niti blažena Kardinalova smrt. Dapače, Cecelja je ostao ustrajan na Stepinčevu usmjerenju i postao najsnažniji promicatelj gorostasnog Stepinčeva lika u hrvatskom iseljeništvu. Nema broja njegova *Glasnika Srca Isusova i Marijina* u kojem on ne objavljuje članke o najprije zatočenom, potom o blagopokojnom mučeniku Stepincu. Organizirao je on, ne samo u Salzburgu, "Stepinčeve dane", održao bezbrojne propovijedi i predavanja, skupljao njegova pisma i svjedočanstva o njegovim vrlinama, tiskao sličice, brižljivo pazeći da se Stepinčev lik ne tumači izvan njegove duboke vjere, izvan njegove odanosti Katoličkoj crkvi, čime je prožeto jedinstveno hrvatsko domoljublje i ljubavlju prožeto čovjekoljublje.

Vlč. Vilim Cecelja predvodi euharistijsko slavlje na Bleiburgu 12. svibnja 1985. Koncelebrirali su o. Lucijan Kordić i o. Vjekoslav Lasić

Aleksi Benigaru, piscu životopisa bl. Alojzija, Cecelja je bio jedan od glavnih savjetnika i svjedoka u neprestanom osobnom kontaktu te u prikupljanju novčanih sredstava da se životpis tiska. Da je proces beatifikacije kardinala Stepinca uopće započeo i proveden, ima se mnogo zahvaliti ovom odanom i uzornom hrvatskom izgnaniku iz Salzburga velečasnom Vilimu Cecelji.

Cecelja govori

Hrvatski će se narod klanjati njegovu duhu i hrabrosti

Na akademiji upriličenoj u čast kardinala Stepinca 19. travnja 1964. u Berlinu, vlč. Cecelja je održao znameniti govor iz kojega donosimo najznačajnije dijelove.

Osvrnuvši se na Kardinalovu smrt i ukop rekao je:

Za grob kardinala Stepinca mogu se mirne duše primijeniti riječi Svetoga pisma: "i grob njegov bit će slavan". A zašto je grob lepoglavskoga kažnjenika i krašićkoga zatočenika postao slavan? Ta za njega je sam maršal Tito rekao da će ga svijet brzo zaboraviti i o njemu neće biti spomena među vlastitim narodom, a kamo li pak u velikom svijetu. Činjenice, međutim, govore obratno. Hrvatski narod smatra mrtvog Kardinala mučenikom vjere, Crkve i Hrvatske, te ga štuje kao sveca, a svjetska

javnost govori o njemu kao o jednom od najvećih pobornika i zaštitnika ljudskog dostojanstva, branitelja crkvenih prava i odvažnog predstavnika hrvatske državne samostalnosti.

U čemu je dakle njegova veličina? On nije iza sebe ostavio nikakvih znanstvenih djela ni rasprava, nikakvih književnih vrednota, nikakvih umjetnina, nikakvih velebnih građevina, a ipak će grob njegov od pokoljenja do pokoljenja obilaziti sve buduće generacije i "hrvatski će se narod klanjati njegovom duhu i hrabrosti", kako je to izjavio najveći kipar svijeta, Hrvat profesor Ivan Meštrović. Na Stepincu su se ispunile riječi sv. Pavla: "Da ono što je pred svijetom ludo, Bog odabra, da posrami mudro, i ono što je pred svijetom nejako, Bog odabra da postidi jako". U borbi gigantskih razmjera, ideoloških sukoba, nacizma i komunizma s jedne strane, te vjerskih načela i hrvatske samostalnosti s druge strane, hrvatski se metropolit dr. Alojzije Stepinac postavio bio ispred hrvatskog naroda pred čitav svijet kao viteški i nesavladivi branitelj Božjih i naravnih prava naroda.

On već kao mlad nadbiskup reorganizira odgoj klera i vjerski život svojega stada, upozoravajući na zablude, koje su sve više i više zauzimale maha. Toj reorganizaciji ima se zahvaliti da su svećenstvo i narod bili duhovno spremni sukobiti se s ideološkim pošastima, koje su harale i još danas haraju po hrvatskom teritoriju. Broj od 400 svećenika i desetci tisuća vjernika, koji su zaglavili od komunističke ruke, najbolji su dokaz kako je hrvatski narod, zahvaljujući djelatnosti nadbiskupa Stepinca, odbio pokloniti se komunističkoj ideologiji. Stepinčev asketski izgled iz dana je u dan pokazivao kako se on sve više i više uživljuje u svoje geslo: *In Te, Domine, speravi! - U Tebe sam se, Gospodine, uzdao!*, jer su se i prijateljske i neprijateljske sile kao zaklele, da će izbrisati hrvatsko ime sa zemlje.

Njegova pokornička hodočašća, pučke pobožnosti i propovijedi pobuđivale su sve veći interes vjernika, pa kao što je nekoć mnoštvo svijeta polazilo za Spasiteljem, da sluša njegovu riječ, tako je i hrvatski narod grnuo diljem Hrvatske, posebno u katedralu i Mariju Bistricu, da slušaju njegove propovijedi. Bile su to ozbiljne riječi teških opomena, korenja javnih mana, osuđivanja zabluda, ali u isto vrijeme i riječi ohrabrenja kao i čvrste nade za bolju budućnost. Bez ikakve propagande, vlastite štampe, u vrtlogu ratnih strahota i ideoloških zabluda nadbiskup Stepinac postaje oličenje težnje čitave Hrvatske za pravdom i poštenjem, tim ponosom hrvatskih vrlina. On je priznavao hrvatsku državnu vlast, ali je javno i bez milosrđa osuđivao svaki prestupak Božjih i ljudskih prava. On je razumio ratni vihor i strategiju saveznika, ali je grmio kao grom protiv vojničkih besavjesnosti i nedopuštenih operacija nad nevinim pučanstvom, makar su mu pred katedralom i dvorom stajali tankovi i često marširale vojne jedinice.

On sam piše u svom dnevniku da nije bilo dana u koji nije morao intervenirati da spasi život i olakša muke i zatvor bilo koga, bez razlike vjere i narodnosti. Kad su pak domovi i škole bile pune ratne siročadi, on otvara širokogrudno svoje nadbiskupske dvore i prima pod svoju zaštitu nevinu djecu koja su ostala na ratnim poljanama, bez roditelja i rodbine. U to doba općeg meteža on je bio učitelj, prijatelj, samaritanac, javni tužitelj, zaštitnik i branič. Bio je svima sve, da svima pokaže primjer Dobrog Pastira, koji je spreman i život svoj dati za svoje ovce. Poznate izjave židovskih i pravoslavnih vjerskih predstavnika najbolji su dokaz njegove djelatnosti i obrane ljudskih prava svakog čovjeka, bez obzira na vjeru i narodnost.

Prava gigantska duhovna veličina nadbiskupa Stepinca došla je do izražaja nastupom komunističke vlasti u Jugoslaviji nakon 1945. godine. Komunizam je bezbožan i ne prizna ni Božje ni naravne zakone. Njegova je parola sila i nasilje, a sredstva srp i čekić. Po šumskom pravu jačega, likvidirao je komunizam pojedince i mase, koje se nisu priklonile njegovoj ideologiji ili su pak smatrani opasnima za prosperitet režima. Od nadbiskupa Stepinca komunizam je tražio da prekine veze hrvatskoga naroda sa Svetom Stolicom i da osnuje samostalnu hrvatsku crkvu. To bi bio uvjet da on ostane na slobodi i da dalje djeluje kao vjerski predstavnik. Stepinac je bio svjestan što znači ova ponuda ili bolje reći zahtjev, ne samo za Crkvu, nego i za čitav hrvatski narod. To bi značilo iščupati stablo hrvatskog života zajedno s korijenjem iz plodne kršćanske baštine u močvaru komunističke ideologije, u kojoj bi potpuno nestala Crkva i ugušilo se hrvatsko ime.

U svojoj okružnici svećenstvu i vjernicima nadbiskup je najoštrije odbio ideologiju komunizma, osudio zločine komunista, a posebno se bio okomio na barbarsko uništenje vojničkih grobova. Front je uspostavljen, borba se zaoštravala, ali Stepinac nije ni u čemu pokazao znakove popuštanja. Čitav hrvatski narod pregažen surovom silom gledao je u

njemu jedinog zaštitnika. Komunizam je uvidio da će na taj način izgubiti bitku i zato je odlučio Stepinca javno izvesti pred sud, osramotiti ga pred narodom i svjetskom javnošću i na taj način riješiti se svoga protivnika.

Stepinac je doduše izveden pred sud u jesen 1946. godine i tužen među inim kao kolaborator Nijemaca, ali je iz sudnice nakon svršenog procesa izišao kao duhovni vođa hrvatskoga naroda, kako je to rekao newyorški biskup Sheen.

U svojem povijesnom obrambenom govoru Stepinac je naglasio, da bi bio "ništarija kad ne bi priznao volju hrvatskog naroda za svojom vlastitom državom". On je javno osudio komuniste zbog njihovih zločinstava nad nevinim hrvatskim pučanstvom, posebno zbog širenja bezboštva. On im dovikuje da je Krist za njega Bog i on je spreman za Njega poći u smrt. Na sva njihova optuživanja uzdignutom glavom odgovara: "Moja je savjest čista pred Bogom i narodom". (...)

Stepinac je umro u grimiznom sjaju mučeništva, bez kardinalske odjeće. Umro je pod teretom križa, na kojem je razapeta Hrvatska, ali njegov duh živi vječno u hrvatskom narodu. U svome pismu od 4. prosinca 1959. on je napisao: "Ali ja znam što mi je dužnost i uz pomoć Božje milosti izvršit ću je do kraja; do kraja bez i najmanje mržnje, bez i najmanje želje za osvetom bilo protiv komu, ali u isto vrijeme bez ikakva straha bilo pred kim". (***Prema Danici iz Chicaga od 13. svibnja 1964. g.***)

Cecelji pišu:

Andrija Kukolja, Hengelo, Holland, 6. studenog 1959. **"Bio sam vrlo zabrinut kad sam Vas gledao onako izmorenog i iscrpljenog, a znam da bi Vam par sati spavanja tako pomoglo, ali ih Vi nemate za san. U crkvi u Maastrichtu našao sam takovu sličnost između Vas i našeg Mučenika Stepinca, da su mi se oči orosile gledajući to ispaćeno tijelo. Neka Vas dragi Bog čuva, jer se Vi kraj tolikih briga i toliko posla čuvati ne možete. Molimo se Svemogućem, da nam duhovnog oca najboljih prognanih sinova ispaćene domovine čuva i brani."** (Služb. pošta XI.59)

Fra Aleksa Benigar, **pisac životopisa bl. Alojzija Stepinca, 9. listopada 1984.: "Ti si od svih naših ljudi do sada najviše doprinijeo za kauzu kardinala Stepinca."** (Celjin arhiv, Pošta)

U subotu 7. srpnja u Svetom Iliji, rodnom mjestu vlč. Vilima Cecelje, održana je komemoracija povodom 18. obljetnice njegove smrti i 10. obljetnice prijenosa njegova tijela iz Salzburga u domovinu. Svetu misu predvodio je kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski, zajedno s varaždinskim biskupom mons. Josipom Mrzljakom, te dvanaestoricom svećenika. Domaći vjernici i gosti iz raznih krajeva domovine i inozemstva ispunili su župnu crkvu. Prije mise održana je prigodna molitva na pokojnikovu grobu. Na prigodnoj akademiji pročitan je referat prof. Rudolfa Grulicha na temu "Draganović i Cecelja u novom svjetlu", a Anne Willemsen, nekadašnja tajnica p. Werenfrida van Straatena, poznatog patra Specka, održala je predavanje o dobrotvornoj ustanovi "Crkva u nevolji" (*Kirche in Not*), prikazavši lik p. Werenfrida i djelatnost ove ustanove. Posebno se osvrnula na pomoć koju je "Crkva u nevolji" pružila Hrvatima u izbjeglištvu za koje se skrbio vlč. Cecelja.

Kardinal Vinko Puljić predvodi euharistijsko slavlje povodom 18. obljetnice smrti vlč. Cecelje u Sv. Iliji 7. srpnja 2007. (Foto Glas Koncila/T. Vuković)

NOVA KNJIGA: Alojzije kard. STEPINAC, Propovijedi o lurdskim ukazanjima

Uoči 15. obljetnice hodočašća u Lurd koje je i ove godine organizirao Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj - Postulatura bl. Alojzija Stepinca i Vojni ordinarijat izdali su knjigu **Propovijedi o lurdskim ukazanjim**a koje je prigodom stote obljetnice ukazanja Majke Božje u Lurdu sastavio i izgovorio u Krašiću zasužnjeni zagrebački nadbiskup i kardinal Alojzije Stepinac. Ovu zbirku Blaženikovih propovijedi priredio je, te uvodnim slovom i bilješkama popratio postulator dr. Juraj Batelja. Pozdravno slovo i poruku današnjim čitateljima napisao je mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij. Osobita zahvala za suvremeno objavljivanje ove zbirke propovijedi pripada prelatu Jošku Šantiću, generalnom vikaru Vojnog ordinarijata. Njegovim nastojanjem svaki je od 1.500 ovogodišnjih hodočasnika iz redova hrvatskih vojnih i redarstvenih snaga dobio na dar ovu knjižicu kao vrelo za jačanje vjere i obrazloženu pobožnost prema Majci Božjoj.

Postanak ove zbirke Kardinalovih propovijedi najtješnje je povezan s papom Piom XII. koji je kalendarsku godinu 1958. proglasio jubilejskom godinom o 100. obljetnici ukazanja Majke Božje u Lurdu. Tu je odluku oduševljeno prihvatio u Krašiću zasužnjeni nadbiskup i kardinal Alojzije Stepinac i svim marom uznastojao da se ta obljetnica najsvečanije proslavi. "Htio je", izvješćuje nas krašićki župnik Josip Vraneković, "to ovjekovječiti za mali Krašić te je župniku kao zagrebački nadbiskup, 1. siječnja 1958., dozvolio da se lijevi oltar u kapeli sv. Ivana Krstitelja, posveti Lurdskoj Gospi te se slavi svake godine 11. veljače.

Kardinal se za tu obljetnicu uistinu najozbiljnije pripremao. Nisu ga u tome mogle spriječiti poteškoće izvana, progoni i prijetnje progonitelja, ni one iznutra, uvjetovane teškom bolešću koju je zadobio u zatvoru u Lepoglavi, a koja ga je požurivala prema smrti, ni one uvjetovane mlakošću vjerničkog života i malodušnošću izabranih duša."

Kao najbolji prinos toj pripremi proslave jubilejske Marijanske godine on je sastavio 31 propovijed o ukazanju Majke Božje u Lurdu i namijenio ih je župnicima i vjernicima. Pripremajući ih, reče župniku Vranekoviću 4. veljače 1958.: "Korigiram ovu 31 propovijed, što sam ih izradio za mjesec svibanj u ovoj lurdskoj godini. Borić me je molio da ih izradim, a on će ih umnožiti. Pisao sam mu da imade u Zagrebu izvrsnih propovjedni-

Nadbiskup dr. Alojzije Stepinac prigodom kanonskog pohoda župi Carevdar i podjeljivanja sakramenta potvrde, 22. rujna 1937.

ka i učenih glava, pa neka bi koji od njih izradio te prigodne propovijedi. Tri puta mi odgovara i moli me da ih ja izradim. Kod nas su u svibnju često najveći poslovi, pa često puta manje svijeta dođe na svibanjsku pobožnost. Da ipak što više ljudi čuje ove riječi u ovoj godini, možda bi zgodnije bilo da ih govorimo svake nedjelje kod večernjice. U svibnju bismo pako svake večeri čitali od Grignona: *Prava pobožnost prema Majci Božjoj.* Dobro je, da ljudi malo čuju ovo klasično štivo."

Tada sastavljenu zbirku propovijedi Kardinal je povjerio mons. Nikoli Boriću, kanoniku Prvostolnog kaptola u Zagrebu. Kad je dr. Borić propovijedi pripremio za tisak, Nadbiskupski duhovni stol u Zagrebu ciklostilom ih je objavio iste 1958. godine. A budući da je u javnosti bilo zabranjeno spominjati ime zagrebačkoga nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca, kojega je komunistički režim na montiranom sudskom postupku 1946. dao nepravedno osuditi i staviti u zatvor, i ove su Kardinalove propovijedi objavljene bez njegova imena. Važnost i razlog obilježavanja te obljetnice on je sam protumačio ovim riječima:

"Zar da naš narod, koji je kraj svih svojih slabosti i grijeha, ipak odan Majci Božjoj, zaboravi tu obljetnicu? Ne! Danas više nego ikada moraju katolici svega svijeta biti jedno srce i jedna duša, kad se radi o tome da se oda dostojno priznanje najsvetijoj predstavnici čovječanstva, Majci Kristovoj, Majci Božjoj, i kad se radi o tome da se okoristimo poukama, koje nam daje to ukazanje. Ništa Marija toliko ne želi kao to da se okoristimo Njezinim poukama koje su usmjerene na našu vremenitu i vječnu sreću. I ovdje bi se moglo reći s apostolom sv. Jakovom: 'U krotkosti primite usađenu riječ koja može spasiti duše vaše' (Jak 1, 21)".

Sastavljajući ove propovijedi kardinal Stepinac je nastojao predočiti izvrsnost osobe Majke Božje. Činio je to svjestan da se Bog doista približio čovjeku i to po suradnji nazaretske Djevice u djelu utjelovljenja Sina Božjega i Kristova spasenja ostvarena po muci, smrti i uskrsnuću. Zato u ovim propovijedima kardinal Stepinac stavlja vjernicima za uzor samu Bogorodicu "kao izabrani cvijet iz biblijskog perivoja".

Ona nas posredstvom ovih Kardinalovih propovijedi uči onim istim vrlinama koje veliča Sveto pismo kad nas uči o zahvalnosti Bogu za nebrojena dobročinstva, o svemogućnosti Božjoj, poniznosti, o oholosti kao korijenu preziranja bližnjega, koji je "zjenica oka Božjega", o vjeri u vječni život, milosrđu, mudrosti, o molitvi, međusobnom poštovanju, pokori, o djelima za grješnike, a proslava Boga jest život ljudi na zemlji.

Neobično su slikovite i Kardinalove primjene onih zgoda iz lurdskih ukazanja na svagdašnji život koje su bile poznate samo manjem broju osoba: o provreloj vodi, o naredbi da se na mjestu ukazanja sagradi crkvica, o procesijama, o objavi Bogorodičina imena "Ja sam Bezgrješno Začeće" i druge.

Želja je Postulature da u pripremi 150. obljetnice lurdskih ukazanja ova zbirka propovijedi kardinala Stepinca bude vrelo nadahnuća propovjednicima i duhovno štivo svim vjernicima. Satkana je iz svetopisamskih poruka, probranih otačkih i teoloških razmatranja o istinama kršćanske vjere i sučeljavanja s pojavama racionalizma, lažnog misticizma i bezvjerja svake vrste, koja su za tlo svoga rasta imala Francusku i "Oktobarsku" revoluciju. Blaženi Alojzije i u ovoj zbirci propovijedi tumači istine kršćanske vjere, pobija krivovjerje i odgovara na upite što ih na suvremeni život i na nas stavljaju um i srce, znanost i moral. Neka nam posluži za spoznaje o tajni života i rast u kršćanskoj zrelosti.

* * * * *

Otvaranje Muzeja bl. Alojzija Stepinca

U subotu 10. studenoga 2007. bit će svečano otvoren Muzej bl. Alojzija Stepinca. Prigodni program svečanosti na koji su pozvani i svi čitatelji Glasnika i članovi Molitvenih zajednica bl. Alojzija Stepinca, bit će sljedeći:

16.30 sati:	**Dvorana Pastoralnog centra (Kaptol 29) - Predstavljanje muzejskoga kataloga i najnovije knjige o bl. Alojziju Stepincu**
17.15 sati:	**Muzejski prostor (Kaptol 31) - Otvaranje i razgledavanje muzeja**
18 sati:	**Prvostolnica - Svečano euharistijsko slavlje predvodit će kard. Josip Bozanić**

HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI

Proslavljen blagdan bl. Augustina Kažotića

Koncelebriranim misnim slavljem, koje je predvodio kanonik Prvostolnog kaptola zagrebačkog mons. Lovro Cindori, u zagrebačkoj je katedrali u petak 3. kolovoza proslavljen blagdan bl. Augustina Kažotića (1260.-1323.). Mons. Cindori je u propovijedi istaknuo da proslava blagdana toga velikog hrvatskog blaženika podsjeća na činjenicu da pastiri naroda, odnosno biskupi i svećenici, moraju izrasti iz Božjeg naroda. On je životom posvjedočio da razumije obespravljene jer je na svojoj koži osjetio što znači biti obespravljen. Naime, nakon što je 1318. posjetio papu u Avignonu, nije se više smio vratiti u Zagreb jer se zamjerio tadašnjim političarima. "Bio je prognan, ali nije pokleknuo pred vladarima", rekao je propovjednik ističući da su na toj liniji bili veliki zagrebački nadbiskupi: kardinal bl. Stepinac, Šeper i Kuharić.

U kapelici bl. Augustina u zagrebačkoj katedrali cijeloga su se dana izmjenjivali njegovi štovatelji. Proslavi blaženikova blagdana prethodila je trodnevnica u kojoj su glavne teme bile kršćanske krjeposti: vjera, nada i ljubav.

Tako je u utorak 31. srpnja misno slavlje predvodio dr. Stjepan Kožul, u srijedu 1. kolovoza mons. Cindori, a u četvrtak 2. kolovoza dominikanac dr. Marijan Biškup, zamjenik glavnoga postulatora za proglašenje svetim bl. Augustina.

Misli iz homilije dr. Stjepana Kožula (Katedrala, 31. srpnja 2007.)

Bl. Augustin Kažotić je svojom vjerom duhovni graditelj Crkve zagrebačke! Augustin je rođen u Trogiru oko 1260. godine u vjerničkoj obitelji. Vjera je bila temeljna krjepost njegova života! Iz vjere je pošao u duhovni poziv, u Red braće propovjednika, dominikanca, koji djeluju u Hrvatskoj od Duhova 1221. godine (...). Naš bl. Augustin, prožet vjerom, pošao je u takvu redovničku zajednicu, završio nauke u Parizu i osposobio se da bude duhovni graditelj Crkve! Malo je naših ljudi u srednjem vijeku doseglo popularnost i ugled trogirskog dominikanca i zagrebačkog biskupa (1303.-1322.) Augustina Kažotića.

Od rimskih papa, preko kraljeva i svjetovnih dostojanstvenika, do ljudi iz kulture, njegovih suvremenika, predstavljaju ga kao čovjeka vjere, vrsna propovjednika s naglašenom erudicijom, dobrotom, izvanrednim smislom za suosjećanje sa siromasima i obespravljenima i drugim ljudskim vrlinama. Upravo te vrline, od znanja do dobrote, od revnosti u naviještanju Božje riječi, od uzornog života do osjećaja za čovjeka, siromaha, potrebnika - rasle su iz njegove osobne vjere, i bile su čvrst oslonac i polazište Augustinove pastirske službe i sposobnosti izgradnje i obnove Crkve Božje! Blaženi papa Benedikt XI., također dominikanac, koji je upoznao našega Augustina kao čovjeka vjere i Crkve, najvjerojatnije za vrijeme jednog njegova boravka u Rimu, imenovao ga je 1303. godine zagrebačkim biskupom. Bio je uzorni predstojnik i biskup srednjovjekovne prostrane Zagrebačke nadbiskupije tijekom 20 godina.

Crkva zagrebačka postala je mjesto njegove ljubavi i pastirskog služenja. Nju je izgrađivao primjerom svoje vjere i molitve, svoga života, naučavanjem i pastirskim služenjem. Nju je izgrađivao u pravovjerju i povezanosti sa Svetom Stolicom, u pastirskim pohodima i sinodama, u hodočašćima i služenju siromasima i obespravljenima. Nju je izgrađivao svojom poduzetnošću, Božjom riječju i sakramentalnim životom. Često je obilazio svoju biskupiju propovijedajući i dijeleći sakrament sv. Potvrde. Zdušno se brinuo za duhovno dobro i ćudoređe svoga puka. Želio ga je pomoći i u materijalnom uzdizanju. Alfonsko D'Amato, s Dominikanskog povijesnog instituta u Bologni, zaključuje u Katoličkoj enciklopediji da se Augustin Kažotić kao zagrebački biskup posvetio obnovi klera, obrani prava Crkve i smirivanju duhova razjedinjenih u suprotnim

strankama, jer je to bilo vrijeme i teškog građanskog rata u Hrvatskoj i Ugarskoj zbog kraljevskoga prijestolja. U želji za obnovom i izgradnjom Crkve zagrebačke - Augustin je održao tri biskupijske sinode. Mnogo je brige posvećivao uređenju bogoslužja, te svećeničkim pripravnicima, da se izgrade duhovno i teološki, a onda i svećenicima po župama.

Vjera, koju je osobno živio i svjedočio, bila je glavni pokretač njegovih brojnih aktivnosti, da se vjerni nauče, *kako se treba vladati u kući Božjoj, koja je Crkva Boga živoga, stup i tvrđa istine*, kako upozorava sv. Pavao učenika Timoteja! U svojim pothvatima glede duhovne i teološke izgradnje crkvenih službenika, Augustin se služio i uslugama dominikanaca iz Zagreba i Čazme, gdje je u srednjem vijeku bilo drugotno upravno središte Zagrebačke biskupije, prepozitura i Zborni kaptol Duha Svetoga.

Sve to svjedoči, braćo i sestre, da je bl. Augustin nastojao biti brižan pastir, čovjek vjere koji se ozbiljno i odgovorno brine za povjereno mu stado. Proživljenom vjerom bio je graditelj Crkve zagrebačke, ne samo strukturama, već nadasve vjerom, pobožnošću i osobnom svetošću, bujnim vjerskim životom, življenim Evanđeljem i svjedočenjem vjere! Zbog svoje svetosti života, velike kulture, snažne rječitosti i sposobnosti, uživao je velik ugled među svim hrvatskim i ugarskim biskupima. Kao član biskupskog zbora sudjelovao je na Općem saboru u Viennu 1311.-1312. Dao je svoj doprinos izgradnji opće Crkve, a ostavio je iz toga vremena i zapaženu *Raspravu o siromaštvu*...

Državni staleži povjeravaju mu i neke diplomatske misije, pa tako 1318. godine i onu kod pape Ivana XII. u Avignonu, gdje su pape tada stanovali u Francuskoj. Ondje je ostao i djelovao, dok mu Papa nije 1322. godine dodijelio biskupiju u Luceri, u Napuljskom Kraljevstvu, gdje je umro 3. kolovoza 1323. I ondje je ostavio iza sebe glas svetosti, glas graditelja žive Crkve Kristove snagom vjere, glas svetoga i revnoga pastira, koga su odmah nakon smrti počeli štovati kao sveca. Povjesničar D'Amato zaključuje: *Bio je primjer apostolske revnosti i svake kreposti, pa je odmah poslije smrti bio štovan kao svetac.* Njegovo štovanje odobrio je papa Inocent XII. 17. srpnja 1700., a Klement XI. proširio ga je na Hrvatsku, Dalmaciju i Luceru već 1702. godine.

Mi kao Crkva zagrebačka, braćo i sestre, imamo osobitih razloga spominjati se svoga uzornog i svetog pastira bl. Augustina Kažotića, u vremenu priprave naše Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije, kada se priželjkuje veća osposobljenost i veća zauzetost i svećenika, i redovništva, i vjernika laika, kako bi se sva područja društva prožela vjerom i vrijednostima evanđelja. I večeras, pred njegovim blaženim likom, pozvani smo da s mnogo zauzetosti živimo svoju vjeru i nasljedujemo Gospodina Isusa, kojemu je on revno služio cijeloga svog života.

U njemu možemo prepoznati i dio sebe, dio svojih korijena i svoje časne prošlosti Crkve zagrebačke. Zbog toga njemu izručujemo svoje molitve kao vjernom graditelju Crkve Božje: Neka u nama, kao i u njemu, živi Isus, neka živi živa Crkva izgrađena u našim srcima i savjestima na čvrstom temelju vjere, na Božjoj riječi i svetim sakramentima, na čestitom i krjeposnom osobnom i obiteljskom životu! Neka živi njegov duh i svetost - u njegovoj zaručnici Crkvi zagrebačkoj, koju je izgrađivao i posvećivao svojim životom i svojim pastirskim služenjem.

Neka se njegove vrline očituju i u našoj izgradnji Crkve Kristove, u osobnom i obiteljskom životu. Da kao vjernici unosimo u život izvorne kršćanske vrijednosti, koje se očituju u pravilnom odnosu prema Bogu i čovjeku, prema siromašnima i potrebnima, prema njegovanju vlastite kulture i baštine, prožete katoličkim duhom! Da svi osnaženi vjerom i Božjom milošću živimo u Istini, rastemo u Dobroti i cvjetamo u Božjoj Ljubavi!

Misli iz homilije dr. Marijana Biškupa (Katedrala, 2. kolovoza 2007.)

"Kažotić je pokazivao mnogo ljubavi i razumijevanja osobito prema bijednima i siromašnima za koje se nitko nije brinuo i koji se nemaju kome uteći za pomoć i zaštitu. Da bi ublažio bijedu naroda, Augustin je nedaleko od stolne crkve utemeljio hospicij, neku vrst prihvatilišta za putnike i siromašne. Poznato je da je naš blaženik, prožet ljubavlju prema bližnjima, uzdržavao o svom trošku brojne ustanove kršćanske ljubavi što je zasigurno iziskivalo i velika materijalna ulaganja do kojih je ovaj zagrebački biskup teško dolazio. Vrijedno je, nadalje, spomenuti da su za vrijeme Kažotićeva biskupovanja u Zagrebu bila tri biskupska hospicija: jedan kod sv. Petra, drugi u Novoj Vesi i treći kod sv. Elizabete, kod katedrale na Kaptolu. Uzdržavanjem tih karitativnih ustanova biskup Kažotić je pružao svojim suvremenicima, koji su bili na rubu društva i onima koji nisu bili u mogućnosti priskrbiti si temeljne ljudske potrebe za hranom, odjećom, obućom, stanom i liječenjem, ono što im tadašnje društvo nije moglo osigurati."

MAJKA KRUCIFIKSA KOZULIĆ

Piše: Mihály SZENTMÁRTONI SJ

Česti su upiti naših čitatelja: "Kako se stiže do časti oltara?" Na to će nam pitanje, predočujući lik redovnice Krucifikse Kozulić (s. Marija Krucifiksa Kozulić /1852. - 1922./, utemeljiteljica Družbe Presvetoga Srca Isusova za odgoj siromašne djece u Rijeci), ukratko odgovoriti isusovac Mihály SZENTMÁRTONI, profesor na Papinskom sveučilištu Gregorijana u Rimu te u svojstvu teologa suradnik Kongregacije za proglašenje blaženih.

Nadbiskup Stepinac u pratnji svojega tajnika dr. Dragutina Nežića, ing. Resa, poduzetnika, č. Majke Ignacije i sestre M. Angele, polugom reže željezne šipke za zgradu gimnazije sestara milosrdnica na Savskoj cesti u Zagrebu, 18. ožujka 1838. Po dolasku na vlast komunisti su oteli sestrama te zgrade gimnazije i u njih smjestili Pedagošku akademiju. Ista zgrada do danas nije vraćena sestrama; bezakonje traje.

Kako se stiže do oltara? Poznato je da je Crkva vrlo stroga u proglašavanju nekoga blaženim ili svetim, pa je i procedura do tog stupnja prilično složena.

1. Osnovni pojmovi. Kongregacija za kauze svetaca, kao uostalom svako stručno područje, upotrebljava svoj poseban jezik koji nije uvijek otprve pristupačan "neupućenima". Evo nekih od osnovnih pojmova.

a) **Causa:** to je proces koji ima točno određenu pravnu formu, a odnosi se na prikupljanje svih pristupačnih dokumenata, arhivskog materijala, zatim ispitivanje i registriranje iskaza svjedoka, itd.

b) **Positio:** hrvatski bi se možda moglo reći "predstavka"; to je konačni oblik kauze koji se daje na ispitivanje raznim komisijama. Sadrži: detaljan životopis, sažetak karakteristika svih krjeposti (bogoslovnih, stožernih, staleških), zatim uslišanja, iskaze o glasu svetosti za života, u smrti i poslije smrti.

c) **Komisije:** to su različiti stručnjaci koji vrjednuju sakupljeni dokazni materijal. Povijesna komisija ispituje spise kandidata i donosi sud o tome da su oni vjerodostojni te ne sadrže ništa protiv vjere i morala. Liječnička komisija ispituje narav i vjerodostojnost čudesa, osobito ako se radi o čudesnom ozdravljenju; prvi korak pri tom sastoji se u sakupljanju kompletne medicinske dokumentacije da je dotična osoba stvarno patila od dotične bolesti; ozdravljenje mora biti takve naravi da se ne može protumačiti sadašnjim stanjem medicinske znanosti te mora pokazati određenu trajnost. Teološka komisija ispituje: dokazni materijal za postojanje herojskih krjeposti kod priznavalaca, a okolnosti smrti kod mučenika.

d) **Herojske krjeposti:** one moraju biti uočljive za druge, poticajne, konstante i dinamičke, tj. pokazuju trajan rast na svim područjima.

e) **Mučeništvo:** treba dokazati da je smrt nastupila kao posljedica mučenja, da je sa strane progonitelja bio posrijedi *odium fidei*, tj. mržnja na vjeru, a sa strane mučenika svjesno prihvaćanje smrti.

f) **Postulator** je zagovornik kauze (on je "dobri") koji preporučuje dokazni materijal u "dobrohotnost učenih teologa".

g) **Konzultori** su teološki savjetnici, nekad zvani čak "đavolji odvjetnici" koji vrjednuju dokazni materijal (to su "zločesti", jer nastoje pronaći i nedostatke).

2. Rad Teološke komisije. Svaka "Positio" bude povjerena na proučavanje skupini od 7 do 9 članova Teološke komisije, od kojih nitko ne zna za drugoga. Nakon temeljitog studiranja, napiše se pisani izvještaj od desetak stranica i pošalje se u Kongregaciju. Izvještaj završava uobičajenom formulom u kojoj se izreče sud, što može biti "pozitivan", "negativan" ili "suzdržan". Kongregacija pregleda te materijale, izbrišu se potpisi pojedinih članova i ove se valutacije razašalju svim članovima komisije za dotičnu kauzu, tako da članovi mogu usporediti svoj sud sa sudom ostalih članova. Nakon toga slijedi sastanak Komisije, gdje članovi prvi put saznaju tko su bili drugi članovi. Tu se raspravlja o svim vidovima slučaja, mogu se uskladiti sudovi. Ti materijali zatim budu tiskani u jednom svesku koji ide na uvid kardinalima. Konačnu odluku donosi Sveti Otac.

3. Neke suvremene poteškoće. Kako je svetost i povijesna pojava, u svakom novom vremenu javljaju se neke nove poteškoće oko vrjednovanja pojedinih slučajeva.

Kod mučenika treba dokazati tri stvari: da je smrt nastupila kao posljedica mučenja, da je progon bio posljedica mržnje na vjeru te da je kandidat svjesno prihvatio smrt. S tim u vezi javljaju se ove suvremene poteškoće:

- koliko vremena mora proteći od mučenja do smrti: treba biti neposredna, nakon nekoliko sati ili dana, ili čak godina? Znamo u slučaju bl. kardinala Stepinca da je umro mnogo godina nakon mučenja;

- s obzirom na mučenje, ranije su ona bila uglavnom fizičkoga karaktera, danas sve više ima i psihičkoga mučenja, "pranja mozga" različitim kemijskim sredstvima (npr. u slučaju kardinala Mindszentyja);

- s obzirom na "mržnju na vjeru": ranije su bili pogani oni koji su proganjali i ubijali kršćane, danas se sve češće događa da su progonitelji također kršćani;

- s obzirom na "svjesno prihvaćanje smrti" potrebno je razlikovati mučenika od žrtve: mučenik je onaj koji je imao alternativu, tj. slobodu biranja: ili ćeš žrtvovati bogovima ili ćeš umrijeti (npr. u slučaju bl. kardinala Stepinca: ili će odcijepiti hrvatsku Crkvu od Rima ili će biti osuđen kao izdajnik); žrtva je ona osoba koja je silom bila odvučena i ubijena, a da se ne može dokazati njena osobna sloboda izbora (npr. u raznim koncentracijskim logorima, masovna strijeljanja za vrijeme rata, itd.).

- postavlja se pitanje i "mučeništva u prenesenom smislu", tj. mučeništvo s pridjevom, npr. mučenik čistoće, poslušnosti, ljubavi, itd.; mučenik je uvijek svjedok "krvi".

Kod ispovjednika, naprotiv, treba dokazati herojski stupanj njegovih krjeposti; ranije se obično gledalo na herojska djela, npr. neobične pokore kao kod sv. Ivana Vianneya, danas se više promatra konstanto vršenje svih krjeposti, dinamičan rast.

5. Naglasci. Rad komisije temelji se u prvom redu na iskazu svjedoka koji mogu biti od prve ruke, iz viđenja, tj. poznavali su osobno kandidata, ili iz druge ruke, tj. iz čuvenja, koji se oslanja na svjedočenje drugih.

Jedna mala okolnost koja se istražuje jest i smisao za humor kod kandidata. Kao primjer može poslužiti jedna službenica Božja, koja je usred jedne teške bolesti postala tako debela da nije više mogla hodati (više od 150 kg); u jednom susretu s novakinjama ovako se šalila na svoj račun: "Pogledajte u što sam se pretvorila, premda sam i ja bila vitka poput vas, ali vjerujem da ću u nebu opet biti lijepa!"

Važnost poruke: svetost je i karizma, tj. poruka za Crkvu ili za određeni sloj ljudi kako treba živjeti evanđelje (za mlade, za oženjene, za redovnike, itd.). Danas se katkad čuje prigovor na račun Svetoga Oca da proglašava previše blaženih (govori se o "*boomu* svetaca"); no to se može lako opravdati postkoncilskom ekleziologijom, gdje mjesne Crkve dobivaju sve veću važnost: i blaženi su tada izražaj svetosti lokalnih Crkvi.

6. Poruke Majke Krucifikse Kozulić. Sigurno da Majka Krucifiksa ima mnogo aktualnih poruka za mnoge današnje ljude, no ja bih istaknuo tri suvremene poruke:

Nadnacionalnost: ona je bila kozmopolitanka, Europljanka svog vremena: Hrvatica s talijanskom kulturom koja je tečno govorila njemački, francuski i mađarski. Mi danas živimo u novoj ujedinjenoj Europi, ali se još borimo s nacionalnim identitetima i napetostima, još se nije stvorio novi 'europski identitet'. Ona nam može biti putokaz kako nadići nacionalne i regionalne podijeljenosti.

Vjernost zvanju: svjedoci smo zastrašujućeg pada osjećaja za vjernost na svim razinama, u braku isto kao i redovničkom i svećeničkom zvanju, zaboravljajući da je svatko i odgovoran za svoje zvanje. Charles de Foucauld rekao je jednom zgodom da nema smisla govoriti kako netko bira svoje zvanje: zvanje daje Bog, a čovjek samo otkriva, prihvaća i živi vjerno. Majka Krucifiksa je imala mnogo poteškoća u svom zvanju, njena se Družba gotovo raspala za vrijeme njenog života, no ona je ipak ostala vjerna do kraja poslanju za kojeg je vjerovala da dolazi od Boga.

Vrjednovanje žene: danas je važno pronaći prave smjernice za vrjednovanje žene između pasivne "pozadinske uloge" i ratobornog feminizma. Najkobnije rješenje - po riječima poznate odgojiteljice i psihologinje Christe Meves - jest "uranilovka", tj. nasilno izjednačenje žene s muškarcima na svim područjima života. Naprotiv, istinsko rješenje treba tražiti u razvijanju tipično ženskih kvaliteta kao što je majčinstvo, briga, duboka čuvstvenost. Majka Krucifiksa je bila sve to: ostvarena u svojoj ljudskosti i ženstvenosti, bila je "protagonist" svoga vremena i svoje okoline, a ne puka žrtva.

Uostalom, to je poruka i za sve nas, muške i ženske, oženjene i redovnike: svatko od nas je jedinstven protagonist povijesnih zbivanja. Treba samo imati hrabrosti prihvatiti i živjeti svoj poziv i poslanje poput Majke Krucifikse Kozulić.

VRANEKOVIĆEV DNEVNIK

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojima je on opisao život i stradanja blaženoga Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.

Blaženik je u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Bilo je to premještanje iz jednoga zatvora u drugi. I tu je bio onemogućen u vršenju biskupske službe, ponižavan i progonjen. O tom progonu on je napisao mnoga svjedočanstva.

Tako je u pismu mons. Josipu Srebrniću, biskupu krčkom, napisao 12. srpnja 1953. sljedeće:

Preuzvišeni gospodine!

Zbog prilika u kojima živim, nešto kasno, ali od srca hvala na brzojavnoj čestitci k imendanu.

Kao što Vam je poznato, nisam pri najboljem zdravlju. U svrhu liječenja htjeli su me liječnici otpremiti još pred par mjeseci na more, pa u Sloveniju, pa u Zagreb, a sada i u Njemačku, gdje da ima jedini stručnjak u Evropi za ovu rijetku bolest (previše crvenih krvnih tjelešaca - polycythämie).

Čuli ste i za hvalisanje vladajućih krugova, kako su mi oni izašli velikodušno ususret, samo su zaboravili otvoreno reći da je preduvjet svega jedna molba s moje strane, koja bi u njihovom žargonu značila priznanje krivnje sa strane Crkve i opravdanje njihovih djela. Zato ja molbe nisam podnio i ne ću ju podnijeti nego uz milost Božju trpjeti, kako budem mogao, jer čast Katoličke crkve ide pred mojim kukavnim ličnim interesima.

Snagu za svoj životni križ bl. Alojzije je crpio iz proslave euharistijskog otajstva; ovdje na Euharistijskom kongresu u Varaždinu 29. lipnja 1938.

Ne ću podnositi molbe to više što vidim da su ponovili pokušaje za osnivanjem ĆMD, s kojim kako znate dirigira UDBA, koja na drugoj strani ide za istrebljenjem imena Božjega s lica zemlje.

Držim da bi bila vječna sramota kad bih ja, makar i na bilo koji indirektan način, pripomogao zarobljivanju Crkve Božje. A to bi se lako desilo u slučaju moga odlaska u inozemstvo, jer bi svećenici mogli pomisliti da sam se ipak uklonio da lakše živim, a oni moraju ostati sami u tim danima. Trpjet ćemo zajedno, pa što Bog dade. A on ne će dati propasti Crkvi svojoj, kao što svi znaci pokazuju.

Usque ad tempus sustinebit patiens, postea redditio jucunditatis.[6] To će se obistiniti i na našem episkopatu i njegovom kleru, koji se nije dao slomiti jednoj skroz naskroz đavolskoj sili.

Srdačno Vas pozdravljam i želim da ostanete i dalje što ste bili do sada, makar ne mogu ni ja do Vas ni Vi do mene. Ako je pogibelj da Vam provale u dvor kako oni znadu, onda najbolje da ovo pismo odmah spalite.

In caritate Christi.[7]

+ A. Stepinac, kardinal-nadbiskup zagrebački

[6] Strpljiv čovjek podnosi do u pravi čas, a na kraju uživa radost!, usp. Sir, 1, 23

[7] U Kristovoj ljubavi.

Imao je blaženi Alojzije proročkoga duha. Dolazio mu je iz činjenice što je događaje u svijetu promatrao s gledišta Svetoga pisma koje je svakodnevno čitao, razmatrao i njime nadahnut jačao sebe i povjereno mu stado. Taj proročki Alojzijev duh upoznat ćemo već više puta najavljenim objavljenjem Vranekovićevih dnevnika. Ispričavamo se čitateljima zbog neplaniranog zakašnjenja. Držali smo da je potrebno opremiti ga popratnim tekstovima za lakše razumijevanje i prikupiti podatke o osobama koje su u njemu spomenute.

U upravo objavljenoj prvoj knjizi Vranekovićevih dnevnika, gdje se nalaze i bilješke koje ovdje donosimo, može se vidjeti velika vjera zatočenoga nadbiskupa Stepinca i njegova domaćina župnika Vranekovića. Neka svim čitateljima bude štivo za rast u kršćanskoj vjeri.

4. X. 1953. - Proštenje Presvete Krunice. Došlo je nešto stranog svijeta, ali su se bojali hoće li ih milicija pustiti. Pribićkog župnika nije bilo. Došli su Petrović i Jezerinac.

Preko polja došli su ovamo dr. Oberški i dr. Grščić.[8] Došli su da ispitaju kao svjedoka u procesu proglašenja blaženim biskupa Langa - preč. g. Šimečkoga. Grščić je donio izrezak iz američkih Hrvatskih novina, u kojima se vidi da će 25. o. mj. u Chicagu biti veliki banket u počast liječnika dr. Lawrencea i dr. Ružića. Priređuju to Hrvati Amerike. Pozvani su i predstavnici vlasti. Tim aktom žele reći: 'Hrvati znaju biti zahvalni!'.

5. X. 1953. - "Prava je kazna Božja za narod ovaj režim. Sve je naime protiv njega, i civili i vojnici; a on se još drži. Kazna Božja...! Volja je Božja da za sada bude tako!"

Limena glazba iz Marije Bistrice, ispred starog župnog dvora u Krašiću 15. srpnja 2007., prati zlatomisnika preč. Matiju Burju u crkvu na zlatomisničko slavlje

***

"Pravo je rekao Korenić[9] da je katehizacija djece prava katolička akcija" - rekao mi danas na šetnji.

***

Kod objeda gleda lijepi grozd i govori: "Kako je lijepo složen, ispunjen, nabijen, a opet sačuvan. Divno Božje djelo. *Dixit insipiens in corde suo, non est Deus!*" I tako na šetnji gledajući drvo, list, travu... svuda nalazi tragove Božje. On je trajno u svome Bogu.

7. X. 1953. - "Vrijedno je svaki dan čitati Martirologij. Ja ga čitam svaki dan. Nije *de praecepto*,[10] ali u brevijaru se preporuča i extra chorum[11]. Gledajući tolike svece Božje, čovjek ostaje zadivljen. Svaki put moraš se upravo pitati: 'Mogli jesu ovi, mogle jesu ove, zašto ne bi i ti?' Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum eius!"[12]

9. X. 1953. - Na vijest da su naši silno uznemireni zbog pripojenja Trsta Italiji, reče: "Naš bi bio da su 1945. g. nastupili tamo kako treba, a ne lupili onako histerički. Koliko je jadni naš narod trpio pod Italijom i želio pripojenje matici zemlji! A eto isti ovi, siguran sam, željeli bi doći pod Italiju samo da se oslobode ovoga pakla! Daleko od toga da bih ovima želio kakovo zlo, što više, molim se da bi se umekšala njihova srca i upoznali svoju zabludu. Eto opet novi argument: Rugali se Bogu - i doživjeli su neuspjeh. Tako ih to prati iz godine u godinu, dok ne dođe Božja ura!"

***

Mnogo ga obradovala vijest da su poljski biskupi izdali u Freiburgu poslanicu. Tu naglašuju da smatraju svećenicima samo one koji su ostali uz biskupe i Svetu Stolicu, a nikako one, koji su nasjeli komunističkim vlastima. *L'Osservatore Romano* opširno iznosi pojedinosti o progonima u Poljskoj. - "Ta je poslanica ne samo za Poljsku nego i za nas - za svećenike i biskupe. Neka sada vide CMD-aši kuda su zašli, a biskupi kako se može ustati i podići glas!"

11. X. 1953. - *Maternitas B. M. V.*[13] Danas se navršuje 7. godina kako je Eminencija osuđen.

---

[8] GRŠČIĆ, Antun, dr. (- 9. IV. 1987.). Privremeni upravitelj župe sv. Josipa na Trešnjevki u Zagrebu (1950.-1952.).

[9] KORENIĆ, Franjo (3. VIII. 1887.-16. XII. 1954.). Župnik u Pakracu (1930. -). Bio je dugogodišnji kateheta na školama, kasnije kanonik.

[10] Dosl. "po propisu", "u skladu s propisom", ili npr.: "festum de praecepto" znači "zapovijedani blagdan".

[11] Dosl. "Izvan kora [pjevajući]". Odnosi se na svećenika ili više njih koji su se isključili iz zajedništva s biskupom ili drugim svećenicima.

[12] "Dragocjena je pred Gospodinom smrt svetaca njegovih" (Ps 116 (115), 6; (doslovni citat prema Vulgati)

[13] (Festum Maternitatis...) - Blagdan Materinstva Blažene Djevice Marije, slavi se 11. listopada.

"Sjetio sam se kod sv. Mise toga dana!" - rekao je on.

Kad sam mu kod poldanjice pred oltarom pomogao obući i pripravio novo misno odijelo, reče mi tiho: "A zašto nije sestra pripremila onu najsvečaniju misnicu!"

Marijin je dan - i on hoće uzeti nešto najbolje!

***

Ovi naši bijesno demonstriraju protiv Sv. Oca i Vatikana. U petak i danas napali su me na mitingu u Jaski jer se tobože veselim aneksiji Trsta Italiji. - Lažljivci!

***

Danas je primio Eminencija iz Zagreba krasni album sa slikama Marije iz pojedinih naših svetišta. Album je položen - smješten u krasno izrezbarenu kutiju. To je poklon grupe Zagrepčana Eminenciji prigodom 11. X.! Radostan je. Pokazuje mi album. Ima tu još praznih stranica koje će se po vremenu nadopunjavati novim slikama Bogorodice. Pokaže mi sada svoju sliku Gospe s kandilom, pa veli: "Da su za nju znali, sigurno bi i nju ovamo uvrstili na prvo mjesto. Najdraža mi je od svih slika. Još sam u Rimu mislio na nju. No, još je bila mama živa, pa joj je nisam htio uzeti. Tu je eto ona toliko puta palila ulje. Divno ju je gledati u noći." Ugasi sada svjetlo u sobi. Mala lampica iz kandila sama osvjetljuje tu sliku. On govori: "Kako je divna! Ne bih je dao ni za što na svijetu! Čudno je to: Ova mala crvena čaša pala je malom Dubravku (kod Bukovšćaka) na beton - nije se razbila... kao da je mene čekala!"

12. - 14. X. 1953. - Dne 9. i 11. o. mj. u Jaski su mitinzi za Trst. U redu je to, ali će napadati Crkvu, Papu i poimence nas svećenike ovdje. Navukli su tamo narod. Vatrogasci tobože imat će vježbe, a ono imaju slušati glasnogovornike. Rekli im: "Vi Krašićanci morate učiniti kao Svetojanci i istjerati svoga popa... Imade ih u kotaru koji se vesele sudbini Trsta, a najviše se veseli krašićki župnik Vraneković... Mi ćemo takve izbaciti iz naše sredine... Vraneković je kočničar za socijalizam itd." - To su govorili slavni govornici, a koji su ih slušali, međusobno će jedan drugomu: "Lažu!"

***

Na tom mitingu oficiri predbacuju mladićima iz Krašića da imaju kardinala zločinca, krvnika i sl. u svojoj sredini. Naši im lijepo odgovorili: "Jest, Kardinal je među nama, ali mi to nismo krivi. Njegovo mjesto nije tamo. Vi ste ga tu poslali, pa što onda hoćete!?"

14. X. 1953. - Uvečer sam došao u Karmel. Tu sam sutradan u 6 sati služio sv. Misu na nakanu Karmel-Krašić. Četrnaest karmelićanki vjerno tu služi Bogu. Vesele su. "Onima koji Boga ljube, sve se obraća na dobro". - To im je lozinka. Stizava ih neprilika za neprilikom. One zato još više računaju s Bogom. "Ništa nam ne manjka" - govori časna Majka. "Toliko puta nas pitaju i neprijatelji: 'A od čega vi tu živite?' - 'Božja nas providnost hrani' - to je moj odgovor." Upravitelj gospodarske škole mi se zagrozio da tako dugo neće mirovati dok nas ne rastjera. - "O, to ne ovisi o vama" - rekla sam mu nasmijano. "Mi ćemo odavde otići kada bude Bog htio... I eto: direktora više nema, a Karmel je još tu... Mi svaki dan šaljemo karmelskoga anđela čuvara u Krašić... Mi smo uvjerene da Vam se neće ništa dogoditi, makar Vam se groze. Mi molimo za Vas."

Eto što od čovjeka čini vjera i pouzdanje u Boga!

16. X. 1953. - "Svaki bi naš svećenik morao pročitati knjigu 'Cezarizam i bizantinstvo' da vidi svu njihovu prepredenost. Mislim da su još najbliži sjedinjenju Rumunji i Rusi. Onda dolaze Bugari i Grci. Srbi svakako zadnji! Ali tko zna Božje planove!?"

17. X. 1953. - Za sutra crveni spremaju napad na župni stan: Eminenciju i mene. U najmanju ruku žele me izbaciti iz crkve. Poručio sam im: "Iz Krašića samo mrtav." - U kući sam sve uredio ako sutra navale: prozori iznutra otvoreni, a šalupe i preko dana zatvorene. U noći svijeće pripravljene i u sobama i na hodnicima. Nikoga ne puštati u kuću, osobito ne noću. Ako provale u kuću, ne reći nijedne riječi, nego samo moliti... Eminencija danas cijeli dan Bogu i Bogorodici upravlja molitve. - "Karmel moli. - Hrvatska moli. - To me tješi! *Fiat voluntas Tua, Domine!*"[14]

18. X. 1953. - Nedjelja je. U crkvi želim imati sve prema rasporedu. Iza crkve pod lipom načinili su pozornicu. Puno je crvenila. Školska su djeca tu obligatno. Škola iz Pribića isto tako. Došli su pod zastavom. Na drvu je parola: 'Dolje Papa!'. Svijet to gleda. Svima se zgadilo. Na ranoj misi mnogo ima vjernika - više nego obično. Vatrogasce pozvali. Glazbari nisu izjutra htjeli svirati budnicu. Predvojnička dobila pozive da u 8 sati ujutro svi budu pod lipom. Pokoji je samo došao. Oko 10 sati nema još

[14] "Budi volja Tvoja, Gospodine."

gotovo nikoga. Najednom poče se sa svih strana valjati silan svijet - ali u crkvu. Nekako u isto vrijeme počinje miting i Kardinalova misa. Školske djece nema na poldanjici. Razumljivo: teror! Govornik Mikulić napada Eminenciju i mene. Dvojica samo viču za nas: 'Dolje!'. To su dva nesretnika: Muhić i Smok Stj. - Računali su: narod će izaći iz crkve, priključiti se pod lipom - i onda će početi.[15]

Prevarili se. Svijet se razišao kućama i sa sobom poveo onu grupicu, što je bila pod lipom i tako je sedam minuta po svršetku mise - svršio i miting! Sramota za njih! Ljudi su časno pokazali koliko do njih drže. Krivi su nesretnici sami: Zašto napadaju i diraju Crkvu i svećenika?

***

Eminenciji je drag današnji posjet mg. ph. Andraševića i doktorice Ivšić. Zadržao ih na objedu. No, iznenada dođu liječnici: dr. Šercer, dr. Bogičević, dr. Popović, Pišonić i Stella...U Zagrebu još uvijek tjeraju ljude na ulicu demonstrirati. Izašlo je i Dječačko sjemenište.

Nadbiskup Stepinac s uzvanicima na akademiji prigodom proslave križarskoga dana (u Merčevoj godini), 8. svibnja 1938.; strjelicom je označen lik čuvenog svećenika Franje Kralika iz Sarajeva, urednika "Katoličkog tjednika"

***

Navečer u pola deset prolazi uz župni stan mala pijana grupa. Urlaju - tako bi čovjek morao označiti onu pijanu pjesmu. Jedan poviče: Dolje Vatikan! - Inače sve je prošlo - preko svakog očekivanja - mirno! Nekoliko mi je ljudi reklo: "Ako na vas navale, dogodit će se veliko zlo. Mi ćemo ustati na obranu, a onda, što Bog da!"

***

Jučer navečer, aludirajući na to da su hrvatski emigranti pred Trstom, reče: "Sve mi se više čini, da će se Gospodin Bog smilovati našem narodu kad ga tako brižno vodi kroz povijest - i pokazati nad njim svoju moć i milosrđe, makar ga toliko vrijeđa".

19. X. 1953. - "Sve više vjerujem da bi sljedeće godine, na stotu godišnjicu proglašenja dogme o Bezgrješnom Začeću, mogao svršiti ovaj pakao, odnosno komunizam pretrpjeti teške udarce."

20. X. 1953. - "Dobro je da djeca prije blagoslova zajednički mole krunicu jer će se tako priviknuti da je mole. Smatram da je uzrok pada kod svećenika, a i ostalih, u tome što su prestali moliti. Kad bi župnik u svakoj obitelji u župi uspio da mole krunicu, mnogo bi učinio. Mogu reći da je time preporodio župu. Ne dakako odmah, nego bi ovo moljenje izazvalo zagovor Bogorodice i preporod duša ne bi izostao. Moj je otac svaki dan molio krunicu. I mi smo je svi zajednički molili. To se ne zaboravlja... Nikada nisam zaboravio ono svjetlo ispred Bogorodičine slike iz rodne kuće. To je toliko, osobito noću, kada sam se probudio, na mene djelovalo, da sam ga se sjećao cijeli život, osobito na fronti. Ne bi čovjek vjerovao kako ovakve uspomene mogu snažno djelovati na dušu čovjeka!"

"Dok sam još bio dijete i ležao u zipki - mama je preko mene položila veliku svoju krunicu. Baš u taj momenat - kažu mi - dođe, sada već pokojni župnik Huzek,[16] pa če mami: 'Pa kak ne bu postal svetac, kad već sada moli!'"

***

Nije mu drago što je dr. Salis dao makar i neznatnu izjavu u vezi s Trstom. "Da su mene pitali, rekao bih im što su katolički svećenici učinili za ovaj naš narod u Istri. Oni su jedini koji su mu sačuvali jezik i kulturu. Oni su jedini koji su indirektno i direktno sačuvali hrvatski i slovenski karakter u tim stranama. I kada sam teškom mukom školovao u Rimu jednog istarskog svećenika jer su bile tolike potrebe na drugoj strani, vi ste tog nevinog

[15] Svećenik Stjepan PENIĆ, rođen u Krašiću 6. rujna 1945., za svećenika zaređen 27. lipnja 1971., danas dušobrižnik za hrvatske vjernike Essenu, pripovijeda kako je njegov otac došavši s te mise, na kojoj se s drugim ljudima nelagodno osjećao slušajući urlanje Franje Muhića i Stjepana Smoka, koje je dopiralo izvan crkve, govorio: "Ništarije jedne! Vikali su: 'Dolje Stepinac!', 'Dolje Vraneković!'"

[16] HUZEK, Stjepan (11. VIII. 1863.-15. II. 1925.). Župnik u Krašiću (1891.-1925.).

svećenika ubili kao psa na ulici.[17] U vezi s ovim događajima za sada Vam mogu reći samo to!"

(...)[18]

Vrlo dobro. Za sada ne će primiti radioaktivni fosfor da ne bi odviše snizio eritrocite. Bili su na večeri...

Kod kapele sv. Obitelji zaustavi ih milicija. Dr. Bogičević i Pišonić idu do komandira da interveniraju da ih puste do Eminencije. Ovaj baš u taj čas dobio obavijest da ih pusti. Dobro je to da Nijemci vide našu slobodu. Isti dolaze i sutra ovamo.

***

Eminencija je neobično zadovoljan. Ipak neka veza s kulturnim svijetom. Sve ga zanima, da vidi stanje i potrebe Crkve. Upravo jučer i danas čita nakane apostolata molitve (Tumač). "Tu vidim" - veli on - "da Crkva u mnogim stranama, pa eto i u Indiji, proživljuje teške dane. Taj indijski nacionalizam, dakako pretjerani - izgleda da sve manje podnosi Europejce - bijelce. Možda će i tamo moći ostati samo urođenički kler!"

***

Dr. Keilbach vani bio nekoliko tjedana, pa će mu više toga saopćiti.

Eminencija je razdijelio polovicu svoga fonda u Americi. Sjetio se jednog i drugog sjemeništa, bogoslovskog fakulteta, C. U.,[19] uršulinki, nekih katoličkih obitelji koje stradaju, i sl.

21. X. 1953. - Oko 12 sati dolazi dr. Heilmayer, dr. Bogičević (...).[20]

***

Čudno je da mi još nikako ne mogu nabaviti cementa, makar je doduše blokiran. Ne dovoze ni potrebno za kupaonicu. Zato će mi Eminencija: "Najbolje je da se obratite u Karlovac ing. Toplaku." - Odem i dobijem preko g. Malčića 10 vreća cementa.

22. X. 1953. - Dobili smo - stigle su na stanicu u Jasku dvije vreće brašna i paket. Petnaesti o. mj. Ljubetić je bio na Udbi, a 20. Kadlec. Pita ih što su sa mnom razgovarali 14. o. mj. Ako neće u CMD, neka barem ide na sastanak u Zagreb kao pasivni promatrač. Ako li neće, da će ga tako stisnuti porezima i inače da će željeti komadić kruha, ali ga neće imati. Kadlec mu reče: "Kad biskupi to dopuste i sami uđu, onda će i on." Drpić: "Pitajte biskupa i vidjet ćete da vam neće zabraniti. Salis je u tom popustio... što ste razgovarali s Ljubetićem? Zašto ste mu rekli da ne ide u CMD? To mu niste smjeli reći. To vam zabranjujem!"

To je paklena drskost jednog udbaša!

***

Udba dan za danom navaljuje na Prekrižju i na Petrovića. (...)[21]

U Karlovcu čujem od g. Malčića da je S. Tvrtković premješten iz Vukmanića u okićku Svetu Mariju. On je CMD-aš. Hoće izgleda malo pojačati tu 'elitu' u jaskanskom kotaru. Vidjet ćemo!

***

CMD-aši u Rijeci počeli izdavati svoje glasilo. Eminencija mi pokaže dvobroj 2-3. - "Tu je članak Kristofolia. Kad bi im čovjek mogao odgovoriti rečenicu po rečenicu, 100 godina ne bi im moglo oprati glave!"

***

Marohnić je zatražio od Erjavca da bi 12. XI. bio 'Veni Sancte' kod Sv. Marka za početak skupštine CMD-a. Erjavec navodno da će pitati Ordinarija Salisa. - "Mogao mu je otkresati: Ne! A ako Salis to dopusti, bit će mi žao!"

***

Biskup Nežić zaprijetio je suspenzijom onima koji bi pošli na skupštinu u Zagreb. - "Kamo sreće kad se i naši u Zagrebu ne bi poplašili, nego tako učinili. Da su svi biskupi i svećenici odlučni, što bi nam mogli! Imaju eto preko 500.000 vojnika, 250.000 milicije i Udbe, štampu, kino - sve su uzeli u svoje ruke i nikako pokriti tih 2.000 svećenika. To ih silno boli, ali vide da su nemoćni... Narod ih je prozreo i sada svećenici neka preko CMD-a podižu ugled njima kod naroda - neka ih spašavaju! Tko to ne vidi, taj je ili slijep kod zdravih očiju ili namjerno čini zlo. Zar su tako slijepi, te ne vide što o tome misli narod - na kraju, što o tome sudi Sv. Otac? Evo, kako gnjave i groze se Kadlecu... Kad je tako, e, onda je stoput bolje časno umrijeti nego sramotno ostati."

[17] Riječ je o vlč. Miroslavu BULEŠIĆU, odgojitelju u pazinskom sjemeništu, kojega su komunisti 24. kolovoza 1947. zaklali poslije krizme u župnom uredu u Lanišću. U tijeku je kanonski postupak za njegovo proglašenje blaženim.

[18] Stranu 61. i 62. II. knjige VRANEKOVIĆEVIH dnevnika oštetio je biskup NEŽIĆ odrezavši u gornjem dijelu stranice dva, a na donjem dijelu stranice tri retka, zbog čega je teško znati uvodni, odnosno zaključni sadržaj tih stranica.

[19] Središnjih - centralnih ustanova Nadbiskupije.

[20] Odrezani dio stranice.

[21] Slijede tri izrezana retka stranice i teksta.

23. X. 1953. - "Što bi bilo danas da nismo u pravo vrijeme osnovali župe na periferiji Zagreba? Mnogi su se protivili tom planu. Među onima koji su mi odobravali bio je i Bakšić.[22] On se ljutio što to još prije nije bilo provedeno. Rasparcelirao sam zemljište i tako prodajom gradilišta gradio crkve. Još sam na nekoliko mjesta mislio zaokružiti nove župe, ali rat mi je i to pomrsio!"

***

Jučer smo išli na dulju šetnju (3.15 sati): Drčevac, Krnežići, Gorica, Kućer i kući. Pas Campek mnogo ga zabavlja. Posebno veselje kad pas istjera zeca. Susreće se s ljudima - razgovara. Džepovi uvijek puni bombona za najmlađe.

Vojna delegacija iz Slovenije - kao gost Vojnog ordinarijata - pohodila je 4. lipnja 2007. Krašić i nakon kateheze, koju su slušali u crkvi, posjetili su prostorije u kojima je živio blaženi Alojzije Stepinac

Sada svaki dan od 11 do 12 sati adorira u crkvi. Sigurno na nakanu da i nova ofenziva s CMD-om propadne.

24. X. 1953. - "Čim sam primio Predsjedništvo biskupskih koferencija, gledao sam da izdamo Sveto pismo. Kako je to jadno bilo, da jedan narod nema Sv. pisma. Imali smo jedno već 100 g. staro izdanje iz Dalmacije, ali jedva razumiješ jezik. Ako i kritiziraju Šarićev prijevod - glavno je da imamo i to. - Gledao sam da se priredi i šematizam za cijelu državu. Danas ga nažalost ne možemo tiskati."

***

"Sve mi se čini da Bog kažnjava naš narod zbog bogohulne psovke. Imali smo Posavsku Hrvatsku, Dalmatinsku Hrvatsku, Ujedinjenu Kraljevinu, Bosansku Kraljevinu, Dubrovačku Republiku, ali nikako da se sve to sjedini. Kao da upravo zbog nepoštivanja Imena Božjega, kao nekoć Izraelcima, tako sada i nama govori Gospodin: 'Bit ćeš kao rep, a ne glava među narodima'."[23]

***

Kod večere govorio mi je o borbi za zvanje 1924. g. Govorio mi je to povodom razgovora kako je dr. Lončarić[24] bio dobar odgojitelj. "Znao se on (Lončarić) koji put rasrditi i isprašiti nekoga... Mene je krajem 6. razreda otpustio, ali me ipak zadržao na zagovor strica Matije. I nakon toliko godina nije me zaboravio. - 1924. g. piše on velik članak u 'Sacerdos Christi' o K. Hoffbaueru. Tu aludira i na moj slučaj pišući da stalno sada ima pred očima jednoga mladića za kojega je uvjeren da ima svećeničko zvanje i preporuča ga braći svećenicima u molitve. Taj broj 'Sacerdos Christi' i list od četiri stranice poštom mi pošalje. Poziva me da se vratim. U meni je nastala velika borba. Što da radim? Na povratku s ratišta nisam se mogao odlučiti za jedno životno zvanje. S jednim sam bio na čistu: bilo kamo, samo ne u bogosloviju. Silno me, naime, uznemirilo kad sam gledao u blizini žalosni i sramotni život nekih svećenika. Rekao sam sâm sebi: 'Bolje je ne ići u svećenike, nego biti loš svećenik.' A od svoga početka poštivao sam taj stalež...

Tih dana krenem na orlovski slet u Đakovo. Tu sam se upoznao sa Šeperom, a da ni slutili nismo da ćemo skoro zajedno biti u Rimu... Tri tjedna trajala je ta duševna borba. Pa što ću sada? Je li to pravi poziv? Pođem u Zagreb o. Foretiću, D. I. On je bio moj ispovjednik od drugog razreda...
Odluka je konačno pala: 'Idem na teologiju!' Ali kamo? - U Zagreb neću nikako! Ako idem, onda idem u Innsbruck. Mislio sam da se tu predaje na njemačkom. Nije to mala stvar: osam godina ne imati tako reći knjige u ruci, i sada opet počni... No, trebalo je ići u Rim. Sve me mučilo, kako ću s latinskim jezikom? Odem u Jasku u samostan i uzmem od o. Šimuna Tanquereyevu dogmatiku. Nekoliko sam dana čitao kod kuće i vidim da baš nemam s latinskim poteškoće. Tada, a osobito u Rimu, uvidio sam kako su naše škole bile na visini. Prve - sigurno u Europi!

[22] Odlični profesor dogmatike na fakultetu, kanonik.

[23] Pnz 28, 44

[24] LONČARIĆ, Josip, dr. (24. II. 1870.-7. II. 1946.). Bio je ravnatelj Nadbiskupskog sirotinjskog zavoda u Zagrebu. Župnik župe sv. Petra u Zagrebu.

Otkrijem ocu i mami svoju odluku. Veselje - osobito za majku... U Rim sam putovao s o. Sakačem i o. Maslaćem[25]- isusovcima. U početku bilo mi je u Rimu malo čudno. Pa kud sam to došao? - Ponovno sumnje: je li to uistinu Božji poziv? - Bili su to teški dani. I onda, kako je to običaj da alumni Germanicuma u I. g. iza predavanja - u pratnji starijih - pregledaju malo rimske crkve, dođem tako u Sv. Mariju Veliku. Tu se pomolim - i tu je bio kraj svakoj mojoj sumnji. Pala je odluka: izdržati ili umrijeti, ali iz Rima prije ne! I tako sam uz velike teškoće izdržao 7 godina. Po dva mjeseca ljeti nisam oka stisnuo zbog silne vrućine, i to baš u vrijeme ispita. Onda neprilike sa želucem... Zato na kraju svake godine nisam gledao kakve ću dobiti ocjene, nego sam u prvoj grupi išao na ispit i onda odmah na praznike izvan Rima u San Pastore. I tako je prošlo 6 g. i eto kao svećenik. Javim se Lončariću u Zagreb. Pozovem ga, a on veseo dođe u Rim s Proštenikom da mi bude manuduktor[26] kod prve sv. Mise... Prvu sam misu služio baš kod Majke Božje Velike na Isusovim jaslicama. To mi je bilo najmilije mjesto: služiti prvu misu na mjestu gdje je Spasitelj došao na svijet... Šeper je primicirao kod Sv. Pavla. Proštenik mu je bio manuduktor, kad se već tamo nalazio. Pozvani smo toga dana na objed u jugoslavensku ambasadu..."

***

Upada u oči kako je Eminencija vrlo obziran prema svakomu i prema meni. Ne običaje govoriti: dajte učinite mi ovo ili ono, nego - hoćete li moći? - imadete sigurno svoj posao - neću Vas smetati i sl. - Znam da mu je potrebna šetnja i svaki put ga pitam, odnosno kažem: "Idemo, Eminencijo, malo izaći?" - A on će: "Mislio sam, ali zašto da Vi gubite vrijeme, kad imadete toliki posao..."

Kad ga uvjerim da mogu, da mi je u ovaj čas to prva dužnost - odmah ide. Sjećam se kad je ono primio drski poziv da dođe u Mjesni NO prigodom primitka diplome o kardinalskom imenovanju - ja sam mislio da uopće on ne pođe tamo. Vidio sam da mu je neugodno. Svjestan je bio da ga time vrijeđaju. Nekoliko puta ponovno pročita poziv i upravo kad sam mu htio reći: 'Ne idite sutra tamo', on samo mirno progovori: "Pa dobro. Budete li sutra u 11 sati kod kuće?" - "Budem!" - "Budemo onda zajedno tamo pošli." - Ponizno je primio ovo poniženje.

***

Gledajući kako u Zagrebu prilično neodlučno ustaju protiv CMD-a, boli ga to i veli: "Ah, što mogu! Koliko sam mogao, učinio sam svoje, upozorio ih na opasnost. Osim molitve, sada mi više ništa drugo ne preostaje."

27. X. 1953. - [...]"Čini mi se da su ovi popustljivci. Izgleda da će ih ipak dosta doći na sastanak CMD-a u Zagreb. No, nadam se da će i Salis ostati odlučan. Učinio sam sve što sam mogao... Još će netko morati poći u Zagreb još prije Svih svetih... Vjerujem da će se velik dio klera držati odlučno. Jadnici neki imaju po koju žalosnu kvaku u svećeničkom životu, i sada ih s time pritišću i tako nasjedaju neprijatelju Crkve."

***

Poslije večere, nakon sličnih razgovora kao gore, podigao je ruke prema Marijinoj slici u svojoj sobi i duboko uzdahnuo: "Nadam se da ću barem s drugog svijeta gledati pobjedu Božje Crkve."

***

Eminencija je čuo da je biskup Čule teško obolio u zatvoru. Inklinira sušici. Neće tražiti pomilovanje. Spreman je da trpi i umre. To veseli Eminenciju, pa veli: "Tko zna - Bog sâm znade zašto mu je pripustio to trpljenje. Piše mi neki svećenik iz Mostara da se žrtve preuzv. Čule premalo naglašuje. No, nije to važno. Doduše ni ne stoji da je to baš tako jer se strano novinstvo nekoliko puta osvrnulo na postupak s njim. Glavno je da nije zaboravljen pred Bogom."

Možda bi bolje bilo da o meni toliko ne govore i ne pišu. Ali što ja ovdje mogu? Ničim svjesno nisam to nikada potaknuo. Štoviše, ne jedanput sam molio Sv. Stolicu neka me smijeni ako moja osoba imalo smeta dobru Crkve. No, Sveti Otac ni čuti o tome. Štoviše, imenovao me kardinalom. Znači da odobrava moj stav. Kad je tako, onda nema druge nego nastaviti trpjeti i moliti dok se dobri Bog ne smiluje i skrati ove teške dane."

***

Apostata Bučić dolazi s nekom *quasi* deputacijom kao predsjednik gradske općine u Zagrebu biskupu Lachu i traži da se smijeni župnik sv. Petra dr. Klarić. - A zašto? - Pa tako - kupovao je meso kod mesara koji se neprijateljski izražavao o Trstu... Neka drugarica upadne: Poučava djecu... A drugi je ušutkuju što se ovako zaletjela pa rekla istinu koja ih boli i smeta im kod Klarićeve osobe. Svakako mizerni postupak i posao propaloga svećenika Bučića. Boli to Eminenciju. No ipak, poslije tog razgovora veselo prijeđe na drugo i vedro gleda u budućnost.

[25] MASLAĆ, o. Nikola, (18. II. 1895.-20. VII. 1969.), DI. Bio je profesor povijesti u Travniku, a od 1951. do 1953. pastoralni djelatnik u Osijeku.

[26] Svećenik pomoćnik, služba iz poštovanja i počasti.

OBAVIJESTI

Vjernici koji na Blaženikov zagovor budu uslišani - zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost - neka opis uslišanja i cjelovitu liječničku dokumentaciju dostave na adresu:

dr. Juraj Batelja, postulator
Kaptol 18, p.p. 949
10001 ZAGREB

Donosimo popis knjiga, koje je o blaženom Alojziju Stepincu objavila Postulatura za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a svaki ih čitatelj *Glasnika* može naručiti na adresi Postulature: Kaptol 31, 10000 Zagreb:

Uplatu i pretplatu za *Glasnik* i svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca, možete poslati preko Zagrebačke banke na ime:

Postulatura kard. Stepinca i kunski račun:
2360000 - 1101605758

ili iz inozemstva i domovine u devizama na sljedeći konto:

PARTNER BANKA
SWIFT - PAZGHR2X
br. računa: 7350038425 - Juraj Batelja

- BATELJA, J., **Najljepše Mariji. Misli blagopokojnog kardinala-nadbiskupa Alojzija Stepinca o štovanju Majke Božje,** Zagreb, 1990. (30 kn + poštarina)
- **Sluga Božji Alojzije Stepinac** (kratki ilustrirani životopis), Zagreb, 1995. (30 kn + poštarina)
- ALOJZIJE KARDINAL STEPINAC, nadbiskup zagrebački, **Propovijedi, govori, poruke (1941.-1946.**). Uvod napisali dr. J. BATELJA i dr. C. TOMIĆ, Zagreb, 1996. (80 kn + poštarina)
- ALOJZIJE-VIKTOR STEPINAC, **Pisma iz sužanjstva (1951.-1960.**), (predgovor: mons. J. BOZANIĆ, nadbiskup zagrebački; uvod, bilješke i predmetno kazalo napisao i sastavio dr. J. BATELJA), Zagreb, 1998. (100 kn + poštarina)
- Alojzije STEPINAC, nadbiskup zagrebački, **Propovijedi, govori, poruke (1934.-1940.)** Priredio i predgovor napisao: dr. Juraj BATELJA; proslov: dr. Ante MATELJAN, Zagreb, 2000. (100 kn + poštarina)
- Nevenka NEKIĆ, **Susret u Emausu**, romansirana biografija bl. Alojzija Stepinca u najtješnjoj svezi sa žrtvom obitelji Brizić iz Gornjega Humca na otoku Braču, koju su komunisti progonili gotovo do istrjebljenja (pogovor: prof. dr. sc. J. BATELJA), Zagreb, 2004. (50 kn + poštarina)
- BATELJA J., **Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca**, izd. Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila, Zagreb, 2006. (180 kn + poštarina)
- **VRANEKOVIĆ, Josip, *Dnevnik (1. dio), Bilješke o životu i djelovanju u Krašiću zatočenog nadbiskupa zagrebačkoga i kardinala Alojzija Stepinca.*** Pozdravno slovo za knjigu napisao je zagrebački nadbiskup i kardinal Josip Bozanić, a uvodne misli i bilješke dr. Juraj Batelja. Pogovor je sastavio fra Bonaventura Duda, a ilustracije su iz arhiva Postulature.
- **Križni put s Alojzijem Stepincem** - Tekst križnoga puta sastavio prof. Anton Šuljić, a postulator dr. Juraj Batelja probrao misli nadbiskupa i kardinala Stepinca o križnome putu te Isusovoj muci, smrti i uskrsnuću. Knjižica se može nabaviti u Spomen-zbirci, u zagrebačkoj katedrali te na adresi Postulature, Kaptol 31, 10000 Zagreb. (15 kn + poštarina)
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi o lurdskim ukazanjima** (priredio, te uvodnim slovom i bilješkama popratio: J. Batelja), pozdravno slovo: mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij; izdavač: Postulatura bl. Alojzija Stepinca i Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj; cijena 50 kn + poštarina.

KAZALO

IMPRESSUM

Časopis **Blaženi Alojzije Stepinac** glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i časopis njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.

God. XIV. (2007.), broj 3.- 4.
Cijena: 10 kn; za inozemstvo 4 eura ili 8 USD
Glasnik izlazi četiri puta godišnje s dopuštenjem crkvenih poglavara.
Izdavač: Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca
Kaptol 31 - p.p. 949
10001 Zagreb
Uređuje i odgovara:
dr. Juraj Batelja
Kaptol 18, p. p. 949
10001 Zagreb
Adresa uredništva:
Postulatura blaženog Alojzija Stepinca
Kaptol 31, p. p. 949
10001 Zagreb
telefon (01) 48 14 920
faks: 48 14 921; "Spomen-zbirka iz ostavštine blaženoga Alojzija Stepinca", Kaptol 31, p. p. 949 10001 Zagreb
telefon: (01) 48 94 879 ili **e-mail adresa: juraj.batelja@zg.htnet.hr**

Kad se u našem *Glasniku* spominju riječi "čudo", "svetost", "svetac" i sl., u duhu je to crkvenih propisa i treba ih razumjeti u smislu običnoga ljudskog izražavanja. Konačan sud o tome izreći će Crkva.

Lektura: Marina ČUBRIĆ, prof.
Tisak: Tiskara Offset Markulin

Mons. Josip Mrzljak, biskup varaždinski predvodio je euharistijsko slavlje na spomen hrvatskoga Križnoga puta u Maclju 3. lipnja 2007. Na spomen slavlju sudjelovao je velik broj rodbine i prijatelja Maceljskih žrtava čije kosti leže i u još neotkrivenim grobištima.

KONCEPCIJA STALNOG MUZEJSKOG POSTAVA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

NACRT MUZEOLOŠKE KONCEPCIJE STALNOG MUZEJSKOG POSTAVA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

KONCEPT PROSTORA

GRUPA A

I. MUZEJ BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA
DVORANE II, III, I IV

DVORANA II

Tematske cjeline

1. DRUGA OPORUKA svibanj 1957. godine
2. HRVATSKI KARDINAL
3. POPIS SPAŠENIH DUŠA - (Židovi, Srbi, Romi ....) UVOD U TEMU 2. SVJ. RAT
4. U KOMUNISTIČKOJ JUGOSLAVIJI *S NAGLASKOM NA SUĐENJE*
5. ZATVOR LEPOGLAVA, ZATOČENIŠTVO KRAŠIĆ *SMRT*
6. BEATIFIKACIJA

DVORANA III

7. DVORANA PREDAH , 2 LCD MONITORA AV ZAPIS

DVORANA IV

Tematske cjeline

8. DJETINJSTVO, OBITELJ
9. ZAGREBAČKI NADBISKUP I HRVATSKI METROPOLIT
10. KOMUNISTIČKA JUGOSLAVIJA KOMUNIZAM / *DA SE NIKADA NE ZABORAVI ZLOČIN/*

GRUPA B

ULAZNA - IZLAZNA DVORANA I

ULAZNI PROSTOR I
INFO PULT
IZLAZNI PROSTOR II
SUVENIRNICA

GRUPA C

SPOREDNI ULAZ, IZLAZ DVORANA V I
SANITARNI PROSTOR - DJELATNICI II

Članovi obiteljskoga roda STEPINAC obilježili su okupljanjem u Krašiću i Brezariću 12. kolovoza 2007. stotu obljetnicu podjele obiteljske zadruge Stepinac ili kako ga oni nazvaše: **Prvi sabor roda Stepinac**

(foto: D. Kučan)